T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
SİNEMA VE TELEVİZYON ANASANAT DALI

1980 SONRASI TÜRK SİNEMASINDA YAŞLILIK VE YALNIZLIK FİLMLERİ

"ELVEDA İSTANBUL"

Sanatta Yeterlik Tezi

ORHAN EMEK

İstanbul, 2015

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
SİNEMA VE TELEVİZYON ANASANAT DALI

1980 SONRASI TÜRK SİNEMASINDA YAŞLILIK VE YALNIZLIK FİLMLERİ

"ELVEDA İSTANBUL"

Sanatta Yeterlik Tezi

ORHAN EMEK

Danışman: Yrd. Doç. Nigar Çapan Kavruk

İstanbul, 2015

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
Güzel Sanatlar Enstitüsü

SANATTA YETERLİK TEZ ONAYI

ÖĞRENCİNİN

Adı ve Soyadı : **Orhan EMEK**

Anasanat Dalı : ...Film Tasarımı.....

Tezin Adı : **1980 Sonrası Türk Sinemasında Yaşlılık ve Yalnızlık Filmleri "Elveda İstanbul"**

17/09/2015 tarihinde yapılan savunma sınavında başarılı bulunan tez; kapsam, nitelik ve şekil yönünden **Sanatta Yeterlik** tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman	**Kurumu**	**İmza**
Yrd.Doç.Nigar ÇAPAN KAVRUK	M.Ü.Güzel Sanatlar Fakültesi	
Sınav Jüri Üyeleri		
Prof.Selahattin YILDIZ	Maltepe Üniv.İletişim Fakültesi	
Prof.Semir ASLANYÜREK	M.Ü.Güzel Sanatlar Fakültesi	
Doç.Celal Oktay YALIN	Beykent Üniv. Güzel Sanatlar Fakültesi	
Doç.Emre İKİZLER	M.Ü.Güzel Sanatlar Fakültesi	
Yedek Jüri Üyeleri		
Prof.Sabri ÖZAYDIN	M.Ü.Güzel Sanatlar Fakültesi	
Yrd.Doç.Bülent ERUTKU	M.Ü.Güzel Sanatlar Fakültesi	
Prof.Dr.Şükran ESEN	M.Ü.İletişim Fakültesi	

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü yönetim Kurulu'nun 20/11/2015 tarih ve XXIV-24 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof.Nilüfer ERGİN DOĞRUER

Müdür

ÖNSÖZ

Yaşlılık ile tanışmam, vücudumdaki değişikliklerin artık göz ardı edilemeyecek kadar gözüme batmaya başladığı 40 yaşını geçtiğimde aklıma düştü. Saçımın kırlaşması, yüzümdeki kırışıklıkların belirginleşmeye başlaması gibi. Ama bu düşünce bir yüzleşme-hesaplaşma değildi tabii ki. Sadece kaçınılmaz fiziki değişimleri herkes gibi aynadan görüp, herkes gibi öğrendiğim korkularımın, insani refleksiydi.

Babamın 75 yaşında gayet sağlıklı görünürken birden bire hastalanması, ardından kanser teşhisi konulması ve sekiz ay sonra ölmesi, bizim için bilmediğimiz bir gerçeğe, çırılçıplak yakalanıp zamanı durdurduğumuz an oldu. Babamın eli elimdeyken ve ben onun son nefeslerini sayarken, bana ilk canı veren adam, son gününde de can vermişti, ölümü öğreterek.

Biz, “ölümden uzak” kardeşler olarak, kendimizi babamızın ölümüne hazırlamışken, annemizi unutmuştuk.

O güne kadar çok güçlü olarak gördüğüm annemin, babamın ölümüyle yaşamının birden bire alt üst oluşuna (dört çocuğunun ona bakacak, sevecek, koruyacak durumda olmasına rağmen) uzun süre kendine gelemeyişine ve artık eskisi gibi olamayacağına tanıklık ettiğimde, artık aynanın arkasına geçtiğimi fark ettim.

Bu tanıklığın sonrasında Sinema nedir diye sorsanız annem derim.

Yaşlılık nedir diye sorsanız, artık biliyorum. Zirveden kopmuş büyüyerek gümbür gümbür gelen hepimizi içine alacak,yeni bir hayat.

Sadece bireysel yaşlanmadan bahsetmiyorum, Hep deriz ya yaşlı dünyamız diye, artık bu yaşlı dünyanın yaramaz çocukları da son sürat yaşlanıyorlar.

Bu çalışma, yaşadığım bu gerçeğin sonucunda, öğrendiğim ve beni yenileyen bilgilerle “sinemada yaşlılık ve yalnızlık” araştırmasına yöneltmiştir.

TEŞEKKÜR

Öncelikle eğitim hayatım boyunca bana destek veren, bu tezin konu olarak oluşmasında etkilendiğim canım Anne ve Babama sonsuz teşekkür ediyorum. Kardeşlerim, eşim ve oğluma bu süreçte verdikleri manevi destek için teşekkür ediyorum.

Tez konumun belirlenmesinde bana yön gösteren hocam ve ilk tez danışmanım Prof. Semir ASLANYÜREK'e , tez danışmanım Yrd.Doç. Nigar ÇAPAN KAVRUK'a , tez jüri üyelerim, Prof. Dr.Selahattin YILDIZ,Prof.Dr. Bülent VARDAR,Prof.Dr. Barbaros GÜRSEL,Doç. Emre İKİZLER ve M.Ü. Güzel Sanatlar Enstitüsü İdari ve Öğrenci işleri bölümü çalışanlarına emeklerinden dolayı teşekkür ediyorum.

Elveda İstanbul filminin gerçekleşmesinde oyunculuklarıyla filme hayat veren,

Aysan SÜMERCAN, Can KOLUKISA, Mustafa TURAN, Erdoğan AKTAŞ ve Meltem ÖZLEVENT'e teşekkür ediyorum.

Elveda İstanbul filminin gerçekleşmesinde maddi destekleri ile katkıda bulunan, Özlem DENİZMEN / Para Durumu Ekibi, Barış BİDAV / Dönence Yapım Ekibi, Osman ALKAN – Tamer ÇINARCIK / IPD ekibi, Vedat ÖZDEMİR / V Işık, Abdurrahim SÖNMEZ / Marjinal Porter Novelli, M. Adil YALÇIN'a teşekkür ediyorum.

Elveda İstanbul filminin gerçekleşmesinde mekanlarını açan, Nesteren ŞENCAN GÖRGÜLÜ, Anadolu Kuzey Kamu Hastaneleri Birliği Sekreterliği, Haydarpaşa Numune Hastanesi, M.Ü. Haydar Paşa Kampüsü, Balat Su Ürünleri Kooperatifine teşekkür ediyorum.

Elveda İstanbul filminin gerçekleşmesinde emekleriyle ve yürekleriyle katkı veren sevgili ekibim, Aslı KAYGUSUZ EMEK, Melik USLU, Haluk ÜNLÜ, Nilay KARA, Burç YORULMAZ, Serdar AŞIK, Gözde YAVUZ, Haydar AY, Burcu MERSİNLİ, Zeynep Özlem HAVUZLU,Nevra ERTEN ve Nihan GÖKALP'e ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

ÖZ

Toplumlar ne kadar saklamaya ve kabullenmemeye çalışırsa çalışsın, dünyanın hızla yaşlandığını ve yeni bir “yaşlı sınıfının” ortaya çıkmaya başladığı ve gelecekte toplumların nüfuslarında hâkim hale gelecekleri artık bir gerçek.

2030 yılında dünyada 65 yaş ve üzerindeki nüfusun 1,4 milyara ulaşacağı ön görülmektedir.

DPT tarafından hazırlanan projeksiyonlara göre; Türkiye’de 60 yaş ve üzerindeki kişilerin sayısının, 2025 yılında 12.055.400 civarında olacağı bildirilmektedir.

Türkiye, bu gün olduğu gibi gelecekte de yaşlı nüfus ve yaşlılık sorunlarıyla yoğun olarak karşılaşacaktır.Bu durum;üretimi, tüketimi, toplumsal iş bölümünü, siyaseti, aileyi, eğlence kültürünü, şehir mimarisini, felsefeyi,dini inançları,ahlakı, sanatı ve sinemayı da çok değişik boyutlarda etkileyecektir.

Türk sinemasında, 1980’lerden başlayarak ”yaşlılık” olgusunun farkına varılmış ve önceki dönemlerde görülmemiş sayıda “yaşlı filmleri” çekilmiştir.

Bu çalışmada ele alınan 9 Türk filminin ortak özelliği “yaşlılık” üzerinden gelenek ile modernitenin, aile değerlerinin ve “yeni orta sınıf ahlakının” sorgulanmasıdır.

Bu filmlerin çoğu karakterlerini etken değil, edilgen ve sorunlu bir yaşlı portresi olarak çizmişlerdir. Bugünkü bakış açısı, bakıma muhtaç yaşlı ve onlara bakamayan aileler ile çocuklarının karşılaştıkları zorluklar, günlük hayatlarına yansıyan sorunlar şeklindedir.

Çalışmanın amacı; yaşlı nüfusun çoğalmasıyla, yaşlılık olgusunun önümüzdeki yıllarda tüm dünyayı ve Türkiye’yi de etkileyeceğine ve bu değişimin sinemaya da yansıyarak daha çok “Yaşlılık Filmleri” nin çekileceğine ve yaşlılık filmlerinin sinemada yeni bir tür olduğuna dikkat çekmektir.

Anahtar Kelimeler: Türk Sineması, Türk Sinemasında Yaşlılık Filmleri.Yaşlılık Filmleri,Yaşlılık ve Yalnızlık Filmleri,Kısa Film.

ABSTRACT

No matter how much societies try to hide or deny, it is a fact that the world is rapidly getting older, and a new "old-people class" is emerging, and they will dominate the populations of the societies in the future.

By the year 2030, the number of people 65 and above will reach 1.4 billion.

According to the projections made by DPT, the number of people 60 or older in Turkey will reach 12,055,400 by the year 2025.

As in today, Turkey will experience great problems in relation to old population and old age in the future as well. This situation will affect production, consumption, social division of labor, politics, family, entertainment culture, urban architecture, philosophy, religious police, models, art and cinema on very different levels.

Starting in 1980s, Turkish cinema became aware of the phenomenon of "old age", and started to make "old people films” in unseen numbers.

The common characteristic of the 9 Turkish films analyzed in this study is the their examination of modernity, family values and the new middle-class morals based on the phenomenon of old age.Most of these films include old characters who are passive and who are problematic.

The modern point of view is that old people need care and their families are unable to look after them, that their children experience great difficulties, and that they encounter many problems which are reflected in their daily lives.

The purpose of this study is to draw attention to the fact that as the old population increases, the phenomenon of old age will affect the entire world and Turkey, and that this change will be reflected in the cinema, and more "old people films” will be made in the future.

Key words: Turkish Cinema,Old Age Films in Turkish Cinema ,Old Age Films,Old Age And Loneliness Films,Short Film.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....i

TEŞEKKÜR.....ii

ÖZ.....iii

ABSTRACT……..iv

1. GİRİŞ.....1

2.TOPLUMSAL HAYATTA YAŞLANMA VE YALNIZLIK.....2

3. 1980 SONRASI TÜRK SİNEMASINDA YAŞLILIK VE YALNIZLIK FİLMLERİ.....10

3.1 Türkiye'de Toplumsal Dönüşümlerin Sinemaya Yansıması.....10

3.2 Sinemada Tür Oluşumu.....12

3.3 Tür Filmlerinde Sosyolojik Eleştiri.....13

3.4 Türk Sinemasında Yaşlılık Filmlerine Bakış.....16

3.5 1980 Sonrası Türkiye'de Çekilen Konusu Yaşlılık Ve Yalnızlığı Anlatan ve Kahramanları Yaşlı Olan Filmlerin İçerik ve Biçim Özellikleri.....18

3.6 Türk Sinemasında 1980 Sonrası Çekilen Yaşlılık ve Yalnızlık Filmleri.....19

3.6.1 Hanım.....20

3.6.2 Güle Güle.....21

3.6.3 Büyük Adam Küçük Aşk 22

3.6.4 Unutulmayanlar 23

3.6.5 Beyaz Melek 24

3.6.6 Fikret Bey 27

3.6.7 Pandora'nın Kutusu 28

3.6.8 11'e 10 Kala 31

3.6.9 Çınar Ağacı 33

4. SONUÇ 38

5. ELVEDA İSTANBUL FİLMİ ÇEKİM ÖNCESİ AŞAMALARI 41

5.1 Elveda İstanbul Filmi Sinopsisi 41

5.2 Elveda İstanbul Filmi Tretmanı 42

5.3 Elveda İstanbul Filmi Senaryosu 49

5.4 Ekibin Oluşturulması 62

5.5 Oyuncu Seçimi 62

5.6 Elveda İstanbul Ekip Listesi 63

5.7 Teknik Malzemenin Temini ve Niteliği 65

5.8 Mekan Seçimi 67

5.9 Çekim Tarihinin Belirlenmesi 70

5.10 Kostüm Ve Aksesuarların Belirlenmesi Temini 71

5.11 Mekan Düzenlemeleri 73

5.12 İş Planının Hazırlanması 75

6. ELVEDA İSTANBUL FİLMİ ÇEKİM AŞAMASI 76

6.1 1. Gün Çekimleri 76

6.2 2. Gün Çekimleri 76

6.3 3. Gün Çekimleri 77

6.4 4. Gün Çekimleri 78

7. ELVEDA İSTANBUL FİLMİ ÇEKİM SONRASI AŞAMASI 79

7.1 Elveda İstanbul Filmi Kurgu Aşaması 79

7.2 Filmde Kullanılan Müzikler 80

EKLER 82

EK 1: Elveda İstanbul Filminin Bütçesi 82

EK 2: Set fotoğrafları 83

EK 3: İzin Yazıları 85

EK 4: İş Planı 87

EK 5: Elveda İstanbul Filminin DVD Kapağı ve Afişleri 89

EK 6: İngilizce Alt Yazılar 93

EK 7: Oyuncu Biyografileri 97

EK 8: 1980 Sonrası Çekilen Yaşlılık Konulu Türk Filmlerinin Künyeleri 98

EK 9: 1980 Sonrası Çekilen Yaşlılık Konulu Türk Filmlerinin

Seyirci Sayıları 104

EK 10: Dünyada Çekilen Seçilmiş Yaşlılık Filmleri Listesi 105

KAYNAKÇA 108

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Türkiye çok yakın bir gelecekte yaşlı nüfusu ve yaşlılık sorunlarıyla yoğun olarak karşılaşacaktır.Şehirleşmenin %75'lere ulaşması, geleneksel aile yapısının bozulması, yeni orta sınıfların yükselmesiyle çekirdek ailelerin parçalanması, çalışan kadın sayısının artması, demanslı yaşlı sayısının hızla artması, yeterli bakımevlerinin olmaması gibi birçok sorun önümüzdeki yıllarda günlük hayatımızı farklı bir şekilde etkileyecek ve zorlayacaktır.

Özellikle 2000'li yıllar sonrası yeni orta sınıfın yükselişi ile Türk Sineması, "yaşlılık" olgusunun farkına varmış ve önceki dönemlerde görülmemiş sayıda "yaşlı filmleri" çekilmiştir. Bu filmlerin ortak özelliği "yaşlılık" üzerinden Türk toplumunun yaşlılığa bakışı,kurumların ve özellikle büyüyen yeni orta sınıfın ahlakının,aile değerlerinin sorgulanmasıdır.

Türk Sinemasında son dönemde sayıları artan 'yaşlılık filmleri'nin,bir alt tür oluşturacak kadar filmi var.Bu filmler incelendiğinde Türkiye'deki yaşlılık sorunları ve yaşlılığa bakış açılarıyla paralellik göstermektedir.

"Beyazperdede örneklerine bolca rastladığımız 'yaşlılık filmleri', sinema sanatının bu gelişime yönelik tavrının ipuçları sayılabilir mi acaba? Ne olursa olsun, en genç sanat dalı kabul edilen sinema, bundan böyle 'ihtiyarlara' eskisinden daha çok yer verecek, saygı gösterecek gibi görünüyor." [1]

Bu çalışma ile amaçlanan; "yaşlılık" olgusunun bugün olduğu gibi önümüzdeki yıllarda da artarak tüm dünyayı ve Türkiye'yi etkileyeceğini, uygarlığımızın yeni bir döneme girdiğini, bu etkinin yaşamın tüm alanlarında köklü değişimlere neden olacağını ve bu değişimin sinemaya da yansıyarak "yaşlılık filmlerinin" çeşitlenerek çoğalacağını göstermektir. Bu etkilerle "yaşlılık filmleri" bu gün için sinemada bir "alt tür" olarak yerini almıştır önermesi savunulacaktır.

---

[1] Tunca Arslan**, Yaşlıların Yaşam Alanı Sinema,**
http://www.yaslilikarastirmalarimerkezi.net/YaslilikVeSanat.aspx?Bolum=YaslilikveSanat&CID=5817

İKİNCİ BÖLÜM

TOPLUMSAL HAYATTA YAŞLANMA VE YALNIZLIK

Doğmak ve büyümek tüm insanlar tarafından doğal olarak kolayca kabul edilse de yaşlanmak ve ölüm insanları korkutuyor. Yaşlanma ile insanlarda , birçok fizyolojik ve psikolojik, değişiklikler ortaya çıkıyor. Güçlü olan bedenin yerini güçsüz bir beden, keskin zekânın yerini daha zor öğrenen ve unutan bir beyin alıyor.

"Toplum için yaşlılık sözü edilmesi ayıp, bir çeşit utandırıcı sır gibi görülür. Erkekler de kadınlar da yaşlılıkta bir aşağılık durum, bir düşüş buluyorlar. İnsanın yaşlanınca kendi kendinin karikatürü olacağını düşünüyorlar. İhtiyarlar da, yaşamakta olan insanların hatalarını ve niteliklerini taşırlar. Oysa kamuoyu bunu bilmezden gelir. İhtiyarlar, gençlerle aynı istekleri aynı duygu ve ihtiyaçları gösterseler türlü rezalete sebep olurlar. İhtiyarlarda aşk, kıskançlık duyguları iğrentici ya da gülünçtür. Cinsellik tiksinti, şiddet alaylı karşılanır. Erdem örneği olmak zorundadırlar. Her şeyden önce onlardan sükûnet beklenir." [2]

"İhtiyarlara yakıştırılan saf görünüş, ak saçları başında harelenmiş, pek çok deneme görmüş geçirmiş ve muhterem insan olma halinin çok ötesinde hüküm süren bir filozof görünüşüdür. Eğer bu durumdan çıkarlarsa aşağılara yuvarlanırlar; öncekinin tam tersi olan bu görünüş, yerli yersiz konuşup hareket eden, çocukların maskarası olmuş yaşlı deli görünüşüdür. Ne olursa olsun, ihtiyarlar erdemleri ya da ahlak düşkünlükleriyle insan topluluğunun dışında yer alırlar. Bütün bunlardan şu anlaşılıyor; toplum, ihtiyar insanlarda, kendi benzerlerimizi görmekten bizi alıkoymayı başarıyor." [3]

"21.Yüzyılın en önemli sorunları olarak, küresel ısınma ve küresel yaşlanma görünmektedir." [4]

---

[2] **Yaşlılık,**www.belgeler.com/blg/29j/yaslilik
[3] **Dünden Bugüne Yaşlılığı Algılayış,** http://www.psikolojiportali.com/dunden-bugune-yasliligi-algilayis/
[4] Kemal Aydın , **Her Yaşta Yaşanabilir Bir Dünya**, Http://Www.Dunyak.Org

Bugün yaşlılığın bir sorun olarak nitelenmesinin nedeni, yaşlıların sayısal artışı ve sorunlarının bireysel bağlamdan çıkıp toplumsal düzeye ulaşmasıdır.

"Yaşam niteliğindeki değişimler ve gelişmeler, ortalama ömrü uzatarak yaşlı sayısının artmasını sağlarken yaşlılarla ilgili psikolojik, sosyal, kültürel ve ekonomik boyutlarda çözümlenmesi gereken pek çok sorun gündeme gelmiştir. Toplumda bağımlı nüfus artarken, üretken nüfusu giderek azalmaktadır. Böylece ortaya çıkan, yaşlıların sağlık, barınma, çalışma, gelir, beslenme, ulaşım ve rehabilitasyon gibi gereksinimlerinin karşılanması, özellikle kaynakları sınırlı olan ülkelerde önemli sorunlar yaratmaktadır." [5]

"Dünyada 65 yaş ve üzerinde146 milyon insan olduğu tahmin edilmektedir. Bu yaş grubunun 2030 yılında 1,4 milyara ulaşacağı ön görülmektedir. En hızlı artan nüfus ise 85 yaş ve üzerindeki gruptur. Türkiye'de son yirmi yılda doğurganlık oranındaki azalma, nüfus kompozisyonunda önemli değişikliklere neden olmuştur. Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan projeksiyonlara göre; 2005 yılında 6.147.000 olan 60 yaş ve üzerindeki kişilerin sayısının, 2015 yılında 8.442.700, 2025 yılında ise 12.055.400 olacağı bildirilmektedir. " [6]

Türkiye gelişmekte olan ülkeler arasında nüfusu en hızlı artan ülke durumunda."Türkiye'de yaşlılık sorunu demografik, ekonomik ve sosyo-kültürel yapıdan kaynaklanan nedenlerle, endüstrileşmiş batı toplumlarının gerisinden gelmektedir. Ancak bu durum sorunun olmadığı anlamını taşımaz. Çünkü 2000'li yıllarda gelişmekte olan ülkeler kategorisinde, Avrupa Birliği'ne aday bir ülke olarak, yaşlı nüfusun sayısının gelişmiş ülkelerden iki kat daha fazla olacağı tahmin edilmektedir." [7]

Türkiye'de Toplumsal değişmeyle birlikte aile yapısı da değişmiştir. Burada aile yapısını değişime zorlayan etkenler şöyle sıralanabilir.

"Aile yapısı 1950'lerden sonra hızlı bir değişim sürecine girmiştir. Özellikle tarımda makineleşmeyle birlikte geniş aile tipinden çekirdek aile tipine doğru hızlı bir dönüşüm

---

[5] S. Karataş,**Yaşlılıkta Yaşam Doyumu ve Etkileyen Etmenler,** Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Meslek Yüksek Okulu Dergisi, Ankara, Cilt:8, Sayı:1-2-3, 1990,s.105-114

[6],Yeşim Gökçe Kutsal,**Yaşlanan Dünyanın Yaşlanan İnsanları,** http://www.geriatri.org.tr/SempozyumKitap2011/3.pdf

[7] **Türkiye'de Yaşlıların Durumu ve Yaşlanma Ulusal Eylem Planı,** DPT Sosyal Sektörler Ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü yayın no 2741, 2007,

başlamıştır. Kente göçün artması ve kentsel yaşamın getirdiği pazar ekonomisine ait zorluklar, sosyal güvenlik olanaklarının toplumda çeşitli alanlara yaygınlaşması, kitle iletisim araçlarının toplumu bireysel ve sosyal bazda kültürel açıdan etkilemesi, eğitim olanaklarında kız çocuklarının da yoğun olarak faydalanması, kadınların çalışma hayatına girişleriyle aile içi ilişkilerin farklı bir boyut kazanması, evlenme yaşının ve evlenme tarzının değişmesi, aile planlaması yöntemlerinin yaygın olarak kullanılması, ekonomik bağımsızlık anlayışının artmasıyla aile içersinde bireyci davranışların artması ve geleneksel toplumda yaşlının sahip oldugu saygınlığın eski önemini yitirmesi, ailenin toplumsal değişmeyle birlikte değişmesinde etki eden önemli faktörlerdendir" [8]

Dünyadaki yaşlı sayısının artmasıyla birlikte tıptan,sosyolojiye,psikolojiye kadar bir çok alanda yaşlılık bir bilimsel dal olarak yer almaya başlamıştır.

Gerontoloji bilimi, "yaşlılığın ne olduğu kompleks yaşlanma süreci mekanizmaları, yaşlılığın biyolojisi, yaşlılığın psikolojisi, yaşlının sosyal durumu, yaşlının davranışı, yaşlının yaşadığı çevre ve bu çevrenin özellikleri, yaşlanmayı yavaşlatan değişik etmenler, yaşlının bakım ve tedavisi gibi her biri onlarca alt başlık halinde inceleme ve araştırma konuları oluşturmak suretiyle, yaşlıyı ve çevresini çok iyi tanımamıza" [9] yardım eden bir bilimdir.

"Yaşlılar arasında en hızlı çoğalan kesimin, yaşı 80'nin üzerindekiler olduğu görülmektedir (ileri yaşlılık olgusu). Buna bağlı olarak yaşlı psikiyatrik hasta sayısı da giderek artmaktadır. Hastalıklar bedensel, ruhsal ve sosyal nedenlere dayanmaktadır. Bunlar arasında Alzheimer hastaları önemli bir yer tutmaktadır. "Türkiye'de 500.000'den fazla demans hastası yaşamaktadır. Bunların %50'si Alzheimer hastasıdır." [10]

Bunamayı, "21. yüzyılın yegane önemli sağlık ve toplumsal krizi" olarak nitelendiren ADI(Uluslararası Alzheimer Hastalığı Kurumu)'nın başkanı Daisy Acosta, dünya çapında hükümetlerin bu hastalığın yol açacağı toplumsal ve ekonomik yıkıma hazır olmadığını söyledi.

---

[8] Çigdem Dikeçligil, Beylü Dikeçligil, Ahmet Çiğdem,,**Aile Yazıları- 2-(Kültürel Değerler ve Sosyal Değişme)**, Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1991,s.496-497

[9] Galip Akın, **Her Yönüyle Yaşlılık (Gerontoloji)**, Palme Yay,Ankara:. 2006, s.6

[10] İ.Tufan, **Birinci Türkiye Yaşlılık Raporu,** Antalya: GeroYay., 2007, s.52

ADI'nın tahminlerine göre, nüfus yaşlandıkça bunama vakaları her 20 yılda iki katına çıkacak ve 2030'da 66 milyona, 2050'de de 115 milyona ulaşacak." [11]

Bu hastalara genellikle aileleri bakmaktadır. Böylece bunamaya bağlı hastalıklar çağımızın en önemli sosyal problemlerinden biridir.

İnsanlar yaşamın geç döneminde aile üyeleri ve akranlarıyla birlikte olmak isterler, gençlik ve yetişkinlik döneminde olmadığı kadar çok aile, akraba ve yakın çevreye bağlılık geliştirirler.

"Yaşlı açısından değerlendirildiğinde; geleneksel aile içinde saygın bir yeri, otoritesi olan yaşlının aile dışında bir bakım biçimi olan huzurevine yerleştirilmesi özellikle yaşlı açısından kolay kabullenilir bir durum değildir. Toplumdaki statüsünü yitirmek ve evinde alıştığı yaşamdan vazgeçmek yaşlı için zordur. Evi yaşlının bildiği, hakim olduğu, içinde kendini güvende ve özgür hissettiği, anılarıyla beraber olduğu bir ortamdır. Huzurevi ise çevre denetimini göreli olarak yitirdiği, ilk kez karşılaştığı farklı kültürlerden gelmiş insanlarla birlikte yaşamak zorunda olduğu yeni bir ortamdır."[12]

"Genellikle huzurevi yaşamın geriye dönüşü olmayan son istasyonu olarak görülür ve bu değişmez niteliği nedeniyle de reddedilir. Bir huzurevine kendi isteği ile gitmek veya oraya evlatları tarafından yerleştirilmek, kimsesiz olup da zorlayıcı nedenlerle buraya düşme anlamını taşır. Bu nedenle huzurevinde yaşamak biyolojik ve psikolojik sağlığı ve sosyal işlevselliği etkileyen stresli bir yaşam olayı olarak değerlendirilir. Huzurevi yaşamının yaşlı birey üzerindeki olumsuz etkilerinden birisi de yalnızlık ve terk edilmişlik duygusu biçiminde ortaya çıkmaktadır."[13]

"Kendi isteği dışında bir kuruma yerleşen yaşlının kendine duyduğu saygı azalır, kendini toplumdan soyutlanmış, yâdsınmış ve değersiz hissedebilir. huzurevlerinde yaşayan yaşlılarda

[11] **Yüzyılın Sağlik Krizi Bunama** ,http://www.radikal.com.tr/yasam/yuzyilin-saglik-krizi-bunama-1020073/
[12] **Yaşlılık Ulusal Eylem Planı**, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ,2013, http://www.memurlar.net/haber/498448/
[13] M. Z. Danış, Ü, Onat, Y .Danış,**"Yaşlılıkta Yoksulluk ve Sosyal Hizmet."** Sosyal Hizmet Sempozyumu 2003: Yoksulluk ve Sosyal Hizmetler Bildiri Kitabı, II. Cilt, Ankara: H.Ü SHYO Yayın ı, 2006: 217-226. http://www.gebam.hacettepe.edu.tr/sosyal_boyut/yaslilik_yoksuluk_yanlizlik.pdf

depresyon görülme sıklığı evinde yaşayan yaşlılardan daha yüksektir. Ayrıca, demans seyri huzurevinde hızlanarak kısa sürede kötüye gitmektedir."[14]

"Yalnızlık, farklı toplumlarda birçok yaşlının yaşadığı problemlerin başında gelmektedir. Yalnızlık (loneliness), yalnız (lonely), ya da tek başına (alone) olma durumlarıyla karıştırılmamalıdır. Yalnızlık konusunda yapılan birçok çalışma bunun tek başına ya da yalnız olmadan farklı bir durum olduğunu ortaya koymaktadır." [1715] .

"Yalnızlık özellikle yaşlının psikososyal iyilik halini etkileyen kompleks bir kavramdır. Sosyal ilişkilerde beklenen düzey ile gerçeklerin birbirine uymamasından kaynaklanmaktadır. Eğer bireyin sahip olduğu ilişki bireyi tatmin etmiyorsa kendini yalnız hissedecektir.Yalnızlık; yaşlının bağımsızlığını yitirme duygusuna karşı gelişen korku, üzüntü, anksiyeteye neden olur. Yalnızlık çeken yaşlı, pozitif beklentilerden çok, negatif düşünme ve düşüncelerini kendi üzerinde odaklaştırma eğilimindedir."[16]

"Diğer insanlara güven azlığı, utangaçlık, depresif özellikler, öfke gerginlik, şiddete maruz kalma korkusu, onu toplumdan yalıtmakta, yaşlının yalnızlık ve yabancılaşma duygularını arttırmaktadır."[17]

"Amerika'da yapılan bir araştırma, yaşlıların üçte birinde yalnızlık korkusu olduğunu göstermiştir. Yaşla birlikte gelen bedensel hastalıklar ve fiziksel kısıtlılıklar yaşlı kişinin gündelik hayatın sorumluluklarını yerine getirmesini zorlaştırarak hayatla tek başına mücadele edemeyeceği hissine yol açabilir."[18]

---

[14] M.Z .Danış,**Yaşlılık, Yoksulluk ve Yalnızlık,** http://www.gebam.hacettepe.edu.tr/sosyal_boyut/yaslilik_yoksuluk_yanlizlik.pdf

[15] C. L Mullins,., A,. Woodland, J .Putnam, **"Emotional and Social Isolation Among Elderly Canadian Seasonal Migrants in Florida: An Emprirical Analysis of a Conceptual Typology."** Journal of Gerontological Social Work, Volume 14, Number 3-4, 1989:111-130.Aktaran: M. Z. Danış ,**Yaşlılık, Yoksulluk ve Yalnızlık,** http://www.gebam.hacettepe.edu.tr/sosyal_boyut/yaslilik_yoksuluk_yanlizlik.pdf

[16] R.S .Weiss,**Reşections on the present state of loneliness research.** Journal of Social Behavior & Personality[Special Issue: Loneliness: Theory, research, and applications] 1987;2 (2):1-6 .Aktaranlar:Gülseren Ünal, Ayşegül Bilge, **İleri Yaş Grubunda Yalnızlık, Depresyon Ve Kognitif Fonksiyonların İncelenmesi,** Türk Geriatri Dergisi,2005, Cilt: 8, Sayı: 2, s: 89

[17] A.H. Mann, **Social support deficits, loneliness and life events as risk factors for depression in old age. Psychological Medicine**, 1997; 27 (92): 323-332. Aktaranlar:Gülseren Ünal, Ayşegül Bilge, s: 89

[18] Barış Önen ,**Yaşlılarda Yalnızlık Korkusu,** http://www.hurriyet.com.tr/yasasinhayat/12235914.aspYaşlılarda yalnızlık korkusu

"Yalnızlığın sosyal ve duygusal izolasyon olmak üzere iki ayrı boyutu söz konusudur. Sosyal izolasyon, bireyin toplumda kabul edilen bir yerinin olmaması, duygusal izolasyon ise bireyin yaşamında sevgi objesinin bulunmaması biçiminde kavramlaştırılabilir. Sosyal izolasyon boyutu, bireyin toplumda tanınan sosyal rol eksikliği, duygusal izolasyon boyutu ise sosyal ve duygusal ilişki eksikliğini içerir."[19]

"Yaşlılarda gençlere göre daha yüksek oranda intihara bağlı ölüm görülmektedir. Toplumdan geri çekilme, keyifsizlik, öfkeli olmak sanki yaşlanmanın doğal bir parçası gibi görüldüğünden çoğu yaşlı kişi tedavi alamamakta ve mağdur olmaktadır. Hayatın sonuna yaklaşırken kırılan onuru ve düşmüş olan öz saygısını onarmak çabası gibi bakılabilir buna, çünkü yaşanmış hayat o zaman bir anlam taşıyacaktır."[20]

"Yetişkin çocukların ana babalarına bakması onlara psikolojik bir tatmin sağlayabilir. Ancak diğer yandan yeni kurduğu ailesiyle ilişkilerinde ya da bireysel anlamda bazı sorunlara da yol açabilir. Özellikle sağlığı bozulmuş ileri yaştaki yaşlıların bakımının, yalnızca evlat ya da evlatlar tarafından yapılması yetişkin evladın da sosyo-psikolojik sorunlar yaşamasına yol açabilmektedir. Literatürde "manevi yük" olarak kavramsallaştırılan bu durum, yetişkin evladın işine, eşine, çocuklarına kendisine ayırabileceği zamanın yeterli olmamasına neden olmaktadır. Evli yetişkin evlatlarda bu duruma daha sık rastlanmaktadır. Yetişkin evladın yaşamı, ailesi ile baktığı yaşlı arasında sıkışıp kalmaktadır." [21]

Gelecek yıllarda sosyal değişmelerin yaşlılar üzerinde ve değişen yaşlı kuşağın toplum üzerinde etkileri, şimdiye kadar olduğundan daha fazla belirginleşecektir.

Türkiye Bilimler Akademisi'nin Türkiye'de toplumun yaşlılara bakışı ve yaşlıların kendileirini görme biçimleri üzerine yaptığı araştırmanın sonuçlarına baktığımızda hiç de iç açıcı olmayan tabloyla karşılaştığımızı görmekteyiz;

---

[19] C. L Mullins,., A,. Woodland, J .Putnam, **"Emotional and Social Isolation Among Elderly Canadian Seasonal Migrants in Florida: An Emprirical Analysis of a Conceptual Typology."** Journal of Gerontological Social Work, Volume 14, Number 3-4, 1989:111-130. Aktaran: M. Z. Danış,**Yaşlılık, Yoksulluk ve Yalnızlık,** http://www.gebam.hacettepe.edu.tr/sosyal_boyut/yaslilik_yoksuluk_yanlizlik.pdf

[20] Danış, s:217-226

[21] A.G.Baran,, V.Kalınkara, N. Aral, AKIN G., G .Baran., Y. Özkan, **Yaşlı ve Aile İlişkileri**. T.C. Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Genel Yayın No:127, Ankara. (2005).

“1-Toplumumuz “olumsuz bir “yaşlılık” söylemi içerisindedir. Bu olumsuz söyleme göre ileri yaştaki bireyler, “artık nüfus” olarak görülmekte, ileri yaşta olmak bir kusur, özür, zafiyet ya da hastalık olarak kodlanmaktadır.

2-Yaşlılık söyleminden toplumun her kesimi payını almaktadır. Herkes farklı hızlarla da olsa hakim yaşlılık söyleminin etkisiyle “yaşlanmaktadır”.

3-Yaşlılık söylemi ileri yaştakileri de kuşatmaktadır. Bu kuşatma oranınca ileri yaştakiler kendilerini “ihtiyar” hissetmektedirler.

4-Yaşlılık söylemini uğraklarına uygun olarak, toplumda ileri yaştakilerin “yaşlanmasını” ivmelendiren olumlu ve/veya olumsuz yaş ayrımcılıkları mevcuttur.

5-Yaşlılar toplumsal yaşamdan dışlanmaktadırlar, toplumsal yaşama içerilmelerinin önündeki engeller kaldırılmak yerine, ileri yaşta olma bir kusur olarak gösterilmektedir.

6-Kadın ve erkeklerin toplumsal kimlikleri yaşlılık söylemindeki konumlanışlarını da etkilemektedir. Erkekler, yaşlanmayla beraber, statü ve aktifliklerinden daha fazla kayıp vermelerinden dolayı “yaşlanmayla” daha fazla yüzleşir ve yaşlanmayı daha zor kabullenirlerken, kadınlar “yaşlanmayı” daha kolay doğallaştırmaktadırlar.

7-Cinsellik ileri yaştakiler için uygun görülmemekte ve genellikle ileri yaştaki bireylerin cinselliği ayıplanmaktadır. Benzer bir şekilde ileri yaşlarda evlenmeye de ekonomik ya da bakım nedenleri haricinde karşı durulmakta, duygusal ya da manevi nedenlerle evlilik istencine pek rastlanılmamaktadır.

8-İleri yaştakiler, yaşlılık söylemlerinden etkilenmeleri oranında kendileri için bir şey talep etmemekte, geleceğe yönelik bir beklenti içinde olmamakta, bir plan ya da hedefe sahip olmamaktadırlar.

9-Huzurevleri yaşlıların toplumsal yaşamdan dışlanmalarını besleyen yerlerdir. Huzurevinde kalan ileri yaştaki bireyler daha ciddi oranlarda yaşlılık söyleminin etkisi altındadırlar.” [22]

---

[22] **Yaşlılar ve Yaşlı Yakınları Acısından Yaşam Bicimi Tercihleri**, 2003 Türkiye Bilimler Akademisi Raporları Sayı: 5, TÜBİTAK Matbaası, Ankara: 2003

Toplumlar ne kadar saklamaya çalışırsa çalışsın, dünyanın hızla yaşlandığını ve yeni bir "yaşlı" sınıfının ortaya çıkmaya başladığı ve gelecekte toplumların nüfuslarında hâkim hale gelecekleri artık bir gerçek.

Bu durum akla gelebilecek her şeyi; üretimi, tüketimi, toplumsal iş bölümünü, siyaseti, aileyi, felsefeyi, sanatı ve sinemayı çok değişik boyutlarda etkileyecektir.

ÜÇÜNÇÜ BÖLÜM

1980 SONRASI TÜRK SİNEMASINDA YAŞLILIK VE YALNIZLIK FİLMLERİ

3.1 Türkiye'de Toplumsal Dönüşümlerin Sinemaya Yansıması

Sinema toplumsal dönüşümlerin belirlendiği ve gözlemlendiği en iyi mecradır.

Sinemanın ilk yıllarından beri çekilen filmlerin konuları dönemin toplumsal gerçekliğini, siyasal ideolojilerini, ekonomik ve kültürel koşullarını yansıtmıştır.

Türk sineması ilk yıllardan itibaren uzun yıllar sansür ve yasaklamalarla boğuşmak zorunda kalmıştır. İlk yıllar filmler halkın ar ve namusunun korunması gibi nedenlerle baskı ve yasaklamalara maruz kalırken,daha sonraları o dönemin ekonomik, toplumsal, siyasal koşullarının filmlerde yer alması ile daha siyasal bir boyut kazanmıştır.[23]

1960'lar, ülkemizin sanayileşmeye ve kentleşmeye başladığı, kent yaşamının hızla öne çıktığı yıllardır. Bu dönemde Türk sinemasında çekilen filmler de, köyden kente göç (Gurbet Kuşları),şehirlerde başlayan gecekondu yaşamı,işçi sorunları (Karanlıkta Uyananlar),kent yaşamına adapte olamayıp dağılan aile sorunları,kırsal kesimde ise toprak reformu,ağalık sistemi ve kan davası (Hudutların Kanunu, İnce Cumali) gibi toplumsal dönüşümleri yansıtan filmler yer alır. Bu dönemde görece olarak toplumsal gerçekci filmlerin öne çıktığı bir sinema anlayışı hakimdir.

[23] Emine İlbuğa Uçar, **12 Eylul Askeri Darbesi'nin Günümüz Türk Sinemasına Yansımaları,** Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar, Ocak 2013, s.38-62

Ayrıca bu dönemde ulusal ve milli sinema olarak iki farklı ideolojik yönelim Türk sinemasında etkin olur. Bu yönelimler aynı zamanda Türkiye'deki ideolojik ayrımın da bir yansıması olur.[24]

1970 askeri muhtırasıyla birlikte Türkiye'de siyasal kutuplaşma ivme kazanır. İşçi hareketleri hızlanır, sokaklar hareketlenir.gecekondulaşma ve varoş yaşamı belirginleşir.İşçi işveren ve sendikalaşma filmleri (Maden),doğuda feodaliteyi eleştiren filmler (Endişe) ön plana çıkar.Sokak çatışmalarının artması ve sinemaların bonbalanmasıyla birlikte sinema salonları boşalır,aileler eve kapanır.Türk sineması derin bir krize girer.Bu dönem Türk sineması seks filmlerine yönelerek ayakta kalmaya çalışılır.

12 Eylul askeri darbesi ile birlikte, gözaltılar,işkenceler, yasaklar, korku ve yıldırma politikaları egemen olmuş, bu dönemde kolektif bilinç,etkileşim, birlikte hareket etme ve mücadele bastırılırken, gelecek kuşaklara biçilen rol ise yalnızlık, tüketim, yabancılaşma, eleştirisiz kabul, ekonomik ve sosyal problemlere dayalı rekabet ve hırs olmustur.[25]

Bu dönemde ağırlıklı olarak kadın sorunu,iç ve dış göç bağlamında göçmen sorunlarını içeren filmler çekilmistir. Bunun yanında çoğu zaman arabesk bir şarkının sözleri ile uyumlu, arabesk şarkıcıların başrolünu üstlendikleri,gözyaşı, acı, kavuşma hayalleri ve kavuşamama gibi temaların bol bol işlendiği, dolayısıyla izleyiciyi sinema salonları ile yeniden buluşturmayı başaran arabesk filmler yanında, siyasal,toplumsal eleştiri filmleri de çekilmeye devam etmiştir.[26]

1990'lı yıllara gelindiğinde ise Türkiye ve dünyadaki gelişmelere bağlı olarak sinemafilmlerinde işlenen konuların tekrar çeşitlendiği görülecektir. "Bir yandan gişe başarısı elde eden komedi filmleri, öte yandan politik bir meseleyi tartışan ya da toplumda tabu olarak kabul edilen konular , ötekinin sunumu ve muhalif söyleme açık düşünce özgürlüğü, cinsel özgürlük, etnisite ve Kürt sorunsalının ele alındığı filmler çekilir." [27]

---

[24] İlbuğa Uçar, s.38-62

[25] H. Başgünay, **1965-1980 Arasında Sinema ve Politik Tartışma**, der. S ,KIREL ,**Türk ve Dünya Sineması Üzerine Sentezler,** Türk Sinematek Derneği, İstanbul: ,Parsomen, 2011.

[26] Şükran Esen, **80'ler Turkiye'sinde Sinema**, İstanbul: Beta. 2000,

[27] İlbuğa Uçar,s: 38-62

Görüldüğü gibi Türk Sineması başlangıcından beri hem endüstri sineması olma özelliğini Yeşilçam ile tperdeye yansıtmış hem de Yeşilçam dışı hareket eden sinemacılarla Türkiye'deki toplumsal dönüşümleri,hareketleri sinemaya taşımıştır.

2000'li yıllara gelindiğinde Türk Sinemasında daha önce görülmedik sayıda yaşlılık filmleri çekilmeye başlamıştır.Bunun nedeni, Türk toplumu alttan alta yaşlanmış ve yaşlıların sorunları artık göz ardı edilemeyecek boyutlara ulaşmıştır. Özellikle demans hastalarının çoğalması ve aileleri etkilemeye başlamasıyla sinemacılarda toplumdaki yaşlılık sorunlarını görmeye başlamışlardır.

3.2 Sinemada Tür Oluşumu

Türk Dil Kurumu "TÜR" ü şöyle tanımlamaktadır ;"İçerik biçim ve amaç yönünden özellik gösteren bir sanat çeşidi." [28]

"Popüler filmler, kapitalizmin kurallarına göre yapılanan sinema endüstrisinin, yepyeni bir teknolojiyi kullanan kültür endüstrisinin ilk gerçek ürünleridir. Bu sistem, sıradan yaşanan. yaşanabilecek olan gündelik konularla bağlantılarını kurmuş ve çok kısa bir süre içinde milyonlarca sıradan insan tarafından benimsenmiştir. Sinema seyircisinin popüler filmlerle ilişkisi daha çok duygusal katılım düzeyinde kurulmaktadır. Öfke. sevinç, hüzün ve korku,film seyrederken hissedilip dışa vurulan duyguların bir kısmıdır. Sinema duygusal katılımı öteki popüler kültür biçimlerine göre çok daha yetkin ve yoğun olarak yaratır. Sinemayı başka türlü değil de bildiğimiz sinema yapan tarihsel ve toplumsal koşullar, seyircinin sinemayla kurduğu ilişkiyi de belirlemiştir.Ancak duygusal gereksinimler değişkendir ve seyirci duygulanımlarını her zaman aynı biçimsel kalıplar içinde yaşamak yerine bunları farklılıkların sürprizleriyle bitiştirmeyi yeğlemektedir. Böylece türler ortaya çıkar.Film türlerinin araştırılması, sanata, sanat yapıtının niteliklerine,yaratıcılığa, sanatın endüstri ve ticaretle ilişkisine değin tartışmaların esas noktalarını da ortaya koymaktadır.Sinemanın seyirciye kitlesel düzeyde ulaşma başarısı ise , popüler kültüre yönelik çalışmalarda tür filmlerinin önemli yer tutmasına neden olmuştur. Türler, toplumsal ve kültürel bağlamda, tarihsellikleri içinde ele alınmış. ideolojik bağlantıları vardır.

---

[28] **TDK Güncel Türkçe Sözlük**
http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5629950ba3d985.18569315

Önce türün nerelerden beslendiği, toplumsal yaşamla ve insanla ilişkisi kısacası kendine özgü dayanakları üzerinde durulmalıdır." [29]

Yukarıda ki sinemada tür oluşumunu açıklayan değerlendirme ışığında, bu çalışmada incelenen kahramanları ve konusu yaşlılığı işleyen 9 yaşlılık filmi çerçevesinde, "Yaşlılık filmleri"ni, tıpkı "komedi filmleri", "12 Eylül filmleri", "kadın filmleri",vb gibi Türk Sinemasında kabul görmüş ve benimsenmiş "bir tür" diyebilirmiyiz.

3.3 Tür Filmlerinde Sosyolojik Eleştiri

"Sinema insanın kendisinden ayrılıp bir başkası olmasını mümkün kılar. Toplumsal tahayyülü derinleştirir, hatta kimi durumlarda toplumsal gerçekliğin bir adım ilerisinde olmayı, henüz atılmamış adımların sonuçlarını tasavvur etmeyi mümkün kılar. Diğer bir deyişle sinema sanal olanın, gelecek bir toplumun göstergesi olabilir .Bu nedenle de toplumsal gerçekçilik kimi zaman sinemanın sanallığının bir ürünü gibi görülebilir ,sinemanın gerçekliği değil de gerçekliğin sinemayı yansıttığına dair tekinsiz bir izlenim yaratır."[30]

"Sinema hem temsil eder hem de gösterir .Gerçeği, gerçek dışı olanı, bugünü, gerçek yaşamı, hafızayı ve rüyayı aynı müşterek zihinsel düzeyde yeniden birleştirir. Hepimizin kafasının içinde bir parça sinema var.Sinema başkalarının yaşamlarına katılmayı ve onlarla özdeşleşmeyi mümkün kılar. Böylelikle tutucu bir ev kadını film aracılığıyla bir fahişeyle empati kurabilir. Diğer bir deyişle sinema ,insanlarda yaşadığı dünya arasında etkileşim kapasitesini arttırır."[31]

"Filmler aracılığıyla dramatizasyon, kendini temsillerle kısıtlamaksızın hayal gücüne ve duyuya ,yaratıcılığa başvurması açısından, sosyoloji için kullanışlı bir araç. Böyle bir girişim çoğu zaman analitik olarak kavramsallaştırılamayan veya ampirik olarak çözümlenemeyen yoğunlukların, duygulanımların, deneyeyimlenmesini mümkün kılıyor. Aslına bakılırsa dramatizasyon toplumsal teori üretme sürecinin en yaratıcı noktalarından biri. Sosyoloğun

---

[29] Nilgün Abisel ,**Popüler Sinema ve Türler,** http://www.ekutuphane.teb.org.tr/pdf/tebhaberler/ocak_subat96/13.pdf

[30] Bülent Diken, Carsten B. Laustsen ,**Filimlerle Sosyolojisi.**Metis Yayınları.İstanbul**:**2008**.**s.19.,20

[31] Edgar Morin,The Cinema Or The İmaginary Man,Minneapolis:University of Minnesota Press,2005,s.97.Aktaran: Bülent Diken, Carsten B. Laustsen , s.34

sinema ile karşılaşması aracılığıyla dönüşüm yaşadığ bir an haline gelebilir. Sinema tam da bu bağlamda dramatizasyon kapasitesi ve belli duyumlarla ilgili sosyolojik fikirlerin bir bakıma "edimselleştirilmesi" açısından sosyoloji için ilgi çekicidir."[32]

"Filmlerin sosyal bilimlere dayalı bir çerçevenin kullanılmasıyla sosyolojik ölçütlere göre değerlendirilmesini amaçlayan bu yaklaşım içinde, filmler sosyal bir sanat ve kültür ürünü olarak eleştirilmektedirler. Bu eleştirel yaklaşım filmleri bir sanatçının öznel dışavurumu koşullarında ya da estetik özellikleri açısından incelemek yerine, filmin üretilmiş olduğu dönemin ya da içeriğinde ele aldığı dönemin sosyal koşullarının incelenmesini öne çıkarmaktadır. Bu durumda bir film hangi türe ya da tarihsel döneme ait olursa olsun, sosyolojik veriler sağlayan bir belge gibi ele alınmaktadır. Filmlere sosyolojik yaklaşımın değerlendirme alanı içinde, sosyal değerlerin filmlerde nasıl yansıdığı ve somutlaştırıldığı, filmlerin sosyal değerler üzerindeki etkisi, bu değerleri güçlendirme ya da değiştirme gücü ve filmlerin toplumsal tutum ve davranış kalıplarında neden olduğu değişiklikler gibi konular yer almaktadır. Sosyolojik eleştiri anlayışının temelinde filmlerin sınıf, ırk, cinsiyet ya da ulus gibi eksenler etrafında değerlendirilmesi bulunmaktadır.Sosyolojik film eleştirisi, filmlere bireyin kendisini, sosyal rollerini , içinde yer aldığı toplumun değerlerini anlama ve edinme aracı olarak bakmaktadır. Bu anlamda filmler kendi kendisiyle konuşan kültür olarak görülmektedirler. Kültür kendini filmler aracılığıyla üretmekte ve devam ettirmektedir."[33]

"Sosyolojik eleştiride bulunacak bir film eleştirmeninin bilmesinin ve filmlerde aramasının gerekli olduğu bazı temel kavramlar; sosyoekonomik sınıf, cinsiyet, azınlıklar, ırk, toplumsallaşma, toplumsal rol, statü, stereotip, değerler, yaşam biçimi, yabancılaşma, anomi, bürokrasi, seçkinler, sapkınlık, işlevselcilik olarak saptanmaktadır." [34].

"Filmlerin sosyolojik açıdan değerlendirilmesi, kültür ve filmler arasındaki ilişkilerin ortaya konmasını, bütünleştirilmesini ve açımlanmasını mümkün kılmaktadır. Bu durumun sonucunda film yönetmenlerinin filmlerini çekerken akıllarında tuttukları seyirci imgesi daha tam bir biçimde oluşmakta ve film yönetmenleri kendi anlatıları içinde kültürel bir dışavurumun izlerini nasıl

---

[32] Bülent Diken, Carsten B. Laustsen s.35

[33] Zafer Özden ,**Film Eleştirisi Film Eleştirisinde Temel yaklaşımlar ve Tür Filmi Eleştrisi**.İmge Kitabevi Yayınları 2. baskı ocak 2004. s. 153-154

[34] Arthur Asa Berger, **Kitle İletişiminde Çözümleme Yöntemleri,** çev . Murat Barkan vd. , Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir: 1993. s. 91 -96

yerleştirebilecekleri konusunda ipuçlarına sahip olmaktadırlar. Sosyolojik film eleştirisi kendi sanatsal kaygıları kadar toplumun kültürel kaygıları hakkında da duyarlı olan ve bunları filmleri içine yerleştirebilen yönetmenlerin değerinin ortaya konulmasına yardımcı olmaktadır. Sinemanın ticari doğasının belirleyiciliği içinde, filmler öncelikle seyirci için üretilmekte ve seyircinin karşısına çıktıktan sonra bir anlam kazanmaktadırlar. Filmlerin hedef kitlesini seyirci oluşturmaktadır ve filmlerin eleştiri alanına girmesinin başlangıcında seyirci bulunmaktadır."[35].

"Yapılan bir filmin sunumu sonrasında, yani izleyiciyle buluştuğunda film bir anlam kazanır, yorumlanır, eleştirilir ve film dolayısıyla sanat eserinin kendisinin bir çıkış noktası olarak ele alındığı bir tartışma başlar."[36]

"Bu saptamanın iki yönlü iması bulunmaktadır: Ilkin, filmlerin maddi anlamda tüketicileri seyircilerdir; seyirciler filmin maddi karşılığını ödeyerek seyretme hakkını satın almaktadırlar. İkinci olarak, seyirciler filmi yalnızca maddi anlamda tüketmemekte, aynı zamanda anlam düzeyinde de tüketmektedirler."[37]

Peki sinema seyircisinin eleştirel bir tavır almaktan kaçınması mümkün müdür?

"Eleştiri tanımlaması içinde yargıda bulunma, anlama ve bilgilenme süreçlerinin bulunduğunu düşündüğümüzde bu soruya olumlu yanıt vermek mümkün görünmemektedir. Çünkü bu süreçler bir yorumlama eylemini gerekli kılmaktadırlar. Bir filmden sadece söz etmek ya da bir filmi anlatmak bile eleştirel bir tavrın ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Çünkü bir filmi kendi sözlerimizle, yani kendi algılamamızla kendi yorumlamamızla aktarmamız söz konusudur. Dolayısıyla bir filmden sadece söz ettiğimiz zaman bile asgari düzeyde de olsa eleştirel bir tavır takınmamız söz konusu olmaktadır. Bir filmi anlama, film hakkında bilgilenme ve filmi aktarma çabamız içinde, filmi yorumlama çerçevemizde anlam kazanmaktadır." [38]

---

[35] Özden , s. 164
[36] **Varolan Durumun Adını Koymak: Kültür Emperyalizmi**, Yeni insan Yeni Sinema.Sayı: 4, Emir Ofset, İstanbul , Kış 1 1998 s.7
[37] Özden , s. 89,90
[38] David Bordwell,**Making Meaning**, Harward University Press, Cambridge, Londra, 1 991.Aktaran: Özden , s. 89,90

“ Bu nedenle seyrettiği filmi anlamlandırma ve bir başkasına aktarma çabası içine giren her film seyircisi değişen düzeyler içinde eleştirel bir tavır almaktadır.” [39]

3.4 Türk Sinemasında Yaşlılık Filmlerine Bakış

Bu çalışmada ele alınan filmler sinematografik değil sosyolojik film analizi ile değerlendirilmiştir. Çünkü kahramanları ve konuları yaşlı olan ve yaşlılık sorunlarını anlatan filmlerin toplumsal etkileri ön plana çıkmaktadır.

Yaşlılık filmlerinin konularını 5 başlıkta sınıflandırabiliriz.

1-Hayatı,geçmişi ,ölümü ve ötenaziyi sorgulayan yaşlılık filmleri,

2-Hayatın son döneminin hastalıklarla geçtiğini gösteren filmler,

3-Aile (eş ve çocuklar) ve hasta yaşlı anne-baba ilişkisini anlatan filmler,

4-Terk edilmiş yalnız kalmış yaşlı filmleri,

5-Yaşlıların yaşlılarla olan ilişkisini anlatan filmler,

Hem dünya sinemasında hem de Türk Sinemasında çekilen Yaşlılık Filmleri bu beş sınıflandırma içine girmektedir.

Yaşlılık filmlerini anlayabilmemiz için iki bakış açısından daha sözedebiliriz.

1-Yaşlılığa ve yaşlılara dışardan bakan filmler.

Yaşlılık sorunları üzerine kurulu,yaşlıların aile ve çevreye sorun olan, yük olan,yalnızlığını ve acizliğini anlatan filmler.Burada yaşlının dışındakilerin,ailenin.çocukların,kurumların ve genel toplumsal bakış açısı ön plana çıkmaktadır. Beyaz Melek,Çınar Ağacı,Pandoranın Kutusu örnek verilebilir.

2-Yaşlılığa ve yaşlılara içeriden bakan filmler.

[39] Özden ,s.,94

Yaşlılığın bir insani durum olduğunu, yaşlılık ve yaşlı duygusunu ancak yaşlının kendini anlatması ile anlaşılabileceğini ve asıl yaşlılık filmlerinin bunlar olduğunu gösteren ve anlatan filmler.

Kısmen "11'e 10 Kala" ve "Büyük Adam Küçük Aşk" filmleri örnek teşkil edebilir. Asıl örnek Alman Sinemasından yönetmen Andreas Dresen'in "Wolke 9" filmini gösterebiliriz.

"Yönetmen Anderas Dresen'in "Bulutların Üstünde" filmi,Inge'nin bir portresini sunuyor bizlere. 60 yaşlarında, iki farklı aşkın arasında kalmış bir kadın Inge. Bir yanında kocasıyla yaşadığı yakın birliktelik, bir diğer yanında onu başka bir adama yönelten ateşli, vahşi ve tümden kuşatıcı anlık bir çekim. Kendisini bile şaşırtan bir his bu aynı zamanda. Bulutların Üstünde, aşkın sonuçları üzerine görkemli bir çeşitleme. Film, duyular ile duyarlılık arasında, yaşlılık ile ilgili yargılarımızı alt üst ediyor. Artık yetmişliklerin aktif sahnelerini perdede görmeye alışmamız gerekecek. Tekrarlanan bir hadise olarak kadının baş aşağı durması gerekse bile… Aşk kaçamağı tabusu ortadan kalkınca film, sinemanın az işlenmiş bölgelerine doğru varoluşçu seçimlere dokunarak ilerliyor. Altmış yaşını geçtikten sonra yeni bir hayata başlamak istenilecek bir şey midir? Bir insanın sahip olduğu her şeyi tehlikeye atması bir yanda, bilinmeyeni sınamak ve hayatta olmayı sonuna kadar hissetmek bir yanda.[40]

Filim yaşlıların dünyasına girip tıpkı yaşlılarında yetişkinler gibi,aşık olabileceğini, evliliklerini sorgulayabileceklerini,hala sevişebileceklerini yani yaşamdan kopmadan da yaşlanılabileceğini topluma göstermektedir.

Bu anlamda,"Wolke 9" filmiyle kıyasladığımızda, dünyadaki ve Türkiye'deki çekilen yaşlılık filmlerini yaşlılığa dışarıdan bakan "Yaşlılık Sorunları filmleri" diyebiliriz.

Bu çalışmada dünya sinemasından örneklere yer verilmedi ve Türkiye'de çekilen filmlerle kıyaslamaya gidilmedi. Nedeni sinemacılarımızın Türkiye'deki yaşlılık ve yaşlı olgusuna nasıl baktığı.

Ekler kısmına, dünya sinemasında çekilen filmlerden derlenen bir liste eklenmiştir.

---

[40] Fatma Karaca, http://sineobjektif.com/wolke-9-2008/

Burada dikkat çeken başka bir diğer şey filmlerin toplumsal dinamiklere nasıl etki ettiğidir. Bu anlamda Beyaz Melek gişedeki başarısı ve Huzurevlerini yeniden gündeme getirerek basının ilgisini çekmesi nedeniyle bürokraside yaşlı, yaşlılar ve huzurevleri ile ilgili bir dikkat çekmiştir. Dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan filmi izleyerek yaşlılarla ilgili evde bakım vb. konularda yeni düzenlemeler yapılmasını sağlamıştır. Bu da sinemanın toplumu harekete geçirme gücünü göstermesi açısından önemli bir nottur.

3.5. 1980 Sonrası Türkiye'de Çekilen Konusu Yaşlılık Ve Yalnızlığı Anlatan Ve Kahramanları Yaşlı Olan Filmlerin İçerik Ve Biçim Özellikleri

İncelenen yaşlılık filimlerinde içerik ve biçim olarak aşağıdaki tespitler ortak veriler olarak tespit edilmiştir.

- Yaşlılık filmleri genellikle ve ağırlıkla iç mekanlarda geçmekte. (ev içleri, hastane odaları,bakımevleri,huzurevleri vb.)
- Mekanlar, gün ışığını az gören loş ve karanlık bir atmosferi yansıtmaktadır. Siyah-beyaz film havasındadır.
- Planlar uzundur. Yaşlılığın ağır temposunu vermektedir.
- Filmler doğal olarak yavaş bir kurgu ve tempoda seyretmektedir.
- Kamera hareketleri ya hiç yok ya da çok ağır olarak kullanılmaktadır.
- Evler ve eşyalar eskidir.
- Yaşlılık ve yalnızlık yan yana işlenmektedir.
- Geçmişi hatırlatan fotoğraf, eşya vb. gibi nesnelerle geçmişe, gençlik, yetişkinlik yıllarına geri dönüşler yapılmaktadır.
- Yaşlıların kırışmış yüzleri,elleri ve bedenleri bir anlam olarak gösterilmektedir.
- Yaşlıların hareketleri yavaş,bastonlu,öksüren tipler ağırlıktadır. Fiziksel anlamda yardıma muhtaçtırlar.

- Yaşlılar genellikle gençlerle değil ,yaşlılarla yan yana getirilirler.
- Teknolojik aletleri kullanamazlar.
- Görgüleri ve bilgileri eskide kalmıştır.
- Yaşlılar, dalıp uzaklara bakarak resmedilmektedir.
- Yaşlılar çok konuşmazlar. Diyaloglar ağır ve kesik kesiktir. Konuşmalar günlük konuşma ünlemleri şeklinde kısadır. Geçmişi hatırlatan çok anlamlı ve duygusal cümleler kullanılmaktadır. Bu cümleler bir durumun, olayı açan veya bitiren şekilde filmin kilitleri olmaktadır.
- Yaşlılar genellikle pencereden dışarıya bakarlar. Dış dünyaya, geçmişe ve çocukları çıkıp gelecekmiş gibi. Ölümü bekler gibi. Yaşlılık elden etekten çekilip eve hapsolup ölümü beklemek şeklindeki toplumsal ahlaka uyar.
- Türkiye'de genellikle yaşlı kadınlar yalnız namaz kılarken gösterilirler ve genellikle loş bir ortamda namaz kılarlar. Bu yalnızlıklarını pekiştirdiği gibi ölümü de çağrıştırır.
- Yaşlılar torunları ile yan yana geldiklerinde hayatın içine çıkarlar. Mutlu ve yaşayan bireyler haline gelirler. Yüzleri güler, konuşmaları değişir, hareketleri çevikleşir. Yaşlılar ve torunları arasında yaşam evriminde özel bir bağ vardır.
- Genellikle yaşlı karakterler pozitif değil negatif bir yaşam sürerler.Ya bir hastalığı vardır,ya da bunamıştır.

3.6 Türk Sinemasında 1980 Sonrası Çekilen Yaşlılık Ve Yalnızlık Filmleri

Filmlere, yorumlarım dışında, yönetmen görüşleri, eleştirmen bakışı ve hem popüler film, hem de bağımsız film örneklerini izlemiş seyircilerin de filmler hakkındaki düşüncelerini ekledim. Seyircinin ne anladığını,nasıl anlattığını göstermek istedim. Hiç müdahale etmeden. Her filmin başına konularını ekledim, böylece bir bütün oluşturmaya çalıştım.

3.6.1 Hanım

Konu: “Yıllar önce bir deniz kazasında yüzbaşı kocasını yitiren Osmanlı paşası torunu Olcay Hanım ölüm korkusuyla yaşamaktadır. Çünkü rahim kanseridir. Ama asıl korkusu kendi ismini verdiği kedisidir. Yaşamının tek dostu ve canlı varlığı olan kedisine, ölümünden sonra kim sahip çıkacaktır?” [41]

Hanım, yönetmen Halit Refiğ’in kendi içinden baktığı bir film.Karısından önce ölürse karısı ne yapar? düşüncesinden yola çıkarak filmi oluşturmuştur.Karısının da kedileri vardır.Piyano öğretmenidir.Annesi kanserden ölmüştür. Film, ölmek üzere olan Olcay Hanımın, ölümden çok, öldükten sonar kedisi Hanım’a ne olacağı merkezinde kurulmuştur.

Konusuna baktığımızda Hanım filmini şu başlıklara ayırabiliriz;

- Yaşlılığı sonucu kanser hastası olan Olcay hanım
- Kocası öldükten sonra yalnız yaşıyor
- Kızı evden ayrılmış ,iletişimi kopmuş
- Kızı sadece miras kalacak evi düşünüyor
- Yalnızlığını paylaştığı kızı değil kedisi
- Sevdiğini söyleyemeyen yaşlılar

Yönetmenin anlatımıyla, “Olcay Hanım, yenik düştüğü hastalığı ile ölümü beklerken, yitirilmiş değerlere karşı son kalesini, eski ahşap konağını savunur, fakat maddi durumu sıkışık olan kızı konağı sattırmaya çalışır,Olcay Hanım satılmasına karşı direnir. Olcay Hanım konağı ile, konağı ‘efendilik’ kavramı ile, ‘efendilik’ kavramı ise eski İstanbul kültürü ile özdeşleşir. Ve işte ‘bildik yalıların çoğu insanlarıyla birlikte’ ortadan kaybolmaktadır. Olcay Hanım da sonuna kadar, kişiliğini yansıttığı ve kişiliğini yansıtan konağına tutunur.” [42]

Oysa bir de Kaptan vardır Olcay Hanıma aşık ama bir türlü söyleyemez. Halit Refiğ bu durumu şöyle açıklar “İki yaşlı bunlar.Yaşlılar arasındaki aşk ilişkisinin gençler arasında gibi

---

[41] **Hanım,**http://www.sinematurk.com/film.php?action=go ToFilmsByDate&date=1990-01-01
[42] İbrahim Türk,**Halit Refiğ-Düşlerden Düşüncelere Söyleşiler.**Kabalcı Yayınevi,İstanbul:2001,s.373.

olması mümkün değil. Yani Kaptanın durumu ümitsizdir. Aradaki sevgi bağını Olcay Hanım öldükten sonra Kaptanın sahiplendiği kedi kurar” [43]

Görüldüğü gibi toplumda var olan yaşlılık yargıları,Hanım filminin ana eksenlerinden birini oluşturmakta ve yönetmeni tarafından da onaylanmaktadır.Yaşlılar duygusal ilşkilere giremezler,aşık olamazlar.

3.6.2 Güle Güle

Konu: **“**60 yaşın üstünde beş arkadaşın öyküsünü konu alan film, Bozcaada'da geçen bir dostluk ve aşk hikâyesini içeriyor.Çocukluklarından beri bir arada yaşamış dört erkek ve bir kadından oluşan bu grubu hayata bağlayan tek şey birbirleriyle olan ilişkileri, birbirlerine duydukları dostluk ve sevgidir. Araba tamircisi Şemsi, karısından yıllar önce ayrılmış, tek çocuğundan uzakta ve yalnız yaşamaktadır. Celal, Zarife ile evli, disiplinli bir emekli albaydır. İsmet, hayatını adada geçirmiş, içedönük bir sinemasever, Galip ise sadece bir gün gördüğü Küba'lı Rosa ile kendi halinde, garip bir "aşk" yaşayan ve yıllardır mektuplaştığı bu kadına hiç ihanet etmemiş olan sadık bir platonik âşıktır. Parasızlıktan Küba'ya gidememiş, Rosa'yı da getirtememiş olan Galip, bir gün hastalanarak kanser olduğunu öğrenir. Arkadaşları, onu ölmeden bir kez olsun mutlu edebilmek için ellerinden geleni yaparlar, hatta evlerini satılığa çıkarırlar. Ancak yine de para yetmeyince yapılacak tek şey kalmıştır: Galip'i Küba'ya göndermek için gereken parayı elde etmek; beş sevimli yaşlı banka soymaya karar verirler.” [44]

Seçilen filmler arasında güle güle diğerlerinden farklılaşmaktadır. Filmde kahramanların hepsi yaşlıdır ve tüm yaşlılık sorunlarını az çok yaşamaktadırlar Fakat aralarında kurdukları bağ onların yaşama tutunmalarına, dayanışmalarına engel değildir. Edilgen değillerdir.Üretken,etken ve hayata sıkı sıkıya bağlıdırlar.

Sinema yazarı Evren Erdem sinemada kahramanlarının tamamınında yaşlı olmasının pek rastlanan bir durum olmadığını belirterek bu durumun bir handikap olduğunun altını çiziyor.

---

[43] Türk,s.374

[44] **Güle Güle,**Http://tr.wikipedia.org/wiki/G%C3%BCle_G%C3%BCle

“Zeki Ökten Fatih Altınöz işbirliğinin ilk filmi olan “Güle Güle”, bambaşka bir arkadaşlık hikayesi üzerine odaklanıyor. Bozcaada’nın durgun atmosferini mekan seçen film, beş yaşlı insanın sıkı arkadaşlığı üzerinden değişen değerleri, hızlanan yaşamı, gevşeyen aile bağlarını sorguluyor.Sinemada biraz da olsa göz ardı edilen bir şekilde yaşı geçkin diyebileceğimiz karakterleri, başrole yerleştiriyor, genelde kahramanın yolculuğu şekilde adlandırabileceğimiz klasik senaryo tanımı bu kahramanın ve hikâyeyi götüren yan karakterlerin yaşlı olması durumuna pek alışkın değil. Bu durumun aksi gerçekleşse bile genelde sinemada yer verilen yaşlı karakterler, yardıma muhtaç veya acı çeken olarak resmedilme eğiliminde. Güle Güle bir anlamda bu genel anlayışı yıkan bir film. Beş arkadaşa paylaştırılan ilginç olay örgüsü, onları yardıma muhtaç insanlar sınıfından çıkarıp kendilerine fazlasıyla yeten ve her şeyi yapabilecek bir grup kahraman sıfatına eriştiriyor.” [45]

Filmin anlamını bulması için yapıldığı seyirciler tarafından da değerlendirilmesi anlamlı olmaktadır.Sinemalar.com sitesinde filmi yorumlayan Dublör adlı seyircinin düşünceleri de şöyle.

“Güle Güle Filmi yıllarını sinemaya vermiş gönül dostlarının buluştuğu dostluk ve arkadaşlık üzerine yapılmış çok harika bir film . Filmi seyretikten sonra kendimize sormamız gereken şu soru olabilir acaba çevremizde bu fedakarlıkları yapacak bir dostumuz kaldı mı? Finali ile insanların arkadaşlık dostluk kavramlarını sorgulayan bir yapım.” [46]

3.6.3 Büyük Adam Küçük Aşk

Konu: “Öykünün iki ana kahramanı var; biri küçük bir Kürt kızı olan Hejar, diğeri ise tam bir Cumhuriyet çocuğu olan emekli yargıç Rıfat Bey karşı komşularının Kürt militanlar olduğundan (aslında daha birçok şeyden) habersiz yaşayan Rıfat Bey, günün birinde buraya yapılan polis baskınıyla adeta derin bir şok yaşar. Baskından sağ kurtulan ve polislere görünmeden kapı önüne çıkan 5 yaşındaki Kürt kızı Hejar’ı evine alması ise, onun bugüne kadar savunduğu ‘tek dil-tek millet’ görüşünün tam karşısında bir tutumdur. Evin temizlik işlerine bakan Kürt kökenli Sakine’nin de yardımıyla bu küçük ama dikbaşlı kıza kol kanat geren Rıfat Bey, ilerleyen günlerde Hejar’ı benimser ve onu bir ‘Türk kızı’ gibi yetiştirmeye çalışır.” [47]

---

[45] Evren Erdem,**Güle Güle,**//www.mafm.boun.edu.tr/files/448_2011_2_icerik%20(3)%208.pdf
[46] aliesk ,**Güle Güle**, Http://www.sinemalar.com/film/1204/gule-gule#commentsh (22 Haziran 2010)
[47] Tuğba Elmacı, **Son Dönem Türk Sineması’nda Kentli Kimlik Bağlamında Ötekinin Sunumu,** T.C. Dokuz Eylül

Film, köylerinden terör nedeniyle İstanbul'a gelmiş Evdo ve küçük kız Hejar ile emekli hakim ve katı bir devletçi olan Rıfat Bey'in kentte birleşen yaşamlarını anlatmaktadır. Film üzerine eğildiği siyasal konuları küçük bir kız ve yaşlı bir adamın insani perspektifinden vermiştir.

Sinema yazarı Murat Özer'in film hakkındaki görüşleri şöyle;

"Bu tür yönetmenlik başarıları içermesine karşın, arkasında durduğu mesajın ağırlığı altında ezilen ve bunu yalnızca 'dil sorunu' olarak lanse eden bir film 'Büyük Adam Küçük Aşk'. Dostluğu, kardeşliği ve etnik bağımsızlığı işaret ederken kullanılan yöntem, kimi bölümlerde didaktik bir yapıya teslim oluyor. Böylesi filmlerin kaçınılmaz biçimde içine düştükleri 'mesaj verme' kaygısıyla vücut bulan yapaylık, özellikle Rıfat Bey'in Türkiye'nin gerçeklerinden bihaber geçen hayatına dair ipuçların yansıtıldığı sahnelerde kendini orta yere atıyor." [48]

Sinemalar.com sitesine film ile ilgili görüşlerini bırakan Misazaleas rumuzlu izleyici filmi sinema kokan bir film olarak değerlendirmektedir.

"Hepimiz aynı dünyaya bakıyoruz.Farklı şayler görmemiz mümkün ama her şeyden önce bizi biz yapan değerlere sahibiz sevgi korku nefret aşk...BÜYÜK ADAM KÜÇÜK AŞK belki birazcık olsun bize sevginin neleri değiştirebilceğini göstermiş ve içimizde bir yerlerde acı duymuşuzdur ben isyan ediyorum duygular evrenseldir ve hala nefret duygusunun bir şeylerin önüne geçmesine izin veriyoruz. filmde rıfat bey in başına gelen gerçek bir insanın hissedebilcekleri. küçük bir kızın kendisinde var olan sıcacık sevgiyi ortaya çıkarmasına izin verdi aslında onun dilinden konuşmayı çoktan başarmıştı yalnızca bir şeyleri tamamlamış oldu kıza daha yakındı artık." [49]

3.6.4 Unutulmayanlar

Konu: "Eski Yeşilçam yönetmeni Aziz, aşık olduğu kadının; Leyla'nın seks filminde oynamasıyla yıkılıp İstanbul'u terk etmiştir. İnatçı adam 30 yıl sonra varını yoğunu satıp koltuğunun altındaki senaryoyu filme çekmek üzere İstanbul'a döner.İstanbul'a gelir gelmez

---

Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Sinema- Tv Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.pdf. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi

[48] Murat Özer,**Büyük Adam Küçük Aşk** http://www.siyad.org/kunye.php?id=546

[49] Misazaleas, **Büyük Adam Küçük Aşk** http://www.sinemalar.com/film/2425/buyuk-adam-kucuk-ask#comments

Aziz'in ilk işi "eski dostları" bulmak olur. Yaşlı ekip elemanları bu fikirle birlikte heyecanlanırlar ama hiçbiri Aziz'in bıraktığı yerde, bıraktığı gibi değildir. Köprünün altından çok sular akmıştır. Hemen hepsi sinemadan uzaklaşmış, başka işler yapmaktadır. Aziz'in kararlı tavrı, yaşlı ekibi filmi çekebileceklerine inandırır. Arkadaşları Aziz'in bu senaryoyu zamanında Leyla için yazdığını bilirler, onu oynatmayı önerirler. Aziz şiddetle reddeder. Arkadaşları anlar ki; yaralar hala tazedir, Aziz Leyla'yı içinden söküp atamamıştır. Belli ki Aziz ve Leyla'yı zorlu hesaplaşmalar bekliyordur." [50]

Abba rumuzlu izleyicinin film hakkındaki yorumları şöyle.

"70 yaşında bile olsa insanın içinde sinema aşkının bitmeyeceğini ve ne olursa bu aşkın en güzel aşk olduğunu anlatan film.[51].

3.6.5 Beyaz Melek

Konu: Ali ve Reşat, beyin kanseri olan babaları Ahmet'i kemoterapi görmesi için İstanbul'a getirmiştir. Ahmet ağır tedaviye daha fazla katlanmak istemediğinden hastaneden kaçar. Oğulları peşine düşer ancak Ahmet onlardan kaçmayı başarır. Kaçarken kendini bir huzurevinde bulur. Huzurevi sakinleri, Ahmet'in çocukları tarafından terk edildiğini sandıkları için orada kalması konusunda ısrar ederler. Zorlukla konuşabilen Ahmet durumu kabullenir. Ali ve Reşat Ahmet'i huzurevinde bulurlar. Ama mutlu göründüğü için bir süre orada kalmasına ses çıkarmazlar. Babalarının son günlerini mutlu geçirmesi, belki hiç işe yaramayacak ama çok acı verebilecek bir tedaviden daha önemlidir. Huzurevi sakinlerinin her birinin kendi hikayeleri ve dramları vardır. Ahmet bunları öğrendikçe onlara daha yakınlaşıp her birini tek tek çok sever. Ahmet'in misafir olduğu günün hemen ertesinde huzurevi sakinlerinden Yaşar Hoca ve Nebahat evleneceklerdir. Bu insanları çabucak benimseyen Ahmet düğün masraflarını karşılamak ister. Elbirliğiyle güzel bir düğün yaparlar. Bununla yetinmeyen Ahmet, çiçeği burnunda çifti balayı için Diyarbakır'daki köyüne davet eder. Üstelik diğer huzurevi sakinleri de bu geziye davetlidir. Belki geriye kalan yıllarında böyle bir fırsatı bir daha yakalayamayacak olan bu yaşlı insanlar, teklifi

[50] **Unutulmayanlar**,http://arsiv.ntv.com.tr/news/391190.asp
[51] -ABBA- **Unutulmayanlar**, http://www.sinemalar.com/film/211/unutulmayanlar#comments(05 Ağustos 2011)

coşkuyla kabul ederler. Hep beraber kiraladıkları bir minibüsle yola çıkarlar. Ancak yolculukları hiç sakin geçmez. Onlar için asıl macera bu yolculukla birlikte başlayacaktır.[52]

Beyaz Melek'te, huzurevi ortamı daha ayrıntılarıyla verilirken, fiziki koşulları, yaşam alanları ,karakterlerin hayatları, şiddet ,bürokrasi gibi yani güncel eleştiri daha öndedir.Karakterlerin derinlemesine analizlerini yapmaz.Yaşlıların huzurevine gelme hikayelerini verir ama bunun derinlerine inmez. Beyaz Melek filminin kahramanları orta sınıfın bir alt sınıfını ve feodaliteyi temsil etmektedirler. Unutulmayanlar ve Güle Güle filmlerindeki yaşlı karakterler birleriyle bir dayanışma içindelerken, Beyaz Melek'teki karakterler ortak bir mekanda yaşamalarının dışında dayanışma içinde değillerdir.Birbirleri ile geçinemezler.Birbirlerine egemenlik kurmaya çalışırlar.Mala'nın ütopyasıyla anca bir araya gelirler.

Sinema eleştirmeni Atilla Dorsay, Mahsun Kırmızıgül'ün bu ilk filmini şaşırtıcı bir yönetmenlik denemesi olarak görmekte ve filmi ana-babalaarın günahı ne diye yorumlamaktadır.

"Filmler vardır: 'Babaların günahı', 'anaların günahı' diye... Peki, ya 'evlatların günahı' nerede? Hangi evlat ana-babasına karşı görevlerini tam olarak yerine getirdiğini söyleyebilir? Ailemizin büyüklerine karşı en hafif deyimiyle eksik davranışlarımız, en iyi paylaşılmış insanlık suçlarından biri değil midir? Mahsun Kırmızıgül'ün şaşırtıcı ilk yönetmenlik denemesi "Beyaz Melek" temelde bu konuya değiniyor. Kırmızıgül, yazıp yönettiği filmde bir yandan yaşlılarımıza karşı davranışlarımızı sorguluyor. Öte yandan, 'İstanbul dukalığı' ile Doğu'daki aşiret kültürünü karşılaştırıyor." [53]

Sinemanın toplumu harekete geçirici özelliğine en iyi örnek teşkil edecek olan Beyaz Melek filmi Dönemin Başbakanı Erdoğan'ı'da etkiemiş ve yaşlılarla ilgili bir dizi önlemler almasında etkili olmuştur.

"Başbakan Erdoğan eşi Emine Erdoğan'la birlikte izlediği Beyaz Melek filminde çok etkilenmiş ve yaşlıların huzurevlerinde değil, son nefeslerine dek çocuklarının yanında kalması

---

[52] **Beyaz Melek Film Galeri**.http://www.intersinema.com/beyaz-melek-filmi/

[53] Atilla Dorsay, **Muhteşem kadrosuyla bir hüzün senfonisi** ,Sabah gazetesi Cumartesi Eki,17 Kasım 2007,

gerektiğini söylemişti. Yönetmelikle Erdoğan'ın bu isteği yerine getirilecek. Maddi güçlükler nedeniyle anne-babasına bakamayan çocuklara asgari ücret tutarında maaş bağlanacak." [54]

Sosyal hizmet uzmanı Şadiye Dönümcü de hem bir uzman olarak hem de bir seyirci olarak filme ön yargılı gittiğini söylemekte ve çıktığında filmin etkisinden uzun süre kaldığını belirmiştir.

"Ancak herkesin aklında, gözünde o insanlık dışı şiddet sahneleri kalacak diye kaygılıyım. Keşke diyorum ille o sahneler yer alacaksa –ki gerek yoktu kanımca- daha farklı verilseydi! (Kırmızıgül, bu filmin çıkış noktasının bir televizyon programında ortaya çıkan İstanbul'daki bir özel huzurevindeki insanlık dışı muamele olduğunu açıklamıştı. Filmdeki sahneler gerçek sahneler kadar ürkütücüydü.)" [55]

"LedHeath" rumuzlu izleyicinin film hakkındaki yorumları şöyle;

"Filme başta çok önyargılı davranmıştım..Mahsun Kırmızıgül'den pek güzel bir şey ummuyordum açıkçası..Ama filmden çıkan insanları görünce çok şaşırdım..Hepsinin gözleri ağlamaktan kıpkırmızı olmuştu..Bende bakalım neresini çok beğenmişler dedim...Aman Allah'ım çıkışta gözlerimin altı şişmişti hemen lavaboya gittim aynada kendime bir baktım yüzümün benzi atmıştı...Ordaki kötü kadının yaşlı kandını dövdüğü sahnede Mahsun kadının üzerine atlayıp tartakladığı sırada herkesin ağzından çıkan şuydu " Mahsunnnn vur oğlumm vurr" :) onların arasında bende vardım ;) Ve de filmin etkisinde çok uzun süre kalmıştım..Filmdeki olayların huzurevlerinde gösterilmesi gerçekten çok acı bir olay ne yazık ki.."[56]

"cassini1905" rumuzlu izleyicinin film hakkındaki yorumları şöyle;

---

[54] **Beyaz Melek**, http://www.aksam.com.tr (2008-01-04),

[55] Şadiye Dönümcü, **Kırmızıgül'den "Beyaz Melek" Mevsimi,** http://bianet.org/bianet/toplum/102972-kirmizigul-den-beyaz-melek-mevsimi (18 Kasım 2007.)

[56] LedHeath,**Beyaz Melek**, http://www.sinemalar.com/film/1847/beyaz-melek#comments (06 Kasım 2009)

"Anneleri ufacık evlerine, ufacık yüreklerine onlarca çocuk sığdırırken yavruları küçücük annelerini koca koca sitelere, binalara bir köşeye dahi sıkıştıramıyorlar.."filmde beni en çok etkileyen cümle."[57]

3.6.6 Fikret Bey

Konu: "Fikret Bey, işini kaybetmiş, oğlu siyasi sürgünde olan yaşlı bir adamdır. Film bu yaşlı adamın işyerinde geçirdiği son günlerden birini anlatır. 13 Ekim 1988 tarihli bu gün, yaşlı adam için herhangi, sıradan bir gündür. Yaşamı sona ermekte olan Fikret Bey, gençliğinde kendi çapında önemli bir atılım yaparak yerli üretime katkıda bulunmuştur. İşine çok bağlı olan yaşlı adam iflas ederek, hayatının son yıllarını bu problemle boğuşarak geçirmiştir. Bu arada 12 Eylül sonrası karanlığında siyasi suçlu olan oğlu, bir süre hapis yatıp çıktıktan sonra yurt dışına gitmiştir.Oğlunun ve bütün hayatı boyunca emek verdiği işinin kaybıyla elinde hiçbir şey kalmamıştır.." [58]

Fikret Bey filmi, yaşlılık, dostluk, fedakarlık gibi temalar üzerinden,Türkiye'nin yakın tarihini, kahramanlarının ve mekanın yalnızlığı aracılığıyla anlatmaya çalışmıştır.

Sinema eleştirmeni Eylem Kaftan, "Bir Memleket Gibidir Fabrika: Fikret Bey" eleştiri yazısında,filmin başarısını "yaşlı adamın" bakış açısından uzaklaşmadan aktarmasına bağlamaktadır;

"Tüm eksikliklerine rağmen bir ilk film için iki yönden başarılı. Yaşlı adamın bakış açısından uzaklaşmadan bizim onunla özdeşleşmemizi sağlayabildiği ve hepimizin tanık olduğu bir dönemin bitişine dair bizde bir farkındalık yaratabildiği için. O anlamda hikayeyi zenginleştirmek adına gereksiz ayrıntılar ve yan öyküler kurmak yerine bir insan ve onun atmosferine yoğunlaşıp, bizi o insanın derinliğine inmeye zorlamış." [59]

"ramizdesica" rumuzlu izleyicinin film hakkındaki yorumları şöyle;

---

[57] cassini1905, **Beyaz Melek** ,http://www.sinemalar.com/film/1847/beyaz-melek#comments
[58] www.fikretbey.com
[59] Eylem Kaftan, **Bir Memleket Gibidir Fabrika**:**Fikret Bey,** Http://Www.Beyazperde.Com/Filmler/Film-186687/Elestiriler-Beyazperde/

"Tek bir mekanda ve tiyatro tekniği olarak çekildiği için bazı seyircilerimize doğal olarak sıkıcı gelmiş ama filme izlemeye başlar başlamaz Erol Keskin in çarpıcı oyunculuğu bana Fikret Bey le karşı karşıyaymışım hissi verdi gerçekten de Fikret Bey gibi gelişmekte olan teknolojinin ve emperyalizimin karşısında mücadele vermeye ve eski değerlerini korumaya çalışan (cumhuriyet gazetesi okuma,işine sevgiyle bağlılık)böyle yaşını almış gerçekten de var ayrıca yönetmen Özal'ın imar yasasına ve 12 Eylülün getirdiği zorluklara da değinmiş,her Türk insanının izlemesinde fayda var ve bu filmi Türk insanından başkasının anlaması çok zor" [60]

3.6.7 Pandora'nın Kutusu

Konu: "İstanbul'un farklı semtlerinde yaşayan, her biri diğerinden farklı sorunun ve hayat standardının içinde sıkışıp kalmış, birbirinden habersiz, orta yaş ve sınıfa mensup üç kardeşi , bir gün doğup büyüdükleri Batı Karadeniz dağlarındaki köylerinden gelen bir telefon bir araya getirir. Yaşlı anneleri Nusret Hanım kaybolmuştur.

Annelerini aramak için buluşan üç kardeşin köylerine yaptıkları mecburi yolculuk, saklı kalan pek çok sorunun, hayatlarındaki ve ilişkilerindeki birçok çarpıklığa dair pek çok şeyin Pandora'nın Kutusu misali ortaya saçılmasına neden olur.

Annelerini bulup İstanbul'a getirdikten bir süre sonra onun Alzheimer olduğunu öğrenen üç kardeş, hasta annelerinin aralarına katıltmasıyla, kendi hayatlarının süre giden çarpıklığına dair pek çok gerçekle yüzleşecek, Nusret Hanım'ı anlayacak tek kişi ise büyük abla Nesrin'in kaçak oğlu Murat olacaktır. Hayatının son günlerini dağıyla baş başa geçirmek isteyen Nusret Hanim ile torunu Murat'ın kesişen yolları bir yolculuğun başlangıcıdır. Nihayetinde Nusret Hanım'ı dağına kavuşturan bu yolculuk, Murat'ın içine düştüğü boşluğa bir anlam katabilecek midir?" [61]

Beyaz Melek filmi yeşilçam melodramı mantığıyla çekilmişken, Pandora'nın Kutusun da yabancılaşma ve bunun derinlemesine analizini görürüz..Beyaz Melek filmine yönetmen bir Yeşilçan melodramı ile yaklaşırken, Yeşim Ustaoğlu filme ideolojik bir bakış açısı getirmiştir. Pandora'nın Kutusun'da huzurevi, sevimsiz, soğuk göstererek aneannenin demir parmaklıklar arkasından göstererek bir yerde hayvanat bahçesine gönderme yapmıştır.

---

[60] ramizdesica,**Fikret Bey**,http://www.beyazperde.com/filmler/film-186687/kullanici-elestirileri/
[61] www.ustaoglufilm.com

Yönetmen Yeşim Ustaoğlu,filmi ile ilgili görüşlerini,bir röportajında şöyle belirtmiştir;

“Serdar Bıyık:Filmde alzheimer olan bir kişiyi inanılmaz derecede gerçekçi işlemişsiniz. Bunun için bir hazırlık yaptınız mı?

Yeşim Ustaoğlu: Ben o acıyı gözlemlemekle beraber son beş sene bu acıyı yaşadım. Bu hastalığın hem hastanın kendisine, hem de çevresine vermiş olduğu tahribatı çok iyi biliyorum. Dolayısıyla hayatımın içinde olan bir durumdu. Bununla yetinmeyip hastanelerde hastalardan, hasta yakınlarından, uzman psikiyatrilerden bilgi aldım. Bu iş öyle kolay bir durum değil. Konuyu içime sindirerek, acısıyla da yoğunlaşarak yazabildim. Yoksa başka şekilde anlatamazsınız. Tsila, ben de dahil herkesin hayranlık duyduğu kalitesi çok yüksek çok iyi bir oyuncu. 90 yıllık bir hayat tecrübesi var. Hayatını anlatmaya başladığı zaman ağzınız açık kalıyor. Acıyla yoğrulmuş, ama çok inanılmaz, çalışkan bir insan. Gerçekten biz bu konuya başladığımız andan itibaren; bir Türkçe öğrendi, iki hastalığa dair her şeyi öğrendi. Senaryoyu yuttu ve karakteri yarattı. Doksan yaşında olmasına rağmen başka bir ülkeye kalkıp gelmek bile çok önemli bir şey. Ama alzheimerı seçmemdeki bir neden de bunu gerçek hayatımda da yaşamış olmam.

S.B:Burada beni asıl meraklandıran, “Beyaz Melek”te de bu anlamda modern toplumun yaşlılara olan ilgisizliğinden, bu problemden bahsediliyor. Cevap olarak bunu köye dönmekte buluyor. Yani köy ilişkilerinde yaşlılara yapılan itibarın saygının daha fazla olduğundan bahsediliyor. Sizin filminizde böyle bir saptama var mı?

Y.U:Benim filmimde şöyle bir saptama var; çarpık bir modernizasyonun, sadece tüketim toplumu olma halinin, birçok şeyin bu yapılanma içindeki kokuşmuşluğundan bahsediyor. Bir şey önermiyor ama ham olanı, kirlenmemiş olanı esas sevginin olduğu bir dirayete bakıyor. Ama şöyle bir tespit yapmayı da isterim açıkçası; Anadolu’yu, hemen her köşesini çok iyi bildiğim için söylüyorum. İnsanlarımız göçmek zorunda kaldığı zaman, yani ait oldukları yerden koparıldığı zaman, ekonomik ya da herhangi nedenlerle kendi kültürünüzün, kendi var olduğunuzu yerde çok daha insancılsınız aslında. Güven duyabileceğiniz bir insana orada rastlarsınız. Bu insanı alıp ait olmadığı bir yerden hangi nedenle olursa olsun getirdiğiniz zaman, bütün moral değerleri başta moralitesi çöker. Değersizleşme, hiçlik, öfke böyle başlar. Türkiye’de böyle bir modernizasyon yaşıyor. Modern toplum olduğumuzu böyle zannediyoruz ve de çok bağlantısızız

birbirimizden. Sadece kendi sırça fanuslarımızda yaşamak istiyoruz, bir başkasıyla asla birleşmek istemiyoruz. Ben böyle bir modern toplumdan bahsediyorum burada."[62]

Sinema yazarı Alin Taşcıyan ise filmi duygusal değil hakiki olarak görmekte ve izleyenlerle özdeşleştiğini söylemektedir;

"Aslında duygusal değil mesafeli bir film ama hakiki bir yanı var. Çoğu kişi kendi aile ilişkilerini, büyükannesiyle, kardeşleriyle, eşiyle, çocuğuyla ilişkilerini gördü filmde. Özdeşleşti. İtiraf edemediği şeylerle karşılaştı."[63].

Sinema yazarı ve eleştirmeni Atilla Dorsay, Pandora'nın Kutusu filmini Alzheimer konusunda yapılmış en iyi film olarak değerlendirmektedir;

"Yıllar önce Tatie Danielle / Danielle Teyze filmiyle tanıdığımız Fransız oyuncusu Tsilla Chelton'ın canlandırdığı, bir yanıyla nemrut, öte yanıyla babacan bir büyükanne... Yaşlı kadın, çocuklarıyla ilişki kurmakta zorlanıyor; zaten sağlıklıyken de kuramadığı bu ilişkileri hasta haliyle nasıl kursun ki? Bir yandan Alzheimer'ın tüm acılı yüzü ortaya çıkarken, öte yandan kardeşler geç de olsa annelerini ve daha önemlisi, birbirlerini tanımaya başlıyorlar.Büyükanne ise en sağlam ilişkiyi, anababasına tümüyle başkaldırmış, kendi serseri hayatının peşinden giden asi torunuyla kuracaktır.Film, büyük bir incelikle yazılmış ve yönetilmiş. Alzheimer konusunda yapılan kimi yabancı filmlerden, örneğin en son Julie Christie'ye bir Oscar adaylığı getiren Away from Her'den daha iyi gözüktü bana."[64]

Sinema yazarı ve eleştirmeni Zahit Atam ise yönetmen Yeşim Ustaoğlu'nun filmde yarattığı sosyal ortam ve bu ortamın yarattığı nedenler üzerinde düşünmek gerektiğini belirtmektedir.

"1994 sonrasında yapılan bütün sanatsal filmlerimizin çizdiği tablonun genel özellikleri, her film kendi ölçeğinde bunların bir bölümünü yarattığı toplumsal ilişkiler ağının içine yerleştiriyor. Başka yönetmenler bu ortamların başka yüzlerine bakıyor, başka nedenler buluyor, herkes kendi boyuna göre bir gerçeklik boyutu inşa ediyor. Kimi sosyal nedenlere daha çok

---

[62] Serdar Akbıyık,"**Benim kutumdan sadece kötülük çıkmıyor**" , Http://Www.Cinedergi.Com/09/38.Htm. Html (01.01.2009)

[63] Alin Taşçiyan,**Kutudan insanlık halleri çıkıyor** ,Yeşim Ustaoğlu ile röportaj, Star Gazetesi Pazar eki , 18.01.2009

[64] Atilla Dorsay, **Yaşlılık üzerine acı yüklü bir şiir,** Sabah gazetesi Cumartesi eki,24.ocak.2009

eğiliyor, kimi bunların kişilik özelliklerinde, hatta bu kişilik özelliklerinin garip zaaflı kimliklerin inşasıyla daha çekici kılınmasında at oynatıyor, bizim güzel basınımızın bilge eleştirmenleri ve festivallerimizden de bol ödül alıp, doymadığı en iyi yönetmen ödülleri alıyor. Gerçek şu ki, Ustaoğlu'nun yarattığı sosyal ortam hakikaten insanı düşündürecek kadar düşündürücü ve yıkıcı bir ortam ve bu ortamların kendileri üzerine konuşmak kadar, bu ortamları yaratan nedenler üzerine de konuşmak gerekir, dahası bu sosyal ilişkiler ağının tükettikleri insanların ufkunu da deşmek gerekir."[65]

"FbSinanSarp" rumuzlu izleyicinin film hakkındaki yorumları şöyle;

"Öncelikle yönetmen ablamız Yeşim Ustaoğlu ismini böylesine günümüzün yarası güncel bir filme imza attığı için tebrik etmek isterim. Film yaşlı bir kadının eizember oluşundan sonra oradan oraya sürüklenmesini konu etmiş. Tabi bu dramın içinde hiç kuşku yok ki yaşlı teyzemiz yok evin büyük kızı da en az onun kadar çileli durumda. Film ailede yaşanan kopukluklara da değinmiş 20 li yaşlarda olan ailenin en ufak ferdi anneannesi karşısına çıkınca bu kim diyebiliyor buda bağların ne kadar kopuk olduğunu gösteren bir yönü olmuş filmin. Aslında yazacak o kadar çok şey var ki anlatacak kelime bulamıyorum film ile ilgili ve kesinlikle ama kesinlikle bu filmi es geçmeyin diyorum."[66]

3.6.8 11'e 10 Kala

Konu: "Emniyet Apartmanı'nın dördüncü katında yaşayan Mithat Bey, yıllardır biriktirdiği, evinde kendisine sadece küçük bir yaşam alanı bırakan koleksiyonlarını o güne kadar karşısına çıkan her türlü tehdite karşı korumayı başarmıştır. Koleksiyonunun devamlılığını bozmamak için aradığı herhangi bir parça onu İstanbul'un her köşesine götürebilir. Mithat Bey için İstanbul onun koleksiyonu kadar sınırsızdır.Ali için İstanbul, Emniyet Apartmanı ve çevresiyle sınırlıdır. Köyünden İstanbul'a geldiğinde apartmana kapıcı olarak giren Ali, kızı kapıcı dairesindeki rutubetten astıma yakalanınca, daha iyi koşullar sağlayana kadar bir süre önce ailesini köye geri yollamıştır. Apartmanın diğer sakinleri deprem endişesi ve daha değerli bir eve sahip olma isteğiyle binayı yıkıp yeniden inşaa etmeyi tercih edince, Mithat Bey'in koleksiyonları uğruna verdiği savaşların en zorlusu başlar. Bina yıkılırsa Mithat Bey koleksiyonlarını kaybedecektir, Ali

[65] Zahit Atam ,, **Pandora'nın Kutusu,** http://www.siyad.org/article.php?id=1672
[66] FbSinanSarp , **Pandora'nın Kutusu**, http://www.sinemalar.com/film/22120/pandoranin-kutusu(07 Şubat 2015)

de hem evini, hem işini. Artık apartman, yalnız yaşayan bu iki adamın ortak kaderidir. Koleksiyonun devamlılığı için başlayan ilişkileri, Mithat Bey'in Ali'ye İstanbul'u devretmesiyle farklı bir boyuta geçer, birbirlerinin kaderlerini farketmeden değiştirdikleri bir noktada biter."[67]

11 e 10 kala ilerlemiş yaşına rağmen hiç bir fiziksel ve ruhsal sonu olmayan sağlıklı bir yaşlı olan Mithat Bey'i,ailesi,komşuları ve belediye tarafından oturduğu evinden çıkartılmak istenmektedir. Apartman komşuları yeni bir apartman yapmak için depremi bahane ederlerken, apartmanın su tesisatındaki su kaçağının koleksiyona zarar vermesine kulak asmamaktadırlar. çünkü Mithat Bey'i bunak,huysuz ve dikkafalı bir yaşlı, kolleksiyonunu da çöp ev olarak görmektedirler. Çünkü yaşlılar ve çöp evler toplumun gözünde aynıdır. Belediye bile ne kurumsal ne tarihsel bilincinde değildir işin. Bir şehir için bulunmaz bir tarihti hazine olan koleksiyona sahip çıkıp onu gelecek kuşaklara aktarmak yerine, Mithat Bey'i,çöp evde yaşayan yaşlı bunak biri olarak görmektedir.

Sinema eleştirmeni Doğan Yılmaz,"Modası Geçmiş Bir Adam" adlı eleştri yazısında eleştirisine koyduğu başlıkla toplumun yaşlılara bakış açısını çok iyi özetlemiştir;

"Gözü gibi koruması ve devamlılığını sağlaması gereken koleksiyonu onun için aslında tamamen bireysel bir uğraşa dönüşmüştür. Yaşına göre hayli iyi durumdaki bedensel ve ruhsal sağlığı bütün enerjisini bu uğraşından alır. Hayata katılır; sokak satıcılarıyla, sahaflarla, gazete bayileriyle, kaçak içki satan adamlarla ilişki kurar. Komşuları, apartman yöneticisi, yeğeni, belediye görevlileri, hepsi bu modası geçmiş adamın yaşamını adadığı koleksiyonunu talan etmek için fırsat kollamaktadırlar. Başkalarının insafına kalmanın düşüncesi bile insanı yıkabilecekken, o ölümden bile acı bir gerçekle, koleksiyonunun talan edileceği düşüncesiyle yapayalnız kalır. Yalnızlık, Mithat Bey'in kendi tercihi gibi görülebilir. Oysa bütün yalnızlarda olduğu gibi onda da gerçekte ne olduğu anlaşılmayan, gereksiz, değersiz, işe yaramaz bulunan bir eğilim vardır. Yalnızlığı bu eğiliminin çevresi tarafından kabul görmemesinin zorunlu sonucudur. Kız kardeşinin telefonlarına yanıt vermez, çünkü ondan istenenin her şeyini dağıtıp bir huzurevine yerleşmek olduğunu bilir. Bunu bildiğinden yalnızlık bir tercihten çok bir zorunluluktur onun için."[68]

---

[67] **11'e 10 Kala**, http://www.11e10kala.com/

[68] Doğan Yılmaz, **11'e 10 Kala Modası Geçmiş Bir Adam: Mithat Bey** , Yeni Film ,Sayı 18

Sinema eleştirmeni Aslı Daldal ise yönetmen Pelin Esmer'in konu olarak "yaşlılığı" ve filmin baş rolünü bir "ihtiyara" vererek büyük bir risk aldığını belirterek,bir yerde hem sinema sektörünün hem de seyircinin yaşlılığa bakış açısını yansıtmaktadır;

"Esmer, 11'e 10 Kala'da kolay tüketme eğilimindeki kitleye fazla da seyir zevki vaat etmeyen bir ihtiyarı konu edinerek büyük bir risk almasına rağmen, belli bir sinemasal birikime de göz kırpan film, özellikle iki "ihtiyar" filminden olumlu bir esin almış görünüyor: Vittoria De Sica'nın savaş sonrasında kaldığı pansiyondan atılan ihtiyar Umberto D'yi anlattığı 1952 yapımı filmi ve Nuri Bilge Ceylan'ın Mayıs Sıkıntısı. Umberto D de aynı Mithat bey gibi evinden atılma korkusuyla kendine yeni bir kapı arayan, biraz da bencil bir ihtiyardır."[69].

3.6.9 Çınar Ağacı

Konu: "Dört çocuk sahibi emekli öğretmen Adviye Hanım eşi vefat ettikten sonra tek başına yaşadığı evde çıkardığı yangın sonucunda çocuklarının isteği üzerine her iki ayda bir birinin evinde kalmaya başlar. Her taşınmasında yanından hiç ayırmadığı plaklarını, çiçeklerini, gramafonunu ve gözü gibi baktığı sandığını da birlikte götürür. Adviye Hanım'ın biraz huysuz ve unutkan oluşu çocuklarının ona bakmasını zorlaştırır özellikle de en küçük kızı Sonay'ı. Evde tek başına kaldığı zamanlarda tencere ve tavaları yakması, onun kurallarına uymaması ve özel hayatına karışması Sonay'a annesi Adviye Hanım'ı huzur evine göndermekten başka çıkış yolu bırakmaz. Fakat bu durumdan hiç hoşnut olmayacak kişi Barış'tır. Çünkü anneannesinin yolunu dört gözle bekleyen Barış için bu buluşmalar çok önemlidir. Her buluşma öncesinde bütün aile bireyleri toplanır ve çınar ağacının bulunduğu yere pikniğe gidilir. Barış'ın en sevdiği yerlerden biri olan bu çınar ağacı, anneannesine kavuştuğu yer olduğu için çok önemlidir. Annesi Sonay'ın diğer aile bireylerini de ikna etmesi üzerine Adviye Hanım huzurevine gönderilir fakat daha ilk gününde çocuklarının ona bakmaması ve yük olarak görmesi onu üzüntüye boğar ve kalp krizi geçirmesine sebep olur. Bütün bu olanlardan sonra çocukları annelerinin onlar için yaptığı büyük fedakârlıkları geç de olsa anlamaya başlarlar."[70]

---

[69] Aslı Daldal, **Huysuz ve İnatçı İhtiyar!**,http://www.radikal.com.tr/Default.aspx?aType=RadikalEklerKategori&CategoryID=42&Date=(16.11.2009)

[70] **Çınar Ağacı Film Galeri**,http://www.sinematurk.com/film/36867-cinar-agaci/

Sinema eleştirmeni Kerem Akça,"Dalları Budamayınca-Çınar Ağacı" film eleştirisinde,yaşlılık filmlerinde dikkat çeken "yaşlılar ve torunlarıyla olan olumlu ilişkinin" Çınar Ağacı filminde de filmi sürükleyen ve seyirciyle bağ kuran en önemli unsur olduğunun altını çizmektedir.

"Celile Toyon ile Deniz Deha Lostar'ın canlandırdığı karakterler arasındaki anneanne-torun ilişkisinin son derece samimi, sempatik ve filmi götürecek kadar inandırıcı bir tarafı var. Kimi kısımlarında bunun üzerine giden dramatik yapının, oyuncuların da becerisiyle seyircinin kalbini duygu sömürüsü yapmadan yakaladığı söylenebilir."[71].

Sinema yazarı ve eleştirmeni Cüneyt Cebenoyan,yaşlılık filmlerinin ortak temalardan beslendiğini - ki bu tema yeni orta sınıf ve onun aile değerleri ve bu değerlerin aile ve yaşlı ebeveyinler arasında sorunlar oluşturduğunun- altını çizmektedir;

"Çınar Ağacı 'Danielle Teyze' (1990; Tatie Danielle) ile Yeşim Ustaoğlu'nun Pandora'nın Kutusu'ndan(2008) türemiş gibi duruyor. Pandora'nın Kutusu'nda yaşlı, huysuz ve Alzheimer'li anneleriyle başa çıkmaya çalışan üç kardeşin hikâyesi anlatılıyordu. Kardeşlerin ikisi kadın, biri erkekti; bir de erkek torun vardı.Çınar Ağacı, 'Pandora'daki aile modeline bir erkek kardeş daha eklemiş ve anneyi Danielle Teyze çizgisine yaklaştırmış. Pandora'daki doğaya ve uygarlık öncesine duyulan nostalji, bu filmde Mustafa Kemal'e ve cumhuriyet ideallerine duyulan nostaljiye dönüşmüş."[72].

Sinema eleştirmeni Burak Göral'da Çınar Ağacı film eleştirisinde tıpkı Cüneyt Cebenoyan gibi,"yaşlılık filmleri"nin ortak temasının ,geleneksel aile yapısının parçalanması sonucu çekirdek ailenin sorunlarının yaşlı anne-babalar arasındaki çatışmaya ve sorunlara yoğunlaştığına dikkat çekmektedir;

"Her biri kendi aileleriyle sorunları olan dört çocuğunun da evine sığamayan dul bir ebeveynin hikayesi dünya sinemasında birçok kez işlenmişti. Benzer hikayeler Ozu'nun "Tokyo Hikayesi" (Tokyo Monogatari) ve Tornatore'nin "Herkesin Keyfi Yerinde" (Stanno Tutti Bene) gibi usta işi filmlerde ele alınmıştı. Bizde de "Pandora'nın Kutusu"nda bir türevi, "Beyaz Melek"te de en bariz şekliyle işlenmişti. İpekçi bu hikayeye Cumhuriyet'in elden gidişini ima eden minik

---

[71] Kerem Akça, **Dalları Budamayınca-Çınar Ağacı,** Http://Www.Siyad.Org/Article.Php?İd=5136
[72] Cüneyt Cebenoyan, **Çınar Ağacı: Anneanne dehşeti!,** 19 Mart 2011,

dokunuşlarda bulunmuş. Kocalarıyla sorun yaşayan kızlarının ve karılarıyla sorunlu oğullarının evlerine sığamayan bir CHP annesi, emekli öğretmen Adviye Hanım yaşadığı sıkıntıları Atatürk'ün resmiyle paylaşıyor. Çünkü çocukları onun çocuksu mizacını kaldıramayacak kadar 'sorunlu'lar."[73]

"Ranger333" rumuzlu izleyicinin film hakkındaki yorumları şöyle;

"Bir aile içindeki farklılıklar, o ailenin üyelerini ne kadar bir birinden uzaklaştırır? Artık kendi ailesini kurmuşken ve onların gereksinimi ön planda yerini almışken, ya da geçim sıkıntısı içinde çırpınıp kendi telasına düşmüşken, sadece Pazar günleri bir piknik bu mesafeyi ne kadar daraltabilir? Bir ağacın dalları gibi bir birinden uzaklaşan insanları tekrar bir araya getirebilir mi? Ya da o dallar göklere serpildikçe, onları bir arada tutan gövdeyi artik bir yük olarak görebilirler mi? Kariyer basamaklarını tırmanırken onları geriye çeken bir yük, ya da sırf kendi huzuru bozulmasın diye katlanmak istemediği bir yük... Bence Çınar Ağacı güzel ve kaliteli bir yapım. Film senaryosuna biraz daha özen gösterilse çok daha büyük kitlelere ulasilabirdi diye düşünüyorum... Ana konu çok sade ve tanıdığımız bir hikaye olduğu için olabilecekleri önceden tahmin etmek, bir nebzede olsa filmin heyecanını yitirmemize neden oluyor sanki. Oyunculara zaten birşey demeye gerek yok bence, hepsi islerinde saygı gören insanlar ve bu filmin hakkina da sonuna kadar vermişler..."[74]

Görüldüğü gibi çekilen filmlerin konularına ve yaşlı kahramanların konumlarına baktığımızda öne çıkan ilk sorun, değişen geleneksel toplumsal yapı ile modernite arasındaki yaşam farklılıkları , yeni aile değerleri ön plana çıkmaktadır.

Özellikle kentli yeni orta sınıf bu anlamda en çok çelişkiyi ve yaşama zorluğu çekmektedir. Pandora'nın Kutusu'nda, Çınar Ağacı'nda, Beyaz Melek'te emekli askerin ailesi,gibi.

İncelenen filmleri sinemasal açıdan iki katagoriye ayırabiliriz;

1- Popüler Sinema örnekleri

---

[73] Burak Göral , **Çınar Ağacı**, 18.03.2011, http://www.siyad.org/article.php?id=5133
[74] Ranger333 ,**Çınar Ağacı,**http://www.beyazperde.com/filmler/film-187125/kullanici-elestirileri/

2-Bağımsız (Kişisel) Sinema örnekleri

Popüler sinema filmlerine:“ Güle Güle”,”Unutulmayanlar”,Beyaz Melek”,”Çınar Ağacı” filmlerini örnek gösterebiliriz.

Bağımsız (Kişisel) sinema filmlerine:”Hanım”,”Büyük Adam Küçük Aşk”,Pandoranın Kutusu”,”Fikret Bey”,”11’e 10 kala” filmlerini örnek verebiliriz.

İncelenen filmlerden sırasıyla,”Güle Güle”,”Beyaz Melek” ve “Çınar Ağacı” popüler sinemanın olanaklarını iyi kullanarak, iyi işleyerek geniş seyirci kitlesine ulaşmayı başarmışlardır. Tek istisna “Unutulmayanlar” filmi olmuştur.

Bir dikkat çekici konu ise dünya sinemasında olsun Türk Sinemasında olsun filmlerde yaşlı kahramanları oynuyan oyuncuların sinemada star olan ama yaşlanmış oyunculardan seçilmeleridir.Jack Nicholson, Audrey Hepburn,Tsilla Chelton, Yıldız Kenter,Zeki Alasya, Metin Akpınar ,Şükran Güngör gibi. (İncelenen filmlerde tek istisna 11’e 10 Kala filminin oyuncusu Mithat Esmer’dir.) Bu seçim hem filmin inandırıcılığını artırmakta hem filmin seyirliğini artıran unsur olmakta, hem de seyirci açısından gençliği bilinen, inanılan,sevilen bir oyuncunun yaşlı kahramanı oynaması filmleri içselleştirmek açısından çok önemli bir unsur olmaktadır.Aynı zamanda bu oyuncu açısınadan ,oynculuk kariyerinin son aşaması olmakta, yapımcılar açısından ise gişe garantisi, basın tarafından da kullanılabilecek bir medya malzemesi olmaktadır.

Filmlerin oluşum aşamalarına baktığımızda hemen hemen tüm filmlerin yönetmenleri bir şekilde yakın çevrelerinden veya çok etkilendikleri bir olaydan yola çıkarak filmlerini oluşturmalarıdır.

“Hanım” filminde yönetmen Halit Refiğ, karısından,karısının kedilerinden,ben ölürsem karım ne yapar düşüncesinden,annesinin kanserden ölmesinden,Yıldız Kenter’in ölümcül kaza geçirmesinden etkilenmiştir

Yeşim Ustaoğlu “Pandora’nın Kutusu” filmini önce bir yol hikayesi olarak tasarlamış sonra çok yakını, eleştirmen Fethi Naci’nin alzheimer olması ve o süreci yaşaması sonucu, film

bir yol hikayesinden çıkıp alzheimerlı bir annenin ekseninde bir orta sınıf aile eleştirisine dönüşmüştür.

Mahsun Kırmızıgül, “Beyaz Melek”i televizyonda haberlerde bir huzurevinde yaşlılara yapılan kötü muamele görüntülerini görünce çekmeye karar vermiştir.

“11’e 10 kala” Pelin Esmer’in amcasının hikayesidir.

”Fikret Bey” yönetmen Selma Köksal’ın babasının hikayesidir.

“Büyük Adam Küçük Aşk” filminide Handan İpekçi babasından esinlenmiştir.

“Güle Güle” filmi,senaristi psikiyatrist Fatih Altınöz’ün deneyimlerinden gözlemlerinden ortaya çıkmıştır.

Bir diğer dikkat çeken şey de “Güle Güle” filmi hariç filimlerin diğerlerinde senaryo olarak yönetmenlerin imzaları bulunmaktadır.

İncelenen yaşlılık filmlerinin Bağımsız Sinema tarafında ise yönetmenler filmlerini daha kişisel çekmişlerdir. Özellikle Yeşim Ustaoğlu’nun filmi “Pandora’nın Kutusu” hem sinematografik olarak hem karakterlerin derinliklerine inerek, yeni orta sınıf eleştirisini sağlam temellere oturtarak,yaşlılık ve yalnızlığı her boyutuyla anlatarak sadece bir sinemasal öykü değil ,çok katmanlı ve çok okumalı bir film ortaya çıkartmıştır.Ayrıca sonunu seyirciye bırakarak, seyircinin içinde hiç bitmeyen bir sorgulama sürecini başlatmıştır.

Burada dikkat çekmek istediğim popüler sinemanın kitlelere ulaşma imkanlarının bağımsız sinemadan çok daha üstün olması. Yazılı ve görsel basının yoğun ilgisi ve tanıtım imkanlarının kullanılması açısından. Hem sinemalarda salon bulma ve gişe yapma imkanı,hem televizyon kanallarından yayınlanma sayısı, hem de internet ve DVD olarak izlenme oranları çok yüksek.Bu nedenle toplumsal sorunların geniş kitlelere aktarılması ve tartışılması çok daha kolay olmaktadır.Fakat popüler sinemanın bir dezavantajı hem konuya hem de karakterlere derinlemesine girememektedir.Daha çok öykünün ve duygunun peşinden gitmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ

Yaşlılık sadece yaşlılığın kendisini ilgilendiren bir durum ve süreç değildir. Yaşlanma insan gelişiminin bir sonucuyken, yaşlılık bugün insan uygarlığın önünde duran en önemli sorundur. Çocuk, genç ve yetişkinler üzerine kurulu bir uygarlık kültüründen, yaşlıların çoğunluğuna giden bir yolda ilerliyoruz.

Yaşlılık tek katmanlı değil çok katmanlı bir durumdur. Yaşlılık hem yaşlıyı, hem ailesini, hem toplumu, hem devletleri hem de tüm dünya uygarlığının bugününü ve geleceğini ilgilendiren bir yapıya sahiptir.

Yaşlanan kuşakların dünyayı algılayış biçimleri her kuşakta değişim göstermektedir. Bugün yaşama daha açık, bilgi teknolojilerini kullanabilen,yerele değil dünyaya da açık, yepyeni bir yaşlı kuşağı gelmektedir. Bu yaşlı kuşak önümüzdeki on yıllarda, bakış açımızı, yaşam biçimimizi, siyasal geleceğimizi, dini, ahlakı,sanatı vb. toplumsal hayatın tüm alanlarında giderek ağırlığını hissettirerek, belirleyici bir “durum” haline gelecektir.

Ölüm, yalnızlık, yabancılaşma, iletişim, kültür, sanat, ahlak, eğlence, ilişkiler, cinsellik vb. tüm kavramlar ve günlük hayat biçimleri yeniden formatlanacaktır. Ya iki kutuplu bir dünya olacak “yaşlılar ve diğerleri” ya da “diğerleri yaşlıları kabul edip” yeni bir uygarlık kültürü oluşturacaktır.Ve yaşlılık kapitalizmin yeni ve önemli bir sektörü haline gelecektir.

Toplumlar ne kadar saklamaya ve kabullenmemeye çalışırsa çalışsın, dünyanın hızla yaşlandığını ve yeni bir “yaşlı sınıfının” ortaya çıkmaya başladığı ve gelecekte toplumların nüfuslarında hâkim hale gelecekleri ve belirleyici olacakları artık bir gerçek.

2030 yılında dünyadaki 65 yaş ve üzerindeki nüfusun 1,4 milyara ulaşacağı ön görülmektedir.

Türkiye’de 60 yaş ve üzerindeki kişilerin sayısının, 2025 yılında 12.055.400 olacağını ve her 4 kişiden birinin 60 yaş ve üzeri olacağı öngörülmektedir.

Türkiye bugün olduğu gibi gelecekte de yaşlı nüfusu ve yaşlılık sorunlarıyla yoğun olarak karşılaşacaktır. Bu sorun önümüzdeki yıllarda artarak ve katlanarak Türkiye'deki,birey,aile,toplum ve devlet ile olan ilişkilerimizi, günlük hayatımızın her alanını farklı bir şekilde etkileyecek ve zorlayacaktır.

Bu durum akla gelebilecek her şeyi; üretimi, tüketimi, toplumsal iş bölümünü, siyaseti, aileyi, eğlence kültürünü, şehir mimarisini, felsefeyi ,dini inançları,ahlakı, sanatı ve sinemayı da çok yakından ve değişik boyutlarda etkileyecektir.

Türk Sineması başlangıcından bu güne toplumsal dönüşümleri sinemaya aktarmış ve toplum -sanat ilişkisinde öncü,aktarımcı ve belirleyici olmuştur.

Türkiye'de, yukarıda verilen yaşlanma oranları ve kendini fark ettiren yaşlılık sorunları ve orta sınıfın yükselişine paralel olarak, Türk sineması,"yaşlılık" olgusunun farkına varmış ve önceki dönemlerde görülmemiş sayıda "yaşlı filmleri" çekilmiştir.

Bu filmlerin ortak özelliği "yaşlılık" üzerinden gelenek ile modernitenin, aile değerlerinin,yaşlılık sağlık sorunlarının ve "yeni orta sınıf ahlakının" sorgulanmasıdır.

Fakat bu filmlerin çoğu karakterlerini etken değil edilgen bir yaşlı portresi olarak çizmişlerdir.

Türk Sineması henüz daha yaşlılara içerden bakamamaktadır. Bugün ki bakış açısı sorunlu bir yaşlılık manzarası ve onlara bakamayan aileler ve çocuklarının karşılaştıkları zorluklar şeklindedir.

Bu çalışmada incelenen, kahramanları ve konusu yaşlılığı işleyen 9 yaşlılık filmi çerçevesinde, baştaki önermemizi aşağıdaki maddelerle savunabiliriz;

1-Yaşlılığın bir Türkiye sorunu olduğunun,bilimsel,kurumsal ve toplumsal olarak günlük hayatımızda yoğun olarak, hissetmemiz, etkilenmemiz ve kabuletmemiz,

2-Yakın gelecekte bu sorunun artarak Türkiye toplumunu etkiliyeceği ve sayısal olarak yaşlı nüfusun etkin olacağı,

3-Bu hissetme ve etkilenmenin bugünden hem popüler sinema hem de bağımsız sinemada karşılık bulması,

4-“Yaşlılık filmleri”nin gişe başarısı sağlaması,

5-Yerli ve yabancı festivallerde konusu ve sinematografisiyle ödüller alması,

6-Çekilen filmlerin seyirci tarafından yoğun ilgi ile ve içselleştirmeyle kabul edilmesi (9 filmin toplam seyirci izlenme sayısı 3.834.404)

7-Bir tür oluşturacak kadar filmlerde içerik bütünlüğünün olması (kahramanları yaşlı,konuları yaşlılığı anlatması),

8-Bir tür oluşturacak kadar sayısal çoğunluğa ulaşması nedeniyle (9 Film),

“Yaşlılık filmleri”, Türk Sinemasında kabul görmüş ve benimsenmiş “tür” olarak adlandırılan tıpkı,”komedi filmleri”, “12 Eylül filmleri”, “kadın filmleri”,vb gibi Türk sinemasında “yeni bir tür” olmuştur diyebiliriz.

BEŞİNCİ BÖLÜM
ELVEDA İSTANBUL FİLMİ AŞAMALARI

5.1 Elveda İstanbul Sinopsis

Alexsander Karlıova ve Nadya Karlıova 2.Dünya Savaşı yılarında İstanbul'a gelerek bu şehirde yaşamaya başlamışlardır...

Kendi dünyalarında güzel bir hayat ve artan bir sevgiyle yaşlanmışlardır. Hiç çocukları olmamıştır.

Madam Nadya uzun zaman önce alzheimer hastalığına yakalanmıştır. Hastalığı her gecen gün daha da artmıştır... Kocasını babası olarak görmektedir... Konuşamamakta sadece "baba" diyebilmektedir.

Hastalığının etkisiyle Alexsander karısını hiç yalnız bırakmamaktadır... Evde sürekli kapılar kilitli...Çamların açma kolları çıkartılmış vaziyettedir...

Alexsander sokağa tek başına çıktığında karısını koltuğa bağlamak zorunda kalmaktadır... Dışarı çıktıklarında elin hiç bırakmamaktadır.

Alexsander, bir türlü geçmeyen öksürük ve kan gelmesi sonrası doktora gider. Acı gerçeği öğrenir. Ciğerleri iflas etmiştir. Her an ölebilirmiş... Doktor hemen Alexsander'i hastaneye yatırmak ister. Alexsander karısının evde yalnız olduğunu, aç olduğunu söyleyerek hemen yatmak istemez...

Alexsander, ölmekten çok karısının ne olacağını düşünmeye başlar..Ansızın evde ölse Nadya'sı ne yapacaktır.

Aklına bakımevi gelir. Bir tanıdığından yardım ister… Kabul edeceklerdir.

Bir sabah karısını alıp Bakımevine giderler. Karısını orada bırakır. Dışarı çıktığında hüngür hüngür ağlamaktadır.

Gece evde tek başına kaldığında karısının çok sevdiği ve onsuz sokağa çıkmadığı çantasını bulur, hüzünlenir... Alıp içini açar. İçinde İstanbul'a kaçarken yanlarına aldıkları içinde zehir sakladıkları kutulu yüzüğü bulur. Sanki karısı yıllardır yüzüğü çantasında bu gün için saklamıştır…

Alexsander, karısının yüzüğü onun acı çekmeden ölmesi için sakladığına yorarak, zehri içip ölmeye karar verir…Bir votka bardağına yüzükteki zehiri boşaltacakken şiddetli bir kriz gelir ve bayılır...

Ayıldığında,karısını hatırlar. Çok pişman olmuştur. Nasıl onu orada yalnız bırakmıştır?

Birlikte gelmişlerdir İstanbul'a birlikte ayrılmalıdırlar.Kararını verir...

Nadya, bakımevinde iyice kapanmıştır...Alexsander bakım evine gider ve karısını oradan alır...

En güzel elbiselerini giydirir Nadya'ya, kendiside takım elbisesini giyer. Bir tekneye binerek denize açılırlar.

Alexsander, yanında getirdiği iki bardağa votka koyar.Sonra yüzükteki zehri paylaştırır.Önce karısına içirir,sonra "elveda aşkım...elveda İstanbul "diyerek kendi içer...

Tekne denizde süzülerek uzaklaşır gider.

5.2 Elveda İstanbul Filmi Tretmanı

SAHNE 1 HASTANE POLİKLİNİK ODASI İÇ/GÜN

Alexsander karşısında ciddiyetle konuşan doktoru ne hissettiği anlaşılmayan karmakarışık bir yüz ifadesiyle dinlemektedir. Doktor, ciğerlerinin bitik olduğunu, tedavi edilmezse çok yaşamayacağını, hatta şu anda bile tedaviye cevap vermesinin mümkün olmadığını, ama hiç değilse hastanede onu biraz rahatlatacak bir tedavi görmesi gerektiğini söyler. Hemen şimdi hastaneye yatmazsa bugün bile ölebileceğini ima eder... Alexsander,"şimdi olmaz doktor " der "Karıma yemek yapmam lazım"

SAHNE 2 EV SALON İÇ/GÜN

Yarı karanlık bir ev. Duvarda eski , Alexsander ve Nadya'nın gençlik yıllarından fotoğraflar. Eşyalar özenli ve yaşlı olduklarını belli ediyor ama tek tek bakıldığında zevkli. Doktor/Alexsender konuşmasının son diyaloğuyla Alexsender kapıdan içeri girer. Elinde içinde az miktarda yemek malzemesi bulunan torba vardır. Ayakkabılarını çıkarır, ayakkabılığa kaldırır.Ağır ağır terliklerini giyerken bir an öksürür. Cebinden çıkardığı bez mendiline ağzını siler. Bir parça taze kan gelir... Mendili kağıt buruşturur gibi çabucak katlayıp cebine koyar. Elindeki torbayı mutfağa götürür.

SAHNE 3 EV MUTFAK İÇ/GÜN

Çok da temiz olmayan bir mutfak. Buzdolabı, fırın, ocak eski... Tabak ve bardaklar da... Alexsander, torbayı tezgaha koyar. Ocaktaki tencerenin altını açar...Salona geçer.

SAHNE 4 EV SALON İÇ/GÜN

Alexsander,elinde içinde su olan bir kap ve bezle salona gelir... Elindekileri yere bırakır...Tam yanına gittiğinde kadının koltuğa bağlı olduğunu görürüz. Zorlukla eğilir. Sıkı sıkı bağlanmış düğümleri çözer.

Zar zor karısının altını değiştirir... Yeni bez bağlar...Elindeki bezle madamı temizler...bezi ve kapı alıp içeri gider...

Alexsander içeri giderken, Nadya zorlukla ayağa kalkar, pencereye gider. Kolu çıkartılmış pencereyi açmak için zorlar ama başaramaz kızar pencereyi yumruklar.

SAHNE 5 EV MUTFAK İÇ/GÜN

Ocakta ısınan yemek neredeyse yanmak üzeredir. Alexsander yemeği ocakta unutmuştur... bez olmadan tencereyi tutar. Eli yanar, yemeğin bir kısmını yere döker. Suyu açarak elini soğuk suya tutar... Yere dökülen yemeği temizler.

SAHNE 6 EV SALON İÇ/GÜN

Alexsander elinde tepsiyle içeri girer. Elindeki tepsiyi masaya bırakır. Nadya, cam kenarında, camı açmaya çalışmaktadır…Alexsander, gider madamı tutar ve masaya getirir...

Nadya'ın üstüne dökmesin diye boynuna bir örtü koyar. Yemek dolu kaşığı karısının ağzına uzatır. Madam ağzını açmamaktadır.

Alexsander, kalkar karısının çantasını getirir..Nadya,çantayı görünce heyecanlanır elini uzatır... "Baba " der ve yemeği yemeye başlar..

SAHNE 6 A EV SALON İÇ/GÜN

Alexsander, karısının üstünü değiştirir...güzel kıyafetler giydirir...saçlarını tarar...rujunu sürer...Madam mutludur...dışarı çıkaçaklarını anlamıştır...

SAHNE 7 DENİZ KIYISI / BANK (BAYILMA) DIŞ/GÜN

Alexsander ve Nadya, Balat sahilinde her zaman geldikleri banka otururlar.. Alexsander, hırıltılı nefes almaktadır.

Alexsander,fenalaşır..banktan bayılarak düşer.. Nadya yerinden kalkar ve ileriye doğru yürür...

SAHNE 8 DENİZ KIYISI / BANK (AYILMA) DIŞ/GÜN

Alexsander kendine geldiğinde yerdedir...Kalkar...Nadya yoktur...Sağına soluna bakar panikler..."Nadya" diyerek sağa sola koşar..

SAHNE 9 DENİZ KIYISI / İSKELE DIŞ/GÜN

Nadya, ilerideki denize açılan iskelenin en ucunda öylece durmaktadır...Alexsander, nefes nefese gelir...Yavaş hareketlerle karısına yaklaşır. Ürkütmemeye çalışarak karısının onuzlarından tutarak çevirir, karısına sarılır...

SAHNE 10 EV / YATAK ODASI İÇ/GECE

Nadya,yatakta uyumaktadır...Alexsenderanın telefonda konuşma sesi madamın yüzüne düşer karşısındakine durumunu anlatmaktadır...yardım istemektedir....." Ben ölüyorum...her an ölebilir mişim doktor öyle söyledi...Nadya napar o zaman...o da açlıktan ölür..."

SAHNE 11 EV SALON / TELEFON İÇ/GECE

Alexsander, telefonla konuşmaktadır ; **"**ikimizde çürürüz bu evde ...düşündüm tek çare Nadya'yı bakım evine yatırmak...hemen..yarın...sen ayarlar mısın?...tamam tesekkür ederim".

Telefon konusmasın bitiren Alexsandr, yatak odasına doğru gider..

SAHNE 12 EV / YATAK ODASI İÇ/GECE

Alexsander,karısının yanına uzanır...bir müddet karısına bakar...üzerini örter...yüzünü oksar..elini tutar... ,

SAHNE 13 DENİZ / TEKNE İÇ/GÜN

Alexander ve Balıkçı teknede balık avlamaktadırlar...Aleksander düşünceli ...

Öksürmeye başlar; Balıkçı arkadaşı endişeli sorar..." Albayım kötü öksürüyorsun...Doktora gittin mi? Albay geçiştirerek cevap verir "Gitttim gittim...üşütmüşüm... saatine bakar..." hadi dönelim...Madamın yemek saati geldi" der.

SAHNE 14 EV SALON İÇ/GÜN

Nadya her zamanki gibi televizyonun karşısında oturmaktadır...Yine bağlıdır..

Telefon çalmaya başlar...Bu arada albay eve girer...Hızlı adımlarla telefonun yanına gider, açar...Dinler... Telefonun yanındaki not kağıdına birşeyler yazar...Kağıdı cebine koyar...Telefonu kapatır... Karısının yanına gider...Ayaklarını çözer...Karısının ellerini ellerine alır... **"**Affet beni başka çarem yok ki..."der.

SAHNE 15 BAKIMEVİ / BAHÇE BİNAYA GİRİŞ DIŞ/GÜN

Alexsander'ın elinde küçük bir bavul vardır.Diğer eliyle karısının elinden tutmaktadır....Bakımevinin ağaçlı yolundan ilerleyerek kapısından içeri girerler...

SAHNE 16 BAKIMEVİ / KORİDOR İÇ/GÜN

Binanın içine giren Alexsander ve Nadya koridorda yürümektedir.. Alexsander bir elinde bavul bir elinde karısının eli kararlı bir ifadeyle yürümeye devam eder. Bir bakıcı onları karşılar...Alexsander'in elindeki bavulu alır...koridorda bir müddet daha yürürler...Bakıcı onları Nadya'nın kalacağı odaya yönlendirir...içeri girerler

SAHNE 17 BAKIMEVİ / Y.ODASI İÇ/GÜN

Odaya girerler.. Bakıcı Nadya'nın yatağını gösterir... Bavulu koyar. Alexsander, karısını yatağa oturtur...

Bakıcı "Bir isteğiniz var mı" diye sorar... Alexsander. bavulu alıp açar...karısının eşyalarını çıkartır...Yerleştirir…Bir yandan da anlatır;

"Bu fırça ile saçlarını tararyın...Bu pişik kremi...Bu geceliği seviyor...Dışarı çıkarırsanız bu elbiseyi giydirin... "Bakıcı "merak etmeyin " der..

Alexsander, karısına iyi bakmalarını sağlamak için Bakıcı kadının eline para sıkıştırır. Ama bunu bir bahşiş verir gibi yapmaz.Kadının ellerini tutar,gözlerinin içine bakar " Bunu alın bir ihtiyacı olduğunda kullanırsınız..O benim meleği" der. Bakıcı çıkar.. Alexsander, karısının yanına oturur ellerini tutar.. "Ben ölüyorum karıcığım...sen ölme" der. Nadya'nın uykusu gelir. Alexsander karısını yatağa yatırır...Üstünü örter,elini öper ve odadan çıkar...

SAHNE 18 BAKIMEVİ / KORİDOR İÇ/GÜN

Koridora çıkan Alexsander,başını duvara yaslar...Ağlamaktadır.. Karısının sesini duyar ... "Baba"..

SAHNE 19 EV SALON İÇ/GECE

Evde derin bir sessizlik hakimdir. Alexsander bitik bir haldedir. Tek başına yemek yemeğe çaşlışır,yemeği didikler durur,canı istemez tabağı ittirip açık olan televizyonun karşısındaki koltuğa oturur. Karısının koltuğuna bakarken ızdırap çekmektedir.

SAHNE 20 BAKIMEVİ / Y.ODASI İÇ/GECE

Nadya, bakım evindeki yatağında kıvrılmış gözleri açık yatıyor...Ölü gibi...

SAHNE 21 EV / SALON İÇ/GECE

Alexsander, karısının çantasını görür... Çantayı alır koklar, bağrına basar...Şimdiye kadar içine bakmak aklına gelmemiştir...Alır ve açar...İçinden bir yüzük düşer....Yüzüğü gören Alexsander ağlamaya başlar...Karısının yıllardır sımsıkı elinde tuttuğu çantasının sırrını

çözmüştür...Bu yıllar önce Türkiye'ye gelirken zor kaçış dönemlerinde kullanmak için içinde zehir bulunan yüzüktür.....Alexsander sesi titreyerek, konuşur...Sesi karısının üzerine düşer...

SAHNE 22 BAKIMEVİ / Y. ODA İÇ/GECE

Madam, bakımevindeki yatağında kıvrılmış gözleri açık sanki kocasına evet der gibi gülümsemektedir...

SAHNE 23 EV / SALON /DUA İÇ/GECE

Aleksander, yüzük elinde ikonanın yanına gelir... Mumları yakar...diz çöker...Ağlayarak yalvarır; “merhamet et Tanrım...çarem yok affet beni”

Alexsander,duasını bitirir ayağa kalkar...İçki dolabına doğru yürür...Küçük votka bardağını ve şişesini alır...Bardağa votka doldurur...Yüzüğü eline alır,kapağını açar...

SAHNE 24 BAKIMEVİ / KORİDOR / HAYAL İÇ/GECE

Nadya,(tekne kıyafeti) ısız koridorda elinde / yanında bavulu öylece beklemektedir... Elini kocasına uzatır.

SAHNE 25 BAKIMEVİ / KORİDOR İÇ/GÜN

Nadya, tek başına bakımevinin,loş kemerli koridorunun penceresinin önünde oturmaktadır.Başı önünde öylece yere bakmaktadır.

Alexsander uzaktan karısını bir süre izler...Yürür karısının Yanına gelir oturur...Elindeki çantayı madamın eline verir. Çantayı gören madam,yüzünü kocasına doğru çevirir. Alexsander, karısının elini eline alır...Yüzüğü parmağına takar... Madam gülümseyerek yıllardır söyleyemediği kocasının ismini söyler;

Alexsander,karısına sarılır...öylece kalırlar bi süre...Sonra karısının elinden tutar, kaldırır...Boş koridorda yürürler...

SAHNE 26 EV / SALON İÇ/GÜN

Kamera ,perdeleri kapalı camdan kayarak masanın üstünde açık duran fotoğraf albümlerini tarar. Ardından duvarda asılı duran resimleri tarar.Ardından kapanan dış kapıyı gösterir. Kapı kapanır.

SAHNE 27 DENİZ KENARI BALAT DIŞ/GÜN BATIMI

Alexsander, Nadya'yı bir gelin gibi giydirmiştir...Nadya'nın başında tüllü bir şapka... Ellerinde şık eldivenler...Elinde sıkı sıkıya sarıldığı çantası..Alexsander'in elinde bir bavul vardır...

Alexsander ve Nadya elele teknenin yanına gelirler...Teknede Balıkçı oturmaktadır...Onları görünce saygıyla kalkar yanlarına gelir...Alexsander,Balıkçı'ya bugün evlilik yıldönümleri olduğunu ve madamı tekneyle gezdirmek istediğini söyler.Balıkçı "Emrin olur Albayım" diyerek, önce Nadya'nın elini tutar ve tekneye otutturur,sonrada Alexsander'in elini tutar tekneye alır...Balıkçı motorun iplerini çözerken Alexsander, Balıkçıya bunun özel bir gezi olduğunu ve yalnız gitmek istediklerini söyler , Balıkçı'ya göz kırpar. Balıkçı anladım dercesine o da göz kırpar. Balıkçı tekneden inerken Alexsander eline bir kese sıkıştırır. Balıkçı keseyi alır tekneden iner ipleri çözer. Alexsander, motoru çalıştırır ve yol alır.

SAHNE 28 DENİZ DIŞ/GÜN BATIMI

Tekne Balat sahilinden galataya doğru yol alır...

SAHNE 29 DENİZ KENARI BALAT DIŞ/GÜN BATIMI

Balıkçı,elindeki keseye bakar...Bağını açar...Elini içine sokup içinden bir madalya çıkartır...Bir madalyaya bakar, bir yol almış tekneye...Tekrar el sallar....

SAHNE 30 GALATA KÖPRÜSÜ ÜSTÜ DIŞ/GÜN BATIMI

Tekne Balat'tan ilerleyerek Galata Köprüsü'nün altından geçip, Marmara'ya doğru yolalır

SAHNE 31 DENİZ / TEKNE DIŞ/GÜN BATIMI

Nadya, motorun kenarından İstanbul'a bakmaktadır. Alexsander dümeni kilitleyerek karısının yanına oturur.... Çantayı açar...İçinde çiçekler vardır...Çiçekleri teknenin içine serper...Votkayı ve bardakları çıkartır...Votkaları bardağa koyduktan sonra yüzüğünün kapağını açar. İçindeki zehri iki bardağa paylaştırır.

Alexsander gözleri yaşlı, elleri titreyerek votkayı karısının ağzına götürür. Ağlayarak; "Elvada Aşkım" der. Nadya, hiç direnmeden gülümseyerek votkanın hepsini içer. Sonra diğer kadehi alır, İstanbul'a doğru kaldırarak; "Elveda İstanbul" der. Tek içişte votkayı bitirir. Sonra karısına sarılarak teknenin içine uzanırlar. Tekne uzaklaşır ,ufukta kaybolur ...

5.3 "Elveda İstanbul" Filmi Senaryosu

SAHNE 1 HASTANE POLİKLİNİK ODASI İÇ/GÜN

Alexsander, göğüs röntgenine bakarak ciddiyetle konuşan doktoru karmakarışık bir yüz ifadesiyle dinlemektedir. Son günlerde artan öksürüğü ve öksürürken gelen kan onu rahat bırakmamaktadır. Korkuyordur...

DOKTOR:

Ne zamandır böyle öksürüyorsunuz ?

ALEXSANDER:

Hatırlamıyorum...Belki bir ay

DOKTOR:

Ne zaman kan gelmeye başladı?

ALEXSANDER:

Dört beş gün oldu

DOKTOR:

Yalnız mı geldiniz Alexsander Bey?

ALEXSANDER:

Evet

DOKTOR:

Çocuğunuz var mı?

ALEXSANDER:

Yok

DOKTOR:

Akrabalarınız var mı?

ALEXSANDER:

Yok.

DOKTOR:

Kimseniz yok mu?

SAHNE 2 EV / SALON İÇ/GÜN

Nadya, koltukta oturmuş boş gözlerle televizyonda oynayan çizgi filme bakıyor. Alexander ile doktorun sesleri madamın üzerine düşer.

ALEXSANDER: (SES):

Karım var

Kamera yavaşca Nadya'ya doğru yaklaşır.....

ALEXSANDER: (SES):

Doktor kötü mü?...85 yaşındayım...bu hayatta en zorlarını gördüm..savaş gördüm.. vatan hasretini yaşadım....ihanet gördüm... geriye bir tek ölüm kaldı...

DOKTOR(SES):

Durumunuz çok acil...ciğerlerinizde ciddi sorun var...Hemen sizi hastaneye yatırmam gerekiyor...

ALEXSANDER (SES):

Karım evde yalnız ...yemek saati geldi

SAHNE 3 HASTANE POLİKLİNİK ODASI İÇ/GÜN

DOKTOR:

Şimdi sizi yatırmazsam görevimi yapmamış olurum...

ALEXSANDER:

Karın var mı Doktor?

DOKTOR:

Evet...

ALEXANDER:

Ara sor yemek yemek için seni bekliyor mu?...

Alexsander, oturduğu yerden kalkar üzerini düzeltir...

ALEXSANDER:

Şimdi olmaz Doktor...şimdi olmaz..

SAHNE 4 EV SALON İÇ/GÜN

Doktor/Alexsander konuşmasının son diyaloğuyla, Alexsander kapıdan içeri girer. Elinde içinde yemek malzemesi bulunan torba vardır. Ayakkabılarını ayakkabılığa kaldırır. Ağır ağır terliklerini giyerken bir an öksürür. Cebinden çıkardığı bez mendiline ağzını siler. Bir parça kan gelir... Mendili çabucak katlayıp cebine koyar. Elindeki torbayı mutfağa götürür.

SAHNE 5 EV MUTFAK İÇ/GÜN

Çok da temiz olmayan bir mutfak. Buzdolabı, fırın, ocak eski... Tabak ve bardaklar da... Alexsander, torbayı tezgaha koyar. Ocaktaki tencerenin altını açar...Salona geçer.

SAHNE 6 EV SALON İÇ/GÜN

Yarı kapalı perdeden vuran ışıkla tam da göremediğimiz, koltukta oturan beyaz saçlı bir kadın silüeti... ,

Alexsander,elinde içinde su olan bir kap ve bezle salona gelir... Elindekileri yere bırakır...Tam yanına gittiğinde kadının koltuğa bağlı olduğunu görürüz. Zorlukla eğilir. Sıkı sıkı bağlanmış düğümleri çözer.

ALEXSANDER:

Şimdi seni rahatlatacağım...

NADYA:

Baba

Alexsander,karısının bağlanmaktan hafif morarmış bileklerini ovar. Çocuk gibi çekingen ve ürkektir. Belli belirsiz sesler çıkarır, dedikleri anlaşılmaz, ama sitemkar olduğu bellidir.

Alexsander üzgün bir ifadeyle işinin uzadığını, şimdi yemeğini yedireceğini söyler.

ALEXSANDER:

Sonra da yemeğini yedireceğim

Zar zor karısının altını değiştirir...Yeni bez bağlar...Elindeki bezle karısını temizler...Bezi ve kabı alıp içeri gider...

Alexsander içeri giderken Nadya, zorlukla ayağa kalkar, pencereye gider. Pencereyi açamaz. Kızgın sesler çıkarır,

SAHNE 7 EV MUTFAK İÇ/GÜN

Ocakta ısınan yemek neredeyse yanmak üzeredir. Alexsander yemeği ocakta unutmuştur... bez olmadan tencereyi tutar. Eli yanar, yemeğin bir kısmını yere döker. Suyu açarak elini soğuk suya tutar... Yere dökülen yemeği temizler.

SAHNE 8 EV SALON İÇ/GÜN

Alexsander elinde tepsiyle içeri girer. Elindeki tepsiyi masaya bırakır. Nadya, cam kenarında,camı açmaya çalışmaktadır..Alexsander, gider karısını tutar ve masaya getirir...

ALEXSANDER:

Tamam ... birazdan gideceğiz... ama önce yemek yemelisin

Nadya'nın üstüne dökmesin diye bir örtü koyar. Nadya, örtüyü istemez, kenara atar. Alexsander sabırla bir kaç kez denedikten sonra örtüyü koymaktan vazgeçer. Tabağı eline alarak yemek dolu kaşığı karısının ağzına uzatır. Nadya ağzını açmamaktadır.

Alexsander, kalkar karısının çantasını getirir..Nadya,çantayı görünce heyecanlanır elini uzatır...

ALEXSANDER:

Yemeğini yemezsen seni gezmeye götürmem...

Alexsander,çantayı karısına verir...Nadya, çantaya sıkı sıkı sarılır...Ağzını açar yemeğini yer...

NADYA:

Baba

SAHNE 8 A EV SALON İÇ/GÜN

Alexsander, karısının Üstünü değiştirir...Güzel kıyafetler giydirir...Saçlarını tarar...Rujunu sürer...Nadya mutludur...Dışarı çıkaçaklarını anlamıştır...Elini bir çocuk gibi Alexsander 'a uzatır...

Alexsander karısının elini tutar kapıya doğru giderler...Çıkarlar kapı kapanır...

SAHNE 9 DENİZ KIYISI /BANK (BAYILMA) DIŞ/GÜN

Boğazın Marmara denizine çıkışı... Nadya'nın saçları topuz, makyajlı, eski ama tertemiz elbisesi içinde oldukça hoş görünmekte. Alexsandr ile birlikte deniz kıyısındaki bir bankta oturmakta... Alexsander çok sessiz ve düşüncelidir, hırıltılı nefes almaktadır.

Alexsander,fenalaşır..banktan bayılarak düşer... Nadya, yerinden kalkar ve ileriye doğru yürür...

SAHNE 10 DENİZ KIYISI /BANK (AYILMA) DIŞ/GÜN

Alexsander kendine geldiğinde yerdedir...Kalkar...Karısı yoktur...Sağına soluna bakar panikler...Bağırarak sağa sola koşar...

ALEXSANDER:

Nadyaaa...Nadyaaa nerdesin

SAHNE 11 DENİZ KIYISI /İSKELE DIŞ/GÜN

Nadya, denize açılan iskelenin en ucunda öylece durmaktadır...Alexsander, nefef nefese gelir...Yavaş hareketlerle karısına yaklaşır.

ALEXSANDER:

Nadya

Ürkütmemeye çalışarak karısının onuzlarından tutarak çevirir, karısına sarılır...

SAHNE 12 EV / YATAK ODASI İÇ/GECE

Nadya,yatakta uyumaktadır...Alexsander'ın telefonda konusma sesi karısının yüzüne düşer..

ALEXSANDER(SES):

Ben ölüyorum...Her an ölebilir mişim doktor öyle söyledi...Nadya napar o zaman...

O da açlıktan ölür.

.

SAHNE 13 EV SALON / TELEFON 1 İÇ/GECE

Alexsander, telefonla konuşmaktadır karşısındakine durumunu anlatmaktadır...Yardım istemektedir...

ALEXSANDER:

ikimizde çürürüz bu evde ...Düşündüm tek çare Nadya'yı bakım evine yatırmak...Hemen..yarın...Sen ayarlar mısın...Tamam tesekkür ederim...

SAHNE 14 EV / YATAK ODASI İÇ/GECE

Telefon konuşmasını bitiren Alexsander, karısının yanına uzanır...Bir müddet karısına bakar...Üzerini örter...Yüzünü okşar...Elini tutar...

SAHNE 15 DENİZ / TEKNE İÇ/GÜN

Alexsander ve Balıkçı teknede balık avlamaktadırlar...Alexsander düşünceli ... Öksürmeye başlar;

BALIKÇI:

Albayım kötü öksürüyorsun...Doktora gittin mi?

ALEXSANDER:

Gitttim gittim...üşütmüşüm...

Alexsander ,saatine bakar...

ALEXSANDER:

Hadi dönelim...Madamın yemek saati geldi

SAHNE 16 EV SALON İÇ/GÜN

Nadya, her zamanki gibi televizyonun karşısında oturmaktadır...Yine bağlıdır..

Telefon çalmaktadır...Bu arada Alexsander eve girer...Hızlı adımlarla telefonun yanına gelir açar...

ALEXSANDER:

Kötüyüm..... Teşekkür ederim

Telefonun yanındaki not kağıdına birşeyler yazar...Kağıdı cebine koyar...Telefonu kapatır...

Karısının yanına gider...Ayaklarını çözer...Karısının ellerini ellerine alır...

ALEXSANDER:

Affet beni başka çarem yok ki...

SAHNE 17 BAKIMEVİ / BAHÇE DIŞ/GÜN

Alexsander'ın elinde küçük bir bavul vardır. Diğer eliyle karısının elinden tutmaktadır....Bakımevinin ağaçlı yolundan ilerleyerek kapısından içeri girerler...

SAHNE 18 BAKIMEVİ / KORİDOR İÇ/GÜN

Binanın içine giren Alexsander ve Nadya koridorda yürümektedir.. Alexsander bir elinde bavul bir elinde karısının eli kararlı bir ifadeyle yürümeye devam eder. Bir bakıcı onları karşılar...Alexsander'in elindeki bavulu alır...Koridorda bir müddet daha yürürler...Bakıcı onları Nadya'nın kalacağı odaya yönlendirir...içeri girerler

SAHNE 19 BAKIMEVİ / Y.ODASI İÇ/GÜN

Odaya girerler Bakıcı Nadya'nın yatağını gösterir... Bavulu dolabın önüne koyar.

Alexsander, karısını yatağa oturtur... Bavulu alıp açar...Karısının eşyalarını çıkartır...Yerleştirir..Bir yandanda bakıcı'ya anlatır;

ALEXSANDER:

Bu fırça ile saçlarını tararyın...Bu pişik kremi...Bu geceliği seviyor...Dışarı çıkarırsanız bu elbiseyi giydirin...Elinden tutun emi...

BAKICI KADIN:

Merak etmeyin efendim..

Alexsander,karısına iyi bakmalarını sağlamak için Bakıcı Kadın'ın eline para sıkıştırır.

ALEXSANDER:

Al bunu bir ihtiyacını görürsün...O benim meleğim...

Bakıcı Kadın anlar... Alexsander'in elini tutar odadan çıkar. Alexsander karısının yanına oturur..

ALEXSANDER:

Vedalaşmak zor.. Ben ölüyorum karıcığım...sen ölme...

Nadya'nın uykusu gelir. Alexsander karısını yatağa yatırır...Üstünü örter,elini öper ve odadan çıkar...

SAHNE 20 BAKIMEVİ / KORİDOR İÇ/GÜN

Koridora çıkan Alexsander,başını duvara yaslar...Ağlamaktadır.. Madamın sesini duyar ...

MADAM(SES)

Baabaaa

SAHNE 21 EV SALON İÇ/GECE

Evde derin bir sessizlik hakimdir. Alexsander bitik bir haldedir. Tek başına yemek yemeğe çaşlışır,yemeği didikler durur,canı istemez tabağı ittirip açık olan televizyonun karşısındaki koltuğa oturur. Karısının koltuğuna bakarken ızdırap çekmektedir.

SAHNE 22 BAKIMEVİ / Y.ODASI İÇ/GECE

Nadya, bakımevindeki yatağında kıvrılmış gözleri açık yatıyor...Ölü gibi...

SAHNE 23 EV / SALON İÇ/GECE

Alexsander, karısının çantasını görür...Çantayı alır koklar, bağrına basar...Şimdiye kadar içine bakmak aklına gelmemiştir...Alır ve açar...İçinden bir yüzük düşer....Yüzüğü gören Alexsander ağlamaya başlar...Karısının yıllardır sımsıkı elinde tuttuğu çantasının sırrını çözmüştür...Bu yıllar önce Türkiye'ye gelirken zor kaçış dönemlerinde kullanmak için işçinde zehir bulunan yüzüktür...Yüzüğü alır açar...Zehir hala içindedir...Alexsander sesi titreyerek,gözlerinden yaşlar süzülerek konuşur...sesi Nadya'nın üzerine düşer...

SAHNE 24 BAKIMEVİ / Y. ODA İÇ/GECE

Nadya, bakımevindeki yatağında kıvrılmış gözleri açık sanki kocasına evet der gibi gülümsemektedir...

ALEXSANDER(SES):

Ah karıcığım güzel karıcığım...demek bunun için sımsıkı sarılıyordun çantaya...demek benim için için saklıyordun...o gün geldimi diyorsun...Bunun için mi çantayı evde unuttun...

SAHNE 25 EV / SALON /DUA İÇ/GECE

Aleksander, yüzük elinde ikonanın yanına gelir... Mumları yakar...diz çöker...Ağlayarak yalvarır...

ALEXSANDER:

Merhamet et tanrım, gözyaşlarımın hatrına!
Gör ki, kalp ve göz ağlar karşında acıyla....

Çaremiz yok ...Affet bizi ...

Alexsander,duasını bitirir ayağa kalkar...İçki dolabına doğru yürür...Küçük votka bardağını ve şişesini alır...bardağa votka doldurur...yüzüğü eline alır....şiddetli bir kriz geçirir...yere düşer bayılır...

SAHNE 26 BAKIMEVİ / KORİDOR / (HAYAL) İÇ/GECE

Nadya,(tekne kıyafeti) ısız koridorda elinde / yanında bavulu öylece beklemektedir...Elini kocasına uzatır...

SAHNE 27 BAKIMEVİ / HAYDAR PAŞA KORİDOR İÇ/GÜN

Nadya, tek başına bakımevinin,loş kemerli koridorunun penceresinin önünde oturmaktadır...Başı önünde öylece yere bakmaktadır...

Alexsander uzakkan karısını bir süre izler...Yürür karısının Yanına gelir oturur...Elindeki çantayı Madamaın eline verir.Çantayı gören Nadya,yüzünü kocasına doğru çevirir. Alexsander, karısının elini eline alır...

ALEXSANDER:

Geldim Nadyam...Seni götürmeye geldim..

Nadya, gülümseyerek yıllardır söyleyemediği kocasının ismini söyler;

MADAM:

Ale-xsan-der

Alexsander, karısına sarılır...Öylece kalırlar bi süre...Sonra karısının elinden tutar, kaldırır...Boş koridorda yürürler...

SAHNE 28 EV / SALON İÇ/GÜN

Kamera ,perdeleri kapalı camdan kayarak masanın üstünde açık duran fotoğraf albümlerini tarar...Ardından duvarda asılı duran resimleri tarar...Ardından kapanan dış kapıyı gösterir...Kapı kapanır...

SAHNE 29 DENİZ KENARI BALAT DIŞ/GÜN BATIMI

Alexsander, Nadya'yı bir gelin gibi giydirmiştir...Nadya'nın başında tüllü bir şapka... Ellerinde şık eldivenler...Elinde sıkı sıkıya sarıldığı çantası..Alexsander'in elinde bir bavul vardır...

Alexsander ve Nadya elele teknenin yanına gelirler...Teknede Balıkçı oturmaktadır...Onları görünce saygıyla kalkar yanlarına gelir...

BALIKÇI:

Hoş geldiniz Albayım...Hayrola böyle nereye...

ALEXSANDER:

Madamı tekneyle gezdireceğim ...

BALIKÇI:

Emrin olur Albayım..

Balıkçı, her zaman ki gibi hemen tekneye atlarken Alexsander kolundan yakalar...

ALEXSANDER:

Bu özel bir gezi olacak...Sadece ikimiz... Bu gün evlilik günümüz...

Alexsander, Balıkçı'ya göz kırpar...Balıkçı anlaşıldı der gibi oda göz kırpar

BALIKÇI:

Anlaşıldı Albayım...

Alexsander,cebinden çıkardığı keseyi Balıkçı'ya verir...

SAHNE 30 DENİZ / TEKNE DIŞ/GÜN BATIMI

Alexsander, karısını özenle tekneye bindirir...Çalışan motora yol verir...Balıkçı'ya el sallar...Tekne Balat sahilinden galataya doğru yol alır...

SAHNE 30 A DENİZ / TEKNE DIŞ/GÜN BATIMI

Balıkçı da el sallar arkalarından...Elindeki keseye bakar...Bağını açar...Elini içine sokup içinden bir madalya çıkartır...Bir madalyaya bakar bir yol almış tekneye...Tekrar el sallar....

SAHNE 31 GALATA KÖPRÜSÜ ÜSTÜ DIŞ/GÜN BATIMI

Tekne Balat'tan ilerleyerek Galata Köprüsü'nün altından geçip, Marmara'ya doğru yolalır.

SAHNE 32 DENİZ / TEKNE DIŞ/GÜN BATIMI

Nadya, motorun kenarından İstanbul'a bakmaktadır. Alexsander dümeni kilitleyerek karısının yanına oturur.... Çantayı açar...İçinde çiçekler vardır...Çiçekeri teknenin içine serper...Votkayı ve bardakları çıkartır...Votkaları bardağa koyduktan sonra yüzüğünün kapağını açar... İçindeki zehri iki bardağa paylaştırır...

Alexsander, elleri titreyerek votkayı karısının ağzına götürür. Nadya, hiç direnmeden gülümseyerek votkanın hepsini içer.

ALEXSANDER:

Elvada Aşkım!

Sonra diğer kadehi alır, İstanbul'a doğru kaldırarak;

ALEXSANDER:

Elveda İstanbul!

Tek içişte votkayı bitirir... Sonra karısına sarılarak teknenin içine uzanırlar.

Tekne uzaklaşır, ufukta kaybolur ...

SON

5.4 Ekibin Oluşturulması

Elveda İstanbul film ekibinin oluşturulmasını iki aşamada yürüttüm. Öncelikle görüntü yönetmeni ve sanat gurubu ile başladım.Diğer yanda da özellikle Alexsander ve Nadya karakterlerini oynayacak 70 yaş üzeri oyuncu arayışlarına giriştim.

Filmin görüntü yönetmeni olarak daha önce bir kaç tanıtım işinde birlikte çalıştığım bir çok kısa filmde görüntü yönetmenliği yapan Melik Uslu ile anlaştım. Melik Uslu hem teknik, hem ışık hem de estetik ve iş tecrübesiyle filme çok şey kattı.

5.5 Oyuncu Seçimi

Oyuncu arayışlarına 2015 yılının Şubat ayında başladım. Önce 70 yaş ve üstü sinema ve tiyatro oyuncularının listesini çıkardım. Bu listeyi oyuncu derneklerinin web sitelerinden ve oyuncu ajanslarının sitelerinden oluşturdum. Kadın ve Erkek oyuncuları iki ayrı liste yaptım.

Sonra bu listeyi, güncelleyerek 3 adaya indirdim. Profesyonel oyuncuların kısa filmlerde çalışmak arzuları değişkenlik gösterdiği için seçtiğim oyuncularla görüşmeden önce çevremde kısa filmde oynayıp oynamayacaklarına dair araştırma yaptım.

Önce kadın oyuncu adayları ile görüştüm. İlk adayım sayın Suna Selen'di. Kendisi daha önce bir çok kısa filmde oynamıştı. Bir de şu anki durumu Nadya karakterine çok uyuyordu. Kendisine senaryoyu gönderdim.Fakat işleri nedeniyle oynayamayacağını söyledi.Diğer adaylar, Güler Ökten ve Aysan Sümercan'dı. Aysan Sümercan ile görüşmem olumlu geçti ve oynamayı kabul etti. Aysan hanım ile tanışmam ve kabul etmesi benim için büyük şans oldu.

Erkek oyunculardа ilk aday Nihat İleri'ydi.Fakat kendisinden randevu aldığımızda rahatsızlandı.

Aysan hanım, erkek oyuncu konusunda da yardımcı oldu ve Can Kolukısa ile tanışmamıza vesile oldu. Daha önce birlikte tiyatro yaptıkları için birlikte oynamışlardı. Kendisi de Can Beyi arayarak bana destek verdi. Can Kolukısa rolü kabul etti.Böylece iki başrol oyuncumu bulmuş oldum.

Aysan Sümercan hem ev mekanını bulmama hem de kostüm ve aksesuar temininde de yardımcı olarak bu filmin şans meleği oldu.

Doktor rolü için profosyonel oyuncu kullanmadım. Sayın Erdoğan Aktaş'a direkt önerdim. Oyunculuk deneyimi yoktu ama hem tipi çok uygundu, hem de televizyon ekran deneyimi vardı.

Balıkçı rolünü oyuncu Mustafa Turan oynadı.

Bakıcı Kadın rolü için oyuncu Meltem Özlevent'e rica ettim küçük bir roldü sağolsun kabul etti.

5.6 Elveda İstanbul Ekip Listesi

Yapımcı / Yönetmen: Orhan EMEK

Öykü / Senaryo: Orhan EMEK

Oyuncular:

Alexsander: Can KOLUKISA

Nadya: Aysan SÜMERCAN

Doktor: Erdoğan AKTAŞ

Balıkçı: Mustafa TURAN

Bakıcı Kadın: Meltem ÖZLEVENT

Teknik Ekip:

Görüntü Yönetmeni: Melik USLU

Uygulayıcı Yapımcı: Barış BİDAV / DÖNENCE YAPIM

Sanat Yönetmeni: Haluk ÜNLÜ

Kostüm Aksesuar: Nilay KARA

Genel Koordinatörler: Burç YORULMAZ / Mustafa TURAN

Tretman: Zeynep Özlem HAVUZLU

Işık Şefi: Atakan GÜRSOY

Ses Operatörü: Salih YAVUZ

Kamera Asistanları: Haydar AY ,Gözde YAVUZ

Kurgu: Serdar AŞIK

Yönetmen Yardımcısı: Burcu MERSİNLİ

Kurgu Stüdyosu: DÖNENCE YAPIM

Renk Düzeltme -Miksaj: IPD

Işık Evi:V IŞIK Vedat ÖZDEMİR

Kamera: ALFAVİZYON

Ulaşım:Uğur DEMİR

5.7 Teknik Malzemenin Temini Ve Niteliği

Teknik malzemeyi mümkün olduğunca para vermeden temin etmeye çalıştık.Bu amaçla ilk önce ışık malzemelerini görüntü yönetmenimiz Melik Uslu'nun ilşkileri sayesinde V Işıkevi /Vedat Özdemir karşıladı.Kendisine filmime katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum.

Ses malzemelerini, Dönence Yapım Barış Bidav karşıladı.Kendisine filmime katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum.

Objektiflerden Nikon olanları Apdurrahim Sönmez sağladı.Kendisine filmime katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum.

Manfrotto video Tripot ,kamera kartı ve iletişim için telsizleri Para Durumu karşıladı.Filmime katkılarından dolayı Para Durumu ve Özlem Denizmen'e çok teşekkür ediyorum.

Kamera arayışlarımız sonucunda Alfavizyon/ Adil Yalçın indirimli olarak kamerasını kiraladı.Kendisine filmime katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

Çekim malzemeleri:

Kamera: Sony NEX-FS100UK Camera

Objektifler : Sony 18 200 f2.8,Noktor 50mm 095,Noktor 35 mm f1.4, Sony 16 mm f2.8, Sony fitneye 24-120mm Nikon ,80-200mm Nikon,Polorize filtre

Işıklar / ışık malzemeleri: 60w kino set, Arri m1800, dedo set, 400w pocket

Ses Malzemesi:Shenneisher g3 wrilles microphone, Shenneisher 416 shotgun microphone ve rode pistol- zeplin ve tüy,Tascam record portable

Tripot:Libeck LS-85,Manfrotto video tripot

Monitör:Delvcam 7” LCD momitör, Sony monitör

Hard disk, SD Bellek, Laptop,Telsiz

5.8 Mekan Seçimi

Ev: Ev sahnelerinin tamamı Nesteren Hanımın Şişli'deki apartman dairesinde 2 günde çekilmiştir.

Öyküye uygun ev arayışlarında, iki yaşlı insanın oturduğunu hissettirecek, çok masraf gerektirmeyen, eski eşyalı ev araştırılmıştır.Bu çerçevede Balat, Kurtuluş civarında bir kaç ev bulunmuş ama hem eşyaları hem de mekanın çekim yapmaya uygun olmaması nedeniyle vaz geçilmiştir.

Aysun Sümercan'ın önerisiyle Nesteren Hanımın Şişli'deki evi görülmeye gidilmiştir. Eve girer girmez aradığımız evin bu ev olduğuna karar verdik.

Mekan, Alexsander ve Nadya'nın iki yaşlı insanın yaşamını,filmin atmosferini,duygusunu bire bir yansıtmıştır. Bu filmin en büyük şansı diyebilirim.Nesteren Hanımın ve ailesinin ,bizleri film ekibi olarak değil bir dost sıcaklığında karşılamaları ve 2 gün evlerinde konuk etmeleri ayrıca şansımız olmuştur.

Hastane Doktor Odası: Doktor odası sahnesi Haydarpaşa Numune Hastanesi Polikilinikler / Dahiliye 3 numaralı doktor muayene odasında çekilmiştir. Doktor odası ve Bakım evi sahneleri aynı gün, 1 günde çekilmiştir.

Alexsander doktor sahnelerinin çekimleri için bir kaç vakıf ve devlet hastanesi ile görüşülmüş, izin başvuruları yapılmış kabul edilmemiştir. Aradığımız doktor muayene odası aynı zamanda bakımevi olarak da kullanacağımız bir hastanede olmalıydı. Filmin duygusunu vermesi açısından eski binalı bir hastanede olmalıydı. Aynı mekanda çekme bize kısıtlı olan çekim zamanını verimli kullanmayı sağlayacaktı. Haydarpaşa Numune Hastanesi bizim için mükemmel bir yerdi. Başvurmuzu yaptık ve bekledik.Bir haftalık gidiş gelişlerimiz, filmi iyi anlatmamız sonucunu verdi .Çekim isteğimiz hafta sonu olması kaydıyla kabul edildi.Mekan konusunda ki bu gelişme de filmin ikinci şansıydı.

Numune Hastanesi idaresine ve izni veren Kuzey Anadolu Kamu Hastaneleri Sekreterliğine sonsuz teşekkür ederim.

Bakımevi: Bakımevine geliş dış mekanı M.Ü. Haydarpaşa Kampüsü ana giriş kapısı bahçe içi yolunda çekilmiştir.

Bakımevi İç Mekanları koridor ve yatak odası Haydarpaşa Numune Hastanesi idari binası içindeki Dermotoloji kliniğinde çekilmiştir.

Bakımevi gidiş koridoru çekimleri , M.Ü. Haydarpaşa Kampüsü alt kat koridorunda çekilmiştir.

Filmin bakımevi koridor sahnesi için, çok iyi bildiğim M.Ü Haydarpaşa Kampüsü dışını ve alt kat koridorunu tercih ettim. Özellikle alt koridorun kemerli yüksek pencereleri ve koridorun uzun alan derinliği ve loş atmosferi bu sahne için bire bir oldu.

Çekim için izin veren Haydarpaşa Kampüsü yöneticilerine çok teşekkür ediyorum.

Ayrıca Haydarpaşa Numune Hastanesi ile Haydarpaşa Kampüsünün karşı karşıya olması bize büyük zaman kazandırdı.

Balat Sahil Tekne: Filmin, Alexsander ve Nadya bankta oturma,Nadya’nın iskeleye gelişi ve tekneye biniş sahneleri, Alexsander-Balıkçı sahnesi Balat sahilinde, Alexsander ve Nadya’nın tekne final sahnesi Balat açıkları ve Unkapanı köprüsü üstünden çekilmiştir.

Çekimler 1 günde tamamlanmıştır. Balat sahilinin seçilmesi, bank, iskele, balıkçı teknelerinin hepsinin bir arada olması nedeniyledir. Bu bize zaman kazandırmıştır. Ayrıca film çekimi için sakin bir yer olması da göz önünde bulundurulmuştur. Balat sahil çekimlerini daha sakin olması nedeniyle hafta içi çektik.

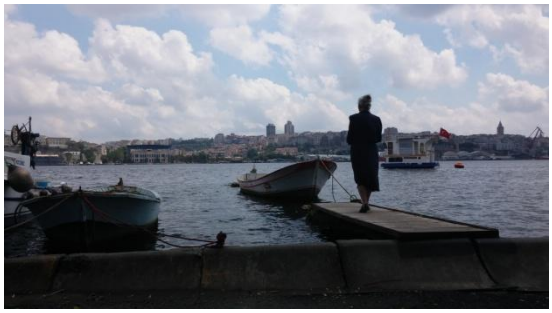

5.9 Çekim Tarihinin Belirlenmesi

Öncelikle senaryo bittikten sonra filmi kaç günde çekebiliriz hesaplamaları yapıldı.Sahneler mekanlara göre sıralandı.Gün- gece dökümü yapıldı. Günlük çekilebilecek sahneler hesaplandı. Günlük çalışılacak saat belirlendi.Ve 4 iş gününde çekilebileceği kararlaştırıldı.

Çekim tarihlerinin belirlenmesinde en büyük etken oyuncuların çekim için boş zamanlarının çakıştırılmasıydı. Öncelikle Nadya'yı oynayacak Aysan Sümercan'ın takvimine bakıldı. Aynı zamanda bir filmde oynayan Aysan Hanım,Haziranın 26,27,28 ve 29'unda müsait

olduğunu belirtti.Fakat bu tarihler Alexsander'i oynayacak Can Kolukısa'nın takvimine uymadı.Can Bey bu tarihlerde bir dizi filmde oynuyordu.

Yeni bir tarih belirlenmesi için oyuncularla ortak bir toplantı yapıldı ve çekim tarihlerinin 8,9,10 ve 11 Temmuz 2015 olmasına karar verildi.

Teknik ekipte bu tarihler için revize edildi.

Çekimler 8 Temmuz da Alexsander ev çekimleriyle başladı ve belirlendiği gibi 11 Temmuz'da bakımevi sahneleriyle sorunsuz bitirildi.

5.10 Kostüm Ve Aksesuarların Belirlenmesi Ve Temini

Can Kolıkısa'nın kostümleri kendi gardrobundan seçilmiştir...İki gömleği benim gardrobumdan temin ettik. Pijama satın alınmıştır...Final sahnesi takım elbise Gardrobe firmasından kiralanmıştır.

Aysan Sümercan kostümleri kendi gardrobundan seçilmiştir.

Doktor kostümü satın alınmıştır.

Bakıcı Kadın kostümü satın alınmıştır.

Balıkçı kostümü, Mustafa Turan'ın gardrobundan seçilmiştir

5.11 Mekan Düzenlemeleri

Sanat grubumuz Haluk ve Nihan tarafından, dekor düzenlenmeleri ve aksesuar temini sağlanmıştır.

Ev içi salon/ mutfak / yatak odası eşyaları tamamen evin orjinal eşyalarıdır...

Duvar resimleri düzenlenmiştir. Duvar resimleri Nesteren Hanımın ve Asyan Sümercan'ın arşivinden sağlanmıştır.

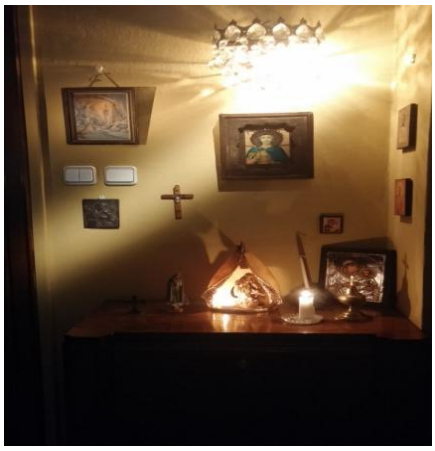

Dua Köşeşi ikonları ve resimler Aysan Sümercan'ın arşivinden ve kiralama yoluyla sağlanmıştır.

Doktor odası, Numune Hastanesi dahiliye doktor muayene odasının gerçek halinde çekilmiştir. Özel bir düzenleme yapılmamıştır...

Bakımevi Yatak Odası Haydarpaşa Numune Hastanesi Dermotoloji kliniği hasta odasında çekilmiştir...Oda kendi eşyalarıyla düzenlenmiştir.

Bakımevi koridor sahnesi M.Ü Haydarpaşa Kampüsü alt kat koridorunda çekilmiştir.Özel bir düzenleme yapılmamıştır..

5.12 İş Planının Hazırlanması

Çekimlere Haziran ayının sonunda başlamayı planlamıştım. Bunun nedeni çalıştığım işyerinden yıllık iznimi kullanıp Ramazan Bayramı ile birleştirerek hem çekim hem de kurguyu sağlıklı bitirmek istememdi.Bunun için 24-25-26-27 Haziran tarihlerini belirlemiştim.Teknik ekibi 1 ay önceden belirlediğimiz için onlar işlerini bu tarihlere göre ayarlamışlardı. Aysan Sümercan'ın tarihleri de bu takvime uygundu. Can Kolukısa'nın bu tarihlerde dizi çekimleri çıkınca tarihleri değiştirmek zorunda kaldım. Teknik ekip ve oyuncularla yaptığım toplantılar sonucu çekim tarihlerini 8-9-10-11 Temmuz olarak kesinleştirdik ve iş planını çıkardık.

1.gün Aysan Hanım çekimde olduğu için Can Kolukısa'nın ev tekli çekimleri ile başlamayı uygun gördük.

2.gün ev çekimlerine Aysan Hanımında katılmasıyla ev çekimlerinin ikili sahnelerini koyduk.

3. gün hafta içi olması nedeniyle sakin olan Balat Sahil ve Tekne sahnelerini koyduk.

4. gün hafta sonu izin aldığımız için Bakımevi ve Doktor muayene sahnelerini koyduk.

ALTINCI BÖLÜM

ELVEDA İSTANBULFİLMİ ÇEKİM AŞAMASI

6.1 1. Gün

Ekibin hareket yeri olarak Dönence Yapımın Gayrettepe'deki ofisini belirledik. Teknik malzeme,kostüm ve aksesuarlar ofiste kalmaktaydı.Ekibin ofiste buluşma saati olarak sabah 09.00 belirlendi.09.30 hareket ve 10.00 çekim yerinde olma.

ilk gün Can Beyin olduğu tekli sahneleri çekmek için Nesteren Hanımın Şişli'deki evinde saat 10.00 da olduk. İş planımıza göre öğlene kadar evdeki dekor ve aksesuarları düzenledik. Can Bey 12.00 de geldi.

Çekimlere geçmeden önce öğlen yemeği arası verdik.

Hol çekimleri için ışık hazırlandı ve ilk gün filmin ilk planını saat 14.00'te çektik.Bu arada sanat gurubu mutfağı hazırladı.

Hol çekiminden sonra mutfak çekimlerini ve salon gün çekimlerini tamamladık. Saat 20.00'de akşam yemeği arası verdik.Saat 20.30 da gece çekimlerine geçtik.Dua sahnesi , Alexsander'in salonda ilk gece yalnız kalması ve gece telefon sahnesi ile ilk gün çekimlerimizi 23.00'te tamamladık.

Tüm çekimlerimiz planladığımız gibi gitti. Ekibin ilk defa birlikte çalışması ve ilk gün olmasına rağmen çok iyi bir uyumla çalıştık.

6.2 2.Gün

2. gün de yine ekip 09.00'da buluştu.09.30'da hareket verdik ve 10.00'da çekim yerimiz evde olduk.Aysun Hanımda aramıza katıldı. Can Bey ile ilk gün geç saate kadar çalıştığımız için saat 12.00'de iş koyduk. İlk gün dekor ve aksesuarları hazırladığımız için zaman kaybetmeden saat 10.30'da Aysun Hanımın tekli sahneleriyle çekimlere başladık. 12.30'da Aysun Hanımın tekli sahnelerini tamamladık. İkili sahne çekimlerine geçmeden önce öğle yemeği arası verdik.

Saat 14.00'de ikili salon sahneleri çekimlerine başladık ve saat 19.00'da bitirdik.Bu arada gece yatak osası çekimleri için oda hazırlandı pencereler siyah fon beziyle kapatıldı.Hiç ara vermeden yatak odası çekimlerine geçtik ve saat 20.00'de 2. Gün çekimlerini de planlandığı gibi sorunsuz tamamladık.

6.3 3. Gün

3. gün ekip 09.00'da toplandı.Saat 09.30'da Balat Sahil çekimleri için hareket ettik ve 10.00'da Balat Sahilde olduk.Daha önceden çekim yerlerini tespit ettiğim için zaman kaybetmeden sahil bank çekimleriyle başladık.Mekanlar bir birine yakın olduğu için yürüyerek teknelerin olduğu yere gittik ve Nadya iskele çekimlerine başladık.13.00'te bütün kara çekimlerini tamamladık.Planımızda öğlen 12.00 ile 16.00 arası hem havanın sıcak olacağı hem de güneşin dik olacağından dolayı ara vermeyi düşünüyorduk. Tabi oyuncuların ve ekibinde sağlığını düşünerek. Fakat o gün havanın bulutu olması nedeniyle bu arayı vermekten vaz geçtik. 13.00 yemek arası verdik ve 14.00 de tekne çekimlerine geçtik.

İki tekne kiraladık 1. teknede oyuncular 2. teknede ses ve kamera ekibi yer aldı.İlk olarak Alexsander-Balıkçı tekne sahnelerini çektik.Önce ikinci tekneden genel çekimleri tamamladık.Sonra kamera oyuncuların bulunduğu tekneye geçerek yakın planları tamamladık.

Bu arada sanat gurubu Alexsander/Nadya tekne sahnesi için hazırlıklarını tamamladı.

16.00'da Alexsander/Nadya final sahnesi çekimi için Sarayburnu'na gitmemiz gerekiyordu.Kaptanlar denizin kabardığını ve bu teknelerle oraya gidemeyeceğimizi söyleyince planlarım altüst oldu.Hemen bir değerlendirme yaparak çekimlere bulunduğumuz Balat açıklarından devam etmeye karar verdim.

Gene iki tekneyle denize açıldık. İlk önce 2. tekneden genel planları çektik ve oyuncuların olduğu tekneye geçtik.

Tekne küçük olduğu için çekimlerde biraz zorlandık. Teknede oyuncular 3 kişilik ekip ve tekne kaptanı toplan 6 kişi vardık. Tekne kaptanınında zaman zaman saklanması gerektiğinden teknenin yön hakimiyetin de zorluklar yaşamamıza rağmen saat 18.00'da tekne çekimlerimizi tamamladık. Geriye sadece Final sahnesi kalmıştı.

Oyuncular teknede kaldılar. Ben, görüntü yönetmeni ve 1 kamera asistanını da alarak küçük bir ekiple hızlıca Unkapanı Köprüsü'nün üzerine giderek altımızdan gececek tekneyi çekeceğimiz yeri tespit ettik.Bu arada tekne Unkapanı Köprüsü açıklarında beklemekteydi. Telsiz bağlantısıyla haberleşerek bir prova yaptık.Kameranın son duracağı yeri tespit ettik. Kaptan da rotasını anladı.

Ve iki tekrar çekimle 3. Gün çekimlerinide tamamladık. Küçük aksilikleri lehimize çevirmeyi de başarmıştık.

6.4 4. Gün

Çekimlerimizin son gününe sorunsuz gelmiştik. Ekip yine sabah 09.00'da buluştuk ve 10.00'da Haydarpaşa Numune Hastanesi poliklinik binasında olduk.İlk çekeceğimiz sahne Doktor / Alexsander doktor odası olduğu için, Aysan Hanımı öğlen çağırdık.Doktor oda çekimlerimiz 2 saat sürdü. Ekip toplanıp hemen Haydarpaşa Numune hastanesi karşısındaki M.Ü Haydarpaşa Kampüsüne geçtik. Set hazırlanırken öğle yemeği arası verdik. Saat 13.30'da kampüsün alt koridorunda Nadya/Alexsander Bakınevi koridor sahnelerini çekmeye başladık. 15.00'te koridor çekimlerimizi bitirdik ve ekip toplanırken, bahçede Bakımevine geliş yürüme sahnesini çektik. 15.30'da tekrar yolun karşısındaki Haydarpaşa Numune Hastanesi ana binaya geçtik.

Koridor çekimleri için ışık hazırlanırken,sanat gurubu da Bakımevi odasını hazırlamaya başladı.

17.00'de koridor çekimlerini tamamlayarak yatak odası gündüz sahneleri için ışık hazırlandı.19.00'da oda gündüz çekimlerini tamamladık. Geriye sadece Nadya gece yatakta yatma sahnesi kalmıştı. Pencereyi fon beziyle kapatarak 20.00'de filmin bütün çekimlerini sorunsuz bir şekilde tamamladık.

Buradan tüm ekibime emeklerinden dolayı teşekkür ediyorum.

YEDİNCİ BÖLÜM

ELVEDA İSTANBUL FİLMİ ÇEKİM SONRASI AŞAMASI

7.1 Elveda İstanbul Filmi Kurgu Aşaması

13 Temmuz saat 12.00 başladığım filmin kurgusunu, 19 Temmuz 2015 Pazar saat 14.00'te bitirdim. Dönence Yapımın Ediyus 6 setinde Serdar Aşık ile çalıştık.

İlk gün çekilen görüntülerin sisteme atılması ve onaylı planların sahnelere göre ayrılması ile geçti. 2 ve 3 günler tüm sahneleri bağımsız olarak kurguladık ve senaryo sırasına göre dizdik. 34 dakika tutan bu versiyonu bir kaç kere izleyerek 2. versiyon için notlarımı aldım.Kurgunun 4. günü 2. versiyona başladık.Bu versiyonda öncelikle filmin finalini yavaşlatan Alexsander ve Balıkçı sahnesini filmden tamamen çıkardım.

Aynı zamanda final sahnesi öncesi Alexsander ve Nadya'nın tekneye binmek için gelişleri ve Balıkçı ile olan sahneyi de kurgudan çıkardım.

Çıkardığım bu sahneler filmin hem temposunu düşürüyorlardı hem de finali zayıflatıyorlardı.

Nadya'nın Bakımevi rüya sahnesini de çıkardım. Bu sahne de final öncesi olduğu için finalin süprizine bir katkısı olmuyordu. Bu sahneleri çıkardıktan sonra 3'lü final kurgulandı.

1. Final Alexsander'in intiharı ile evin kapısının kapanması.

2. Final Alexsander'in intihar etmediğini Nadya'yı bakım evinden tekrar evine götürmeye geldiğini.

3. final ise teknede birlikte zehir içerek ölüme gitmeleriydi.

Bu versiyon 25 dakika civarında bir süre tuttu.

Kurgunun 5. günü 2. Versiyonu tekrar tekrar izleyerek filmin son şeklini alması için notlarımı aldım ve son versiyon kurguya başladık.

Bu versiyonda sahnelerdeki fazlalıkları temizledim.Diyologlardan çıkardıklarım oldu. Müzikleri yerleştirerek finali tekrar kurguladım.

Bu haliyle film 22 dakikaya indi. Kurgunun 6. günü kaba miksajını yaparak kurgu aşamasını tamamladık.

Buradan kurgu setini ücretsiz olarak kullanmamı sağlayan Dönence Yapım sahibi Barış Bidav'a ve filmin hayat bulmasında gece gündüz çalışan kurgucum Serdar Aşık'a filmime katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum.

Film son miksaj ve renk düzenlemeleri için IPD ajansa gönderildi. Tamer Çınarcık ve IPD ekibinin özenli çalışmaları sonucu film son halini aldı.

Buradan sınıf arkadaşlarım Osman Alkan ve Tamer Çınarçık'a ve IPD ekibine filmime katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum.

7.2. Filmde Kullanılan Müzikler

Filmin müziklerini senaryo aşamasında seçmiştim. Özellikle Bach'ın aryasını öyküyü yazarken belirlemiştim, final sahnesi için düşünmüştüm. Aryanın sözleri İncil'den alınmıştır.Sözlerinin Türkçe'sini Alexsander dua sahnesinde söylettim.Kullandığım versiyonu 1950 yılında kayıt edilmiş. Wiener Symphoniker Herbert von Karajan yönetimimde Kathleen Ferrier söylemiş.

"ERBARME DICH, MEIN GOTT" MATTHÄUS-PASSION

BY JOHANN SEBASTIAN BACH

Sings KATHLEEN FERRIER
Wiener Symphoniker Herbert von Karajan, conductor, Wien 1950

"Have mercy, my God,
For the sake of my tears.

Look at me - heart and eyes
Weep bitterly before you.
Have mercy, have mercy!”

Türkçe Çevirisi :

”Merhamet et tanrım, gözyaşlarımın hatrına! Gör ki, kalp ve göz ağlar karşında acıyla.”

Filmde,vurgu amacıyla kullandığım piano vuruşlarını,daha önce seyrettiğim Elveda Lenin filminin müziği olarakta kullanılan Yann Tiersen’in “I Saw Daddy Today” parçasının ilk 20 saniyelik giriş müziğinden kullandım. Tam da istediğim etkiyi aldım.Kısa ve öz.Kendisinden filmde kullanmak için izin aldım.

“I SAW DADDY TODAY”

BY YANN TIERSEN

Good Bye Lenin Soundtrack – 2003

Alexsander’in evde tek başına kaldığı ilk akşam ve Nadya’yı bakımevinden aldığı sahneler filmin duygu açısından en yoğun olduğu sahnelerdi. Burada viyolonsel sesi istiyordu. You tube’den araştırırken Adam Hurst’ün Threshold parçasına denk geldim ve aradığım duygu bu idi.Kendisiyle yazıştım ve küçük bir telifle kullanmama izin verdi.

“THRESHOLD”

BY ADAM HURST

Ritual Album – 2009

EKLER

EK 1: “Elveda İstanbul” Filminin Bütçesi

	GÜN	DEĞER
Oyuncular	4	0.00
Görüntü Yönetmeni	4	0.00
Yapım Koordinatörü	4	0.00
Kamera Asistanı 1	4	0.00
Kamera Asistanı 2	4	0.00
Yönetmen Yardımcısı	4	0.00
Sanat Yönetmeni	4	0.00
Kostüm Aksesuar Yönetmeni	4	0.00
Işık Şefi	4	1.000.00
Mekan Kirası	4	1.100.00
Kostüm – Aksesuar Bedeli	4	600.00
Kamera Kirası	4	1.000.00
Ulaşım	4	1.500.00
Yemek - içecek	4	1.500.00
Müzik		500.00

Kurgucu	5	0.00
Kurgu	6	0.00
Renk Düzeltme	4	0.00
Miksaj	2	0.00
Ses		1.500.00
Genel Toplam		8.700.00

EK 2: Set Fotoğrafları

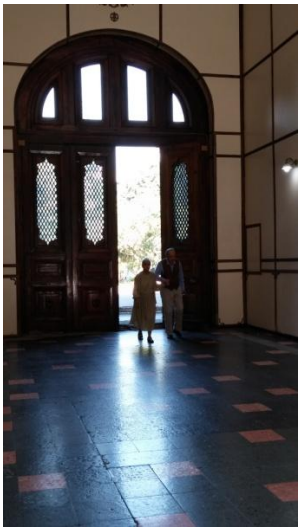

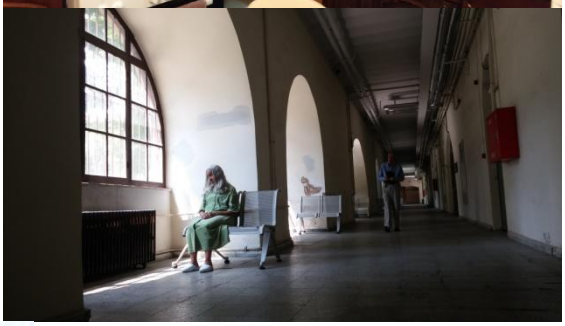
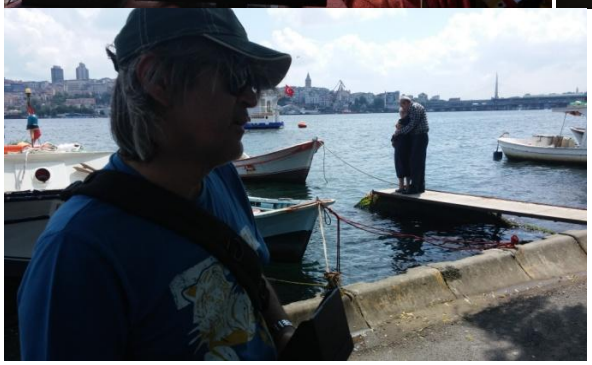

EK 3: İzin Yazıları

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
Sinema ve Televizyon Anasanat Dalı Başkanlığına

Sinema ve Televizyon Anasanat Dalı sanatta yeterlilik öğrencisiyim.

20 – 30 Haziran tarihleri arasında tez filmim“Elveda İstanbul” kapsamında Haydarpaşa Kampüsü içerisinde ve bahçesinde çekimler yapmak istemekteyim.

Saygılarımla

Orhan EMEK

Sinema ve Televizyon Anasanat Dalı

Sanatta Yeterlilik

261731120089003

T.C.

SAĞLIK BAKANLIĞI

ANADOLU KUZEY KAMU HASTANELER BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Sinema ve Televizyon Ana Sanat dalı sanatta yeterlik tez öğrencisiyim. **"1980 Sonrası Türk Sinemasında Yaşlılık ve Yalnızlık Filmleri / Elveda İstanbul"** başlıklı tez ve kısa film çalışmamın kısa film çekimlerinin bazı sahnelerini İstanbul İli Anadolu Kuzey Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreterliğine bağlı **Haydarpaşa Numune Hastanesinin**, eski binasının koridorlarında ,kullanılmayan bir hasta odasında,doktor muayene odasında yapmak istemekteyim.

Çekimler tamamen iki yaşlı oyuncu ile gerçekleştirilecektir.Çekimlerde hiç bir şekilde hastalar, yakınları ve hastane personeli gösterilmeyecektir.

Çekilecek sahneler; Muayene odası/Yaşlı adam - doktor muayene sahnesi.

Koridorlar/Yaşlı adam ve karısı hastaneye geliş ve hasta odasına giriş sahneleri

Hasta odası/ yaşlı kadının hasta odasında tek başına kalışı

Çekimler toplam yarım gün sürecektir.Çekim tarihi olarak 11 Temmuz Cumartesi düşünülmektedir.

Filmin akışında çok önemli bir yer alan hastane sahnelerinin gerçekleşmesi için gerekli iznin tarafınızdan verilmesini saygılarımla arz ederim.

30. 06.2015

Orhan Emek

EK 4: İş Planı

1.Gün 8 Temmuz Çarşamba 2015

EV- SALON-MUTFAK-ANTRE / ALEXSANDER / GÜN-GECE

SAHNE 4 : EV GİRİŞ KAPISI HOL/ ALEXSANDER / GÜN

SAHNE 4 A MUTFAK/ ALEXSANDER /GÜN

SAHNE 4 C MUTFAK/ ALEXSANDER /GÜN

SAHNE 8 A SALON TELEFON KONUŞMASI/ ALEXSANDER /GECE

SAHNE 10 EV GİRİŞ HOL/ ALEXSANDER / 2. GÜN GÜN

SAHNE 15 EV SALON/ ALEXSANDER / 2.GÜN GECE

SAHNE 17 EV SALON/ ALEXSANDER /2.GÜN GECE

SAHNE 18 ALEXSANDER (SES) EVDE DE ÇEKİLECEK / GECE

SAHNE 19 EV SALON DUA/ ALEXSANDER /GECE

SAHNE 22 EV SALON DUVAR FOTOĞRAFLAR / GÜN VE GECE AYRI AYRI

2.Gün 9 Temmuz Perşembe 2015

EV – SALON-YATAK ODASI / ALEXSANDER- NADYA / GÜN-GECE

SAHNE 4 : EV SALON/ ALEXSANDER – MADAM/ GÜN

SAHNE 4 B EV SALON/ ALEXSANDER – MADAM /GÜN

SAHNE 4 D SALON/ ALEXSANDER – MADAM /GÜN

SAHNE 8 YATAK ODASI TELEFON KONUŞMASI (ses) MADAM TEK /GECE

SAHNE 8 B YATAK ODASI / ALEXSANDER - MADAM /GECE

SAHNE 10 EV SALON/ ALEXSANDER – MADAM / 2. GÜN GÜN

3.Gün 11 Temmuz Cumartesi 2015

DENİZ KIYISI BALAT - DENİZ TEKNE /ALEXSANDER - MADAM – BALIKÇI/ GÜN

SAHNE 1 HASTANE POLİKLİNİK ODASI / DOKTOR – ALEXSANDER / GÜN

SAHNE 2 HASTANE POLİKLİNİK ODASI / DOKTOR – ALEXSANDER (SES) / GÜN

SAHNE 3 HASTANE POLİKLİNİK ODASI / DOKTOR – ALEXSANDER / GÜN

SAHNE 11 BAKIM EVİ/ GELİŞ/ H.PAŞA BAHÇE/ ALEXANDER – MADAM /GÜN

SAHNE 12 EK / BAKIM EVİ BİNA GİRİŞ / NUMUNE / ALEXANDER – MADAM /GÜN

SAHNE 12 BAKIM EVİ KORİDOR / ALEXSANDER – MADAM – B-KADIN /GÜN

SAHNE 13 BAKIM EVİ YATAK ODASI / ALEXSANDER – MADAM – B-KADIN /GÜN

SAHNE 14 BAKIM EVİ KORİDOR / ALEXSANDER /GÜN

SAHNE 16 BAKIM EVİ YATAK ODASI / MADAM / GECE

SAHNE 18 BAKIM EVİ YATAK ODASI / MADAM / GECE

SAHNE 20 BAKIM EVİ KORİDOR hayal / MADAM / GECE

SAHNE 21 BAKIM EVİ / HAYDARPAŞA KORİDOR / ALEXSANDER – MADAM/ GÜN

4.Gün 10 Temmuz Cuma 2015

HASTANE DOKTOR ODASI -BAKIM EVİ GELİŞ M.Ü HAYDAR PAŞA KAMPÜS BAHÇE -BAKIM EVİ KORİDOR HAYDARPAŞA NUMUNE HASTANESİ- BAKIM EVİ YATAK ODASI – M.Ü HAYDARPAŞA KAMPÜSÜ KORİDOR GİDİŞ / ALEXSANDER-NADYA-BAKICI KADIN / GÜN

SAHNE 5 DENİZ KIYISI BALAT BANK BAYILMA / ALEXSANDER – MADAM/ GÜN

SAHNE 6 DENİZ KIYISI BALAT BANK AYILMA / ALEXSANDER /GÜN

SAHNE 7 DENİZ KIYISI İSKELE / ALEXSANDER – MADAM/ GÜN

SAHNE 9 TEKNE/ ALEXSANDER – BALIKÇI/ GÜN

SAHNE 23 DENİZ KIYISI İSKELE/ ALEXSANDER – MADAM - BALIKÇI/ GÜN

SAHNE 24 TEKNE / ALEXSANDER – MADAM/ GÜN

SAHNE 25 UNKAPANI KÖPRÜSÜ ÜSTÜ / ALEXSANDER – MADAM/ GÜN

SAHNE 26 TEKNE / ALEXSANDER – MADAM/ GÜN

EK 5: "Elveda İstanbul" Filminin Dvd Kapağı Ve Afişleri

Film bittikten sonra sette çektiğimiz fotoraflardan seçtiklerimle Marjinal Porter Novelli ajans kurucusu ve Grafik /Fotoğraf Sanatçısı Abdurrahim Sönmez'e gittim. Sevgili Apo özenli çalışmasıyla alttaki iki afişi ve DVD kapak afişlerini hazırladı. Buradan kendisine filmime katkıda bulunduğu için çok teşekkür ediyorum.

ELVEDA İSTANBUL
ŞENARYO YÖNETMEN ORHAN EMEK
OYUNCULAR: ALEKSANDER: CAN KOLUKISA NADYA: AYSAN SÜMERCAN
DOKTOR: ERDOĞAN AKTAŞ BAKICI KADIN: MELTEM ÜZLEVENT BALIKÇI: MUSTAFA TURAN
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: MELİH ÜSLÜ YAPIMCI: ORHAN EMEK UYGULAYICI YAPIMCI: BARIŞ BIBAV / DÖNENCE YAPIM
SANAT YÖNETMENİ: HALUK ÜNLÜ KOSTÜM AKSESUAR: NILAY KARA GENEL KOORDİNATÖRLER: BURÇ YÖRÜLMAZ / MUSTAFA TURAN
İÇİ ŞEF: ATAKAN GÜRSOY SES OPERATÖRÜ: SALİH YAVUZ KURGU: SERDAR AŞIK KURGU STÜDYOSU: DÖNENCE YAPIM
RENK DÜZELTME - MİKSAJ: IPB / TELESINE IŞIKÇI: V IŞIK VEDAT ÜZDEMİR
www.orhanemek.com
ELVEDA İSTANBUL
DVD RAM
ELVEDA İSTANBUL
AYSAN SÜMERCAN
CAN KOLUKISA
ŞENARYO YÖNETMEN ORHAN EMEK
DVD RAM

ELVEDA İSTANBUL
AYSAN SÜMERCAN
CAN KOLUKISA
SENARYO YÖNETMEN ORHAN EMEK
OYUNCULAR: ALEXSANDER: CAN KOLUKISA NADYA: AYSAN SÜMERCAN
DOKTOR: ERDOĞAN AKTAŞ BAKICI KADIN: MELTEM ÖZLEVENT BALIKÇI: MUSTAFA TURAN
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: MELİH USLU YAPIMCI: ORHAN EMEK UYGULAYICI YAPIMCI: BARIŞ BİDAV / DÖNENCE YAPIM
SANAT YÖNETMENİ: HALUK ÜNLÜ KOSTÜM AKSESUAR: NİLAY KARA GENEL KOORDİNATÖRLER: BURÇ YORULMAZ / MUSTAFA TURAN
IŞIK ŞEFİ: ATAKAN GÜRSOY SES OPERATÖRÜ: SALİH YAVUZ KURGU: SERDAR AŞIK KURGU STÜDYOSU: DÖNENCE YAPIM
RENK DÜZELTME - MİKSAJ: IPD / TELESİNE IŞIKEVİ: V IŞIK VEDAT ÖZDEMİR
www.orhanemek.com

ŞENARYO YÖNETMEN ORHAN EMEK

OYUNCULAR: ALEXSANDER: CAN KOLUKISA NADYA: AYSAN SÜMERCAN

DOKTOR: ERDOĞAN AKTAŞ BAKICI KADIN: MELTEM ÖZLEVENT BALIKÇI: MUSTAFA TURAN

GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: MELİH USLU YAPIMCI: ORHAN EMEK UYGULAYICI YAPIMCI: BARIŞ BİDAV / DÖNENCE YAPIM

SANAT YÖNETMENİ: HALUK ÜNLÜ KOSTÜM AKSESUAR: NİLAY KARA GENEL KOORDİNATÖRLER: BURÇ YORULMAZ / MUSTAFA TURAN

IŞIK ŞEFİ: ATAKAN GÜRSOY SES OPERATÖRÜ: SALİH YAVUZ KURGU: SERDAR AŞIK KURGU STÜDYOSU: DÖNENCE YAPIM

RENK DÜZELTME - MİKSAJ: IPD / TELESİNE IŞIKEVİ: V IŞIK VEDAT ÖZDEMİR

www.orhanemek.com

EK 6: İngilizce Alt Yazılar

For Mom and Dad

GOODBYE İSTANBUL

Sahne 1

00.26 How long have you been coughing like that?

00.31 I don’t remember doctor. A few months

00.34 When blood started to come?

00.38 A few days, three days before

00.42 Did you come alone, Mr. Alexsander?

00.45 Yes

00:46 Do you have children?

00.47 No

00.48 Any relatives?

00.49 No

00.50 Don’t you have anyone?

00.52 I have a wife

00.56 Doctor, is it bad?

00.58 Your situation is very serious. There are serious problems in the lungs. You need to be hospitalized immediately

01.05 Do you have a wife, doctor?

01.07 Yes

01.08 Call her and ask, Does your wife waiting for you to eat?

01.12 But Mr. Alexsander..

01.17 Do not you want to die with your wife? Let me go. you do not have a wrong

Sahne 2

02.00 I’m home.

03.08 I will help my darling to relax

03.19 I am sorry sweetheart, I have to

03.27 now I will resolve the other ties

03.31 and my darling will throughly relax

03.50 well.. now… it's time for cleaning

03.53 Stand up sweetheart. Well done!

4.10. well done. OK.

4.33 Ok sweetheart

4.40 now, put this on

04.45 thoroughly relax. Ok ok sweetheart. Well done

06.36 I came dear. After dinner we will go.

06.45 Come, my beauty

07.01 I made a nice vegetable dish for you. You will like it

07.20 bread..

07.30 Come on darling it’s nice you’ll like

07.36 ok ok I’m coming

07.55 Here, I brought

08.05 let’s eat now dear

08.15 Good… there are vegetables

08.16 Dad!

08.20 Sweetheart.

08.25 soon, we'll go for a ride… with you

08.35 Well done

09.05 beautiful

09.25 beautiful

11.29 Nadia! Nadia!

11.48 I'm dying. The doctor told that my lungs are very sick

11.55 I could die at any moment. What can Nadia do alone? She could starve

12.04 I thought. Nadia should move to a nursing home, I have no choice

12.10 Immediately, tomorrow

12.18 Can you help me?

12.20 Ok. Thanks, thanks

13.38 Bad, I’m very bad.

13.42 Did you get it done

13.45 Ok. Ok.

14.55 Do you have a request Sir

14.58 just a munite

15.13 I need to show them to you

15.16 This is her hair brush. She doesn't allow brush her hair with something else

15.20 Of course Sir

15.24 This is her favorite dress. You should clothe her when she go out to the garden in the morning

15.29 Yes sir

15.30 And this.. to use when needed. Please!

15.35 She is my angel. Take good care of her

15.40 Don't worry. You can get peace of mind

15.47 It's hard to say goodbye. I'm dying darling. You must live

15.59 Sweetheart are you sleepy?

16.56 Dad?

19.15 My dear wife. Did you keep it here? You left it for me?

19.24 So, it's time

19.53 Have mercy, God, for the sake of my tears

19.56 See, the heart and the eye cries in pain in front of you

20.08 I have no choice, forgive us

21.08 I came Nadia to get you

21.19 Alexander…

21.04 My dear!

22.57 goodbye my love

23.00 Goodbye İstanbul!

EK 7: Oyuncu Biyografileri

Aysan SÜMERCAN (d. 20 Temmuz 1942, Kırıkkale), Türk tiyatro ve sinema oyuncusu.Tiyatro eğitimini İstanbul Belediye Konservatuarı'nda aldı. İlk profesyonel olarak çalıştığı tiyatro Ankara Sanat Tiyatrosudur. İlk sahneye çıktığı oyun Gizli Ordu oyunudur. Daha sonra Lale Oraloğlu Tiyatrosu, Arena Tiyatrosu ve Aysa Prodüksiyon Tiyatrosu'nda yer alan Sümercan, Saatleri Ayarlama Enstitüsü oyunu ile İstanbul Devlet Tiyatrosu'nda misafir sanatçı olarak çalışmıştır. Seslendirme sanatçısı olarak da görev alan Sümercan'ın seslendirme yaptığı dizler arasında Altın Kızlar, Sevgi Bağları, Tatlı Cadı, Kuzeyde Bir Yer gibi diziler vatdır. Birçok dizi ve sinema filminde de oynamıştır. Uzun yıllar Ankara'da yaşadıktan sonra İstanbul'a yerleşen Sümercan, iyi derecede Fransızca bilmektedir. Bir oğlu vardır.[75]

Can KOLUKISA (d.14 Mayıs 1934, Eskişehir), Türk tiyatro, sinema ve dizi oyuncusu. Türk sinemasında birçok önemli projede karakter oyuncusu olarak yer alan oyuncu Işık Lisesi'ni bitirdikten sonra Sorbonne Üniversitesi Tiyatro Enstitüsü'nde tiyatro öğrenimi gördü.

1953 yılında İstanbul Üniversitesi Gençlik Tiyatrosunda tiyatroya başladı. Cep Tiyatrosu, Oda Tiyatrosu, Dormen Tiyatrosu, Sahne Z ve Halk Oyuncuları çalıştığı tiyatrolar arasındadır. Oyuncu 1991-1992 yılları arasında Gaziantep Şehir Tiyatrosunda sanat yönetmenliği yaptı.[76]

Meltem ÖZLEVENT ,(d 14 Kasım 1972) Diyarbakır'da doğan Türk seslendirme sanatçısı ve oyuncusudur. Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Tiyatro Oyunculuğu

[75] **Aysan Sümercan,**https://tr.wikipedia.org/wiki/Aysan_S%C3%BCmercan
[76] **Can Kolukısa**, https://tr.wikipedia.org/wiki/Can_Koluk%C4%B1sa

bölümünü 1996 yılında bitirmiştir. Vivekananda Yoga Üniversitesi, Yoga Eğitmenliğini 2007 yılında bitirmiştir.[77]

Erdoğan AKTAŞ (d. 1967, İstanbul), Türk televizyoncu, gazeteci. Aktaş, İstanbul'da 1967 yılında doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümünde de üniversite eğitimine başladı. Hürriyet, Sabah ve Milliyet'de polis muhabiri olarak çalıştı. Star TV'de televizyon haberciliğine başladı.

2005 yılında Star TV Genel Yayın Yönetmeni .2008 yılında ise Haber Türk TV Genel Yayın Yönetmenliği ,2009 yılı Ağustos ayı itibariyle ATV Haber Genel Yayın Yönetmenliği üstlendi.[78]

Mustafa TURAN (d. 1966, Rize), tiyatro, sinema ve dizi oyuncusu.Sanat yaşamına 1986 yılında İstanbul'da amatör tiyatro topluluklarında sahneye çıkarak başlayan Mustafa Turan, 1993 yılında Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Tiyatro oyunculuğu Bölümü'nden mezun oldu. Ergin Orbey, Dinçer Sümer, Aydın Teker ve Metin Balay gibi adlarla çalıştı. 1995'te Eskişehir Tiyatro Kumpanyası, 1998yılında Yeditepe Oyuncuları, 2000 yılında Tiyatro Ayna, 2002 yılında Bostancı Gösteri Merkezi gibi yerlerde oynadı.1990 yılından itibaren ilk kez kamera karşısına geçerek, sinema ve dizi filmlerde de rol alan sanatçı, Diyarbakır Devlet Tiyatrosu oyuncusudur.Çasod üyesidir.[79]

EK 8: 1980 Sonrası Çekilen Türk Filmleri Künyeleri

1-HANIM - 1989

Yönetmen: Halit Refiğ

Senaryo Yazarı: Nezihe Araz-Halit Refiğ

Yapımcı: Cengiz Ergun

---

[77] **Meltem Özlevent**,https://tr.wikipedia.org/wiki/Meltem_%C3%96zlevent
[78] **Erdoğan Aktaş,**https://tr.wikipedia.org/wiki/Erdo%C4%9Fan_Akta%C5%9F
[79] **Mustafa Turan,**https://tr.wikipedia.org/wiki/Mustafa_Turan

Yapım Yılı:1989

Ödülleri:

26. Altın Portakal Film Festivali 1989
En İyi Yönetmen: Halit Refiğ[80]

2-GÜLE GÜLE - 1999

Yönetmen:Zeki Ökten

Senaryo Yazarı:Fatih Altınöz

Görüntü Yönetmeni:Ferenc Pap

Yapım Yılı:1999

Oyuncular

Eşref Kolçak: Celal,Zeki Alasya:İsmet,Metin Akpınar: Galip,Yıldız Kenter: Zarife,Şükran Güngör: Şemsi,Haluk Bilginer, Aysegül Aldinç

Ödülleri

37. Antalya Film Şenliği, *En İyi Senaryo*, Fatih Altınöz

37. Antalya Film Şenliği, *En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu*, Şükran Güngör

37. Antalya Film Şenliği, *En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu*, Eşref Kolçak

37. Antalya Film Şenliği, *En İyi Film*

8. ÇASOD *En İyi Oyuncu* Ödülleri, *En İyi Erkek Oyuncu*, Şükran Güngö[81]

---

[80] **Hanım,**http://www.sinematurk.com/film.php?action=go ToFilmsByDate&date=1990-01-01
[81] **Güle Güle,**Vikipedi, özgür ansiklopedi / https://tr.wikipedia.org/wiki/G%C3%BCle_G%C3%BCle

3-BÜYÜK ADAM KÜÇÜK AŞK-2001

Yönetmen: Handan İpekçi

Senaryo: Handan İpekçi

Yapım: Türkiye Yunanistan;

Görüntü Yönetmeni: Erdal Kahraman

Oyuncular:

Şükran Güngör, Dilan Erçetin, Füsun Demirel, Yıldız Kenter, İsmail Hakkı Şen

Yapım Yıl:2001

Ödülleri:

2001 Antalya Altın Portakal Film Festivali - En iyi film (Handan İpekçi)

2001 Antalya Altın Portakal Film Festivali - En iyi senaryo (Handan İpekçi)

2001 Antalya Altın Portakal Film Festivali - En iyi yardımcı erkek oyuncu (İsmail Hakkı Şen)

2001 Antalya Altın Portakal Film Festivali - En iyi yardımcı kadın oyuncu (Füsun Demirel)

2001 Antalya Altın Portakal Film Festivali - Jüri Özel ödülü (Dilan Erçetin)

2001 Kahire Uluslararası Film Festivali - En iyi senaryo (Handan İpekçi)

2001 Kahire Uluslararası Film Festivali - Gümüş Piramit (Handan İpekçi)

2001 Köln Akdeniz Film Festivali - En iyi senaryo (Handan İpekçi)

2003 Uluslararası İstanbul Film Festivali - Ulusal Yarışma Halkın Tercihi ödülü (Handan İpekçi)[82]

---

[82] Tuğba Elmacı,**Son Dönem Türk Sineması'nda Kentli Kimlik Bağlamında Ötekinin Sunumu**, T.C. Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Sinema- Tv Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Https://Tez.Yok.Gov.Tr/Ulusaltezmerkezi

4-UNUTULMAYANLAR - 2006

Senaryo- Yönetmen:Ayhan Sonyürek

Yapımcı:Kemal Öner, G. Mete Şener

Görüntü Yönetmeni:Mehmet Zengin

Oyuncular Altan Erkekli Aziz,Bahri Beyat: Tatyos Efendi,Gökhan Mete Ekrem, Cezmi Baskın Cemil,Göksel Arsoy Ciha,tNevra Serezli Leyla, Haldun Dormen Konuk Oyuncu, Mustafa Turan Köylü,Ferdi Akarnur Sali

Yapım Yılı: 2006 [83]

5-BEYAZ MELEK - 2007

Yönetim ve senaryo: Mahsun Kırmızıgül

Görüntü Yönetmeni: Eyüp Boz

Yapım Yılı:2007

Oyuncular: Erol Günaydın, Yıldız Kenter, Arif Erkin, Bilge Zobu, Lale Belkıs, Tomris Oğuzalp, Toron Karacaoğlu, Mahzun Kırmızıgül, Sarp Apak,Nejat Uygur, Serap Pak, Cezmi Baskın, Ali Sürmeli, Cihat Tamer, Zeynep Tokuş, Suna Selen, Erol Demiröz, Fırat Tanış, Salih [84]

6-FİKRET BEY-2007

Yönetmen: Selma Köksal
Senaryo: Necla Algan, Selma Köksal

Diyalog Yazarı: Necla Algan
Görüntü Yönetmeni: Mustafa Kuşcu

---

[83] **Unutulmayanlar,**http://arsiv.ntv.com.tr/news/391190.asp
[84] **Beyaz Melek Film Galeri**,http://www.intersinema.com/beyaz-melek-filmi/

Oyuncular:

Erol Keskin, Fuat onan ,Gökçe Algan,Metin Arslan

Yapım tarihi : 2007 [85]

7-PANDORANIN KUTUSU-2008

Yönetmen : Yeşim Ustaoğlu
Senaryo : Yeşim Ustaoğlu, Sema Kaygusuz

Yapımcılar : Yeşim Ustaoğlu – Muhammet Çakıral, Catherine Burniaux, Natacha Devillers, Behrooz Hashemian, Tobias Pausinger
Görüntü Yönetmeni : Jacques Besse

Yapım Yılı:2008
Oyuncular :

Tsilla Chelton, Onur Ünsal, Derya Alabora, Osman Sonant, Övül Avkıran, Tayfun Bademsoy, Nazmi Kırık

Ödülleri:

Thessaloniki Uluslararası Film Festivali, 2006 Crossroad En Iyi Avrupa Filmi Projesi

San Sebastian Uluslararası Film Festivali, 2008 En İyi Film “Altın İstiridye” ,En İyi Kadın Oyuncu “Gümüş İstiridye” – Tsilla Chelton

Amiens Uluslararası Film Festivali, 2008 En İyi Kadin Oyuncu; Tsilla Chelton

Antalya Altın Portakal Film Festivali, 2008 En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu, Övül AvkIran

Fajr Uluslararası Film Festivali, 2009 Christal Simorgh- Jüri Özel Ödülü, En İyi Kadin Oyuncu; Tsilla Chelton, Derya Alabora, Ovul Avkiran

[85] www.fikretbey.com

Valecieses Uluslararası Film Festivali, 2009 En İyi Kadın Oyuncu – Tsilla Chelton

İstanbul Film Festivali, 2009 En İyi Kadın Oyuncu – Derya Alabora[86]

8-11'E 10 KALA-2009

Yönetmen ve Senarist: Pelin Esmer

Yapımcılar: Tolga Esmer,Pelin Esmer,Nida Karabol Akdeniz

Görüntü Yönetmeni: Özgür Eke

Yapım Yılı: 2009

Oyuncular: Mithat Esmer: Mithat bey,Nejat İşler: Ali,Tayanç Ayaydın: Ömer,Lâçin Ceylan: Feride Hanım,Savaş Akova: Ruhi Bey,Sinan Düğmeci: Sahaf,Tülin Özen: Mezarlıktaki Genç Kadın,Aşkın Şenol: Ahmet,Selen Uçer: Mahinur,Emine Şans Umar: Hülya,Füsun Demirel: Gülümserin Sesi

Ödüller:

İstanbul Uluslararası Film Festivali / Türkiye Jüri Özel Ödülü

Adana Altın Koza Fim Festivali / Türkiye En İyi Film ,En İyi Senaryo

Ortadoğu Uluslararası Film Festivali / Birleşik Arap Emirlikleri En İyi Ortadoğu Yeni Yönetmen Ödülü

Tromso Uluslararası Film Festivali / Norveç FIPRESCI Ödülü

Nürnberg Türkiye-Almanya Film Festivali / Almanya En İyi Film,Sinema Yazarları Ödülü

Ankara Film Festivali / Türkiye En İyi Yönetmen,Onat Kutlar En iyi Senaryo,En İyi Sanat Yönetimi

Cinema Novo Film Festivali / Belçika Jüri Özel Ödülü

[86] www.ustaoglufilm.com

Tetouan Film Festivali / Fas Jüri Özel Ödülü

IndieLisboa Film Festivali / Portekiz Jüri Özel Ödülü

Tofifest International Film Festivali / Polonya En İyi Film

Eurasia Film Festivali / Kazakistan En İyi Yönetmen Ödülü[87]

9- ÇINAR AĞACI-2010

Senaryo /Yönetmen:Handan İpekçi

Yapımcı:Necati Akpınar

Yapım Yılı:2011

Oyuncular:Nejat İşler , Nurgül Yeşilçay , Settar Tanrıöğen , Hüseyin Avni Danyal , Ragıp Savaş[88]

EK 9: 1980 Sonrası Çekilen Yaşlılık Konulu Türk Filmlerinin Seyirci İzleme Sayıları

Hanım.....5.000[89]

Güle Güle.....1.275.967 [90]

Büyük Adam Küçük Aşk.....137.047[91]

Unutulmayanlar.....8.110[92]

Beyaz Melek.....2.032.885[93]

---

[87] www.11e10kala.com
[88] **Çınar Ağacı Film Galeri,**http://www.sinematurk.com/film/36867-cinar-agaci/

[89] **Hanım gişe,**http://tsa.org.tr/film/filmgoster/4114/hanim
[90] **Güle Güle gişe,**http://boxofficeturkiye.com
[91] **Büyük Adam Küçük Aşk gişe,**http://tsa.org.tr/film/filmgoster/2246/buyuk-adam-kucuk-ask
[92] **Unutulmayanlar gişe,**http://boxofficeturkiye.com
[93] **Beyaz Melek gişe,**http://boxofficeturkiye.com

Fikret Bey.....2.386[94]

Pandora'nın Kutusu..... .28.494[95]

Pandora'nın Kutusu (Fransa Vizyonu) .....5.898[96]

11'e 10 Kala .....13.106[97]

Çınar Ağacı..... 325.511[98]

Toplam Seyirci..... 3.834.404

EK 10: Dünyada Çekilen Seçilmiş Yaşlılık Filmleri Listesi

A*About Schmidt 2002 * Agnes Escapes from the Nursing Home * Amour 2012 * Andiamo a quel paese * Another Harvest Moon * Atlantic City 1980 * Asenic and Old Lace 1944 * Alive Inside * Andrew Jenks Room 335 * Aurora Borealis * Away From Her 2006 * An unfinished life 2005

B * The Bigger Picture ***** Una botta di vita ***** The Bucket List 2007 ***** Bunny O'Hare ***** The Best Exotic Marigold Hotel 2011 ***** Bridges Of Madison Conty 1995

C * The Cemetery Club ***** Le Chat ***** Checking Out 2005 ***** Cloudburst 2011 ***** Cocoon 1985 ***** Conversation Piece ***** The Curious Case of Benjamin Button 2008 ***** Calendar Girls ***** Children of Nature

D * Dad ***** Diamonds 1999 ***** Driving Miss Daisy 1989 ***** Der ıetzte Mann 1924

E * Elsa & Fred 2005 ***** Elsa & Fred 2014 ***** Empties ***** Everybody's Fine 2009 ***** Everybody's Fine 1990

---

[94] **Fikret Bey gişe**,http://boxofficeturkiye.com
[95] **Pandora'nın Kutusu gişe,**http://tsa.org.tr/film/filmgoster/2810/pandora-nin-kutusu
[96] **Pandora'nın Kutusu gişe (Fransa vizyonu),**http://www.antraktsinema.com/makale.php?id=549
[97] 1**1'e 10 kala gişe,**http://www.internethaber.com/gisede-bir-milyonu-uc-film-gorebildi-229826h.htm
[98] **Çınar Ağacı gişe**,http://boxofficeturkiye.com

F * Fried Green Tomatoes 1991 * The Five People you meet in heaven * Father of the Bride 1950 * Finding Forrester 2000

G * George and Rosemary * Going in Style * The Golden Boys * Gran Torino 2008 * Grudge Match * Grumpier Old Men 1995 * Grumpy Old Men 1993 * Goodbye Mr. Chips 1939 * Grey Gardens * Get Low 2009

H * Harold and Maude 1971 * Harry and Tonto 1974 * Harry Brown 2009 * The Holiday * Hunting Elephants * Hush...Hush,seweet charlotte 1964 * Hope Springs 2012

I * I'll Be Going Now * I Never Sang for My Father * I'm Not Rappaport * Ikiru 1952 * Iris 2001 * In her shoes * Is Anybody There? 1980 * Is Anybody There? 2008 * It's a wonderful life * It's complicated * Invictus * Inherit the wind 1960

K * Kotch 1971

L * Land Ho! * Last Vegas * Ladies in Lavander 2004 * Le declin de İ'empire Americain 1986 * Les invasions barbares 2003 * Little miss sunshine * Lost in Translation 2003

M * Make Way for Tomorrow 1937 * Merry Christmas... Happy New Year * Mr Holmes * Mr. Morgan's last love 2013 * Mrs. Palfrey at the Claremont 2005 * Million dollar baby 2004 * The maiden heist 2009

N * Nebraska * Narayama bushiko 1983 * The Notbook

O * On Golden Pond 1981 * On Golden Pond 2001 * Once a Year, Every Year * The Odd Couple 1968 * The Odd Couple 2 1998 * The old man and the sea 1958

P * Le Plaisir * Philomena 2013

Q * Quartet 2012

R * Ride the High Country * Right of Way * The Rover 1967 * Redwood Highway 2013 * Th * Rock 1996 * Red 2010

S * Saaransh * The Shootist * Song for Marion * Space Cowboys 2000 * The Straight Story 1999 * A Summer Rain * The Sunshine Boys 1975 * The Sunshine Boys 1996 * Smultronstallet 1957 * Stanno tutti bene 1990 * Sunset Blvd. 1950 * The Savages * Secondhand lions 2003 * Something's Gotta Give 2003 * Strangers in good company * St. Vincent 2014 * Still Alice 2014 * Still Mine 2013 * Solitary Man 2009

T * Tokyo Story1953 * Tough Guys 1986 * The Trip to Bountiful 1985 * Trouble with the Curve 2012 * The Two of Us * The Theory of Everything 2014 * Tuesdays with Morrie * Tribute 1980 * That's life! 1986 * That Evening sun 2009

U * Up 2009 * Umberto D. 1952

V * Venus 2006 * I viaggiatori della sera * The visitor 2007

W * Waking Ned * The Whales of August * Wild Strawberries 1957 * Wrestling Ernest Hemingway * What Ever Happened to Baby Jane? 1962 * Whatever Works 2009 * While We're Young 2014 * The World's Fastest Indian 2005 * Where the rivers flow north 1993

Y * You Know My Name * Young@Heart[99]

[99] http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Films_about_old_age
http://www.imdb.com/list/ls059549875/
http://www.gentletransitions.net/movies-about-seniors.html
http://www.lib.berkeley.edu/MRC/elderlypix.html#top

KAYNAKÇA

11’e 10 Kala,Http://Www.11e10kala.Com

1**1’e 10 kala gişe,**http://www.internethaber.com/gisede-bir-milyonu-uc-film-gorebildi-229826h.htm

-ABBA- **Unutulmayanlar**,http://www.sinemalar.com/film/211/unutulmayanlar#comments (05 Ağustos 2011)

Akbıyık,Serdar.**Benim Kutumdan Sadece Kötülük Çıkmıyor**, Http://Www.Cinedergi.Com/09/38.Htm. Html (01.01.2009)

Abisel ,Nilgün **‚Popüler Sinema ve Türler,** http://www.ekutuphane.teb.org.tr/pdf/tebhaberler/ocak_subat96/13.pdf

Akça, Kerem, **Dalları Budamayınca-Çınar Ağacı,** Http://Www.Siyad.Org/Article.Php?İd=5136

Akın, Galip. **Her Yönüyle Yaşlılık (Gerontoloji)**, Palme Yay,Ankara: 2006.

Aliesk ,**Güle Güle**, Http://Www.Sinemalar.Com/Film/1204/Gule-Gule#Commentsh (22 Haziran 2010,)

Ancilll, Rj.**Cognitive- Affective Disorders: The Co-Presentation Of Depression And Dementia İn The Elderly**, Psychiatr J Univ Ottawa,1989 . Aktaranlar: ÜNAL, Gülseren, BİLGE, Ayşegül. **İleri Yaş Grubunda Yalnızlık, Depresyon Ve Kognitif Fonksiyonların İncelenmesi,** Türk Geriatri Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 2. ,2005.

Arslan, Tunca**, Yaşlıların Yaşam AlanıSinema,** Http://www.Yaslilikarastirmalarimerkezi.Net/Yaslilikvesanat.Aspx?Bolum=Yaslilikvesanat&Cıd=5817

Aşti,Nesrin,**Yaşlılık ve Yalnızlık**,Http://Www.Medimagazin.Com.Tr/Authors/Nesrin-Astı/Tr-Yaslilik-Ve-Yalnizlik-72-37-378.Html

Atam ,Zahit , **Pandora'nın Kutusu,** http://www.siyad.org/article.php?id=1672

Aydın, Kemal , **Her Yaşta Yaşanabilir Bir Dünya**, Http://Www.Dunyak.Org

Baran, A. G. **Yaşlılık Sosyolojisi**, **Yaşlılık / Disiplinler Arası Yaklaşım, Sorunlar, Çözümler**, Der.: V. Kalınkara, Ankara: Odak İletişim Yay., 2004.

Baran, A.G., Kalınkara V., Aral N., Akın G., Baran G., Özkan Y., **Yaşlı Ve Aile İlişkileri**. T.C. Başbakanlık Aile Ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Genel Yayın No:127, Ankara: 2005.

Berger, Arthur Asa, **Kitle İletişiminde Çözümleme Yöntemleri,** çev . Murat Barkan vd. , Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir: 1993.

Başgünay, H. **1965-1980 Arasında Sinema ve Politik Tartışma**, der. KIREL .S,**Türk ve Dunya Sineması Üzerine Sentezler,** Turk Sinematek Derneği, İstanbul: ,Parsomen, 2011.

Beyaz Melek, http://www.aksam.com.tr (2008-01-04),

Beyaz Melek Film Galeri,Http://Www.İntersinema.Com/Beyaz-Melek-Filmi/

Beyaz Melek gişe,http://boxofficeturkiye.com

Bjorkman,Diane**,Movies About Seniors and Aging,**Http://Www.Gentletransitions.Net/Movies-About-Seniors.Html

Budak, Selçuk, **Psikoloji Sözlüğü**, Bilim Ve Sanat Yayınları ,Ankara:2000.

Büyük Adam Küçük Aşk gişe,http://tsa.org.tr/film/filmgoster/2246/buyuk-adam-kucuk-ask

Bylaw Ultraaslanserhat , Pandora´nın Kutusu, Http://Www.Sinemalar.Com (14 Haziran 2008)
Cassini1905 **,Beyaz Melek,**http://Www.Sinemalar.Com/Film/1847/Beyaz-Melek#Comments

Cebenoyan, Cüneyt, **Çınar Ağacı: Anneanne Dehşeti!** , http://www.birgun.net/haber-detay/cinar-agaci-anneanne-dehseti-6465.html (19 Mart 2011)

Çınar Ağacı Film Galeri,Http://Www.Sinematurk.Com/Film/36867-Cinar-Agaci/

Çınar Ağacı gişe,http://boxofficeturkiye.com

Daldal, Aslı, **Huysuz Ve İnatçı İhtiyar!**,

Http://Www.Radikal.Com.Tr/Default.Aspx?Atype=Radikaleklerkategori&Categoryıd=42&Date=
(16.11.2009)

Danış, M. Z., Onat, Ü. Danış, Y. **"Yaşlılıkta Yoksulluk Ve Sosyal Hizmet."** Sosyal Hizmet Sempozyumu 2003: Yoksulluk Ve Sosyal Hizmetler Bildiri Kitabı, 2. Cilt, Ankara: H.Ü Shyo Yayın I, 2006.Aktaran:DANIŞ, Mehmet Zafer **Yaşlılık, Yoksulluk ve Yalnızlık,** http://www.gebam.hacettepe.edu.tr/sosyal_boyut/yaslilik_yoksuluk_yanlizlik.pdf

Danış, Mehmet Zafer, **Yaşlılık, Yoksulluk Ve Yalnızlık,**
Http://Www.Gebam.Hacettepe.Edu.Tr/Sosyal_Boyut/Yaslilik_Yoksuluk_Yanlizlik.Pdf

Diken, Bulent,Carsten ,B. Laustsen ,**Filimlerle Sosyolojisi.**Metis Yayınları. İstanbul**:** 2008**.**

Doğan, Yılmaz, **11'e 10 Kala Modası Geçmiş Bir Adam: Mithat Bey** , Yeni Film ,Sayı 18

Dorsay, Atilla , **Yaşlılık Üzerine Acı Yüklü Bir Şiir,** Sabah Gazetesi,Cumartesi eki,24.Ocak.2009.

Dorsay, Atilla, **Muhteşem Kadrosuyla Bir Hüzün Senfonisi** ,Sabah Gazetesi, Cumartesi eki,17 Kasım 2007.

Dönümcü, Şadiye, **Kırmızıgül'den "Beyaz Melek" Mevsimi,** http://bianet.org/bianet/toplum/102972-kirmizigul-den-beyaz-melek-mevsimi (18 Kasım 2007.)

Duyan, V., **Yaşlılık Ve Gerontolojik Sosyal Hizmet**, **Antropoloji Ve Yaşlılık**, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksekokulu Yayınları, Ankara: 2000.

Dünden Bugüne Yaşlılığı Algılayış,Http://Www.Psikolojiportali.Com/Dunden-Bugune-Yasliligi-Algilayis

Elmacı, Tuğba, **Son Dönem Türk Sineması'nda Kentli Kimlik Bağlamında Ötekinin Sunumu,** T.C. Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Sinema- Tv Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.pdf. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi

Erdem,Evren,**Güle Güle,** Http//www.Mafm.Boun.Edu.Tr/Files/448_2011_2_İcerik%20(3)%208.Pdf

Esen, Ş., **80'ler Turkiye'sinde Sinema**, İstanbul: Beta. 2000,

Fbsinansarp ,**Unutulmayanlar,**http://Www.Sinemalar.Com/Film/211/Unutulmayanlar#Commens (07 Şubat 2015)

Fiseher, Ernest, **Kafka Ve Golding'in Mekan Seçimi**, Http://www.Cafrande.Org/Kafka-Ve-Golding%E2%80%99in-Mekan-Secimi/

Fikret Bey gişe,http://boxofficeturkiye.com

Göral ,Burak, **Çınar Ağacı**, Http://Www.Siyad.Org/Article.Php?İd=5133 (18.03.2011)

Güle Güle gişe,http://boxofficeturkiye.com

Hanım gişe,http://tsa.org.tr/film/filmgoster/4114/hanim

Holmen, K, Ericson K,Winbald B. ,**Social And Emotional Loneliness Among Nondemented And Demented Elderly People.** ,Archives Of Gerontology And Geriatrics.2000;31 (3):177-192 Aktaranlar:Gülseren Ünal, Ayşegül Bilge, **İleri Yaş Grubunda Yalnızlık, Depresyon Ve Kognitif Fonksiyonların İncelenmesi,** Türk Geriatri Dergisi, Cilt: 8, Sayı, 2,2005.

Hooyman, N.R., Kıyak, A., **Social Gerontology / A Multidicsiplinary Perspective**, Washington Uni. Press, Washington: 1988. Aktaran: Oğuz ,Tarık, **Yaşlılarda Görülen Biyolojik Ve Sosyal Değişimler**,Y.Lisans Tezi, A. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Antropoloji Anabilim Dalı Fizik Antropoloji Bilim Dalı, Ankara: 2007. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi

Kaftan, Eylem. , **Bir Memleket Gibidir Fabrika**:**Fikret Bey,**
Http://Www.Beyazperde.Com/Filmler/Film-186687/Elestiriler-Beyazperde/

Kalaycıoğlu, S., Tol, U. U., Küçükural, Ö., Cengiz K.,**Yaşlılar Ve Yaşlı Yakınları Açısından Yaşam Biçimi Tercihleri**, Ankara: Tübitak Matbaası, 2003.

Karaca, Fatma , **wolke 9**,Http://Sineobjektif.Com/Wolke-9-2008/

Karataş, S. **,Yaşlılıkta Yaşam Doyumu Ve Etkileyen Etmenler,** Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Meslek Yüksek Okulu Dergisi, Cilt:8, Sayı:1-2-3, Ankara: 1990.

Koşar, N. **Sosyal Hizmetlerde Yaşlı Refahı Alanı**, Ankara, 1996. Aktaran: Danış, Mehmet Zafer, **Yaşlılık, Yoksulluk VeYalnızlık,**
http://www.gebam.hacettepe.edu.tr/sosyal_boyut/yaslilik_yoksuluk_yanlizlik.pdf

Krause, N. **Stress And İsolation From Close Ties İn Later Life**. J Of Gerontology: Social Sciences 1991. Aktaranlar: Ünal, Gülseren, Bilge, Ayşegül, **İleri Yaş Grubunda Yalnızlık, Depresyon Ve Kognitif Fonksiyonların İncelenmesi,** Türk Geriatri Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 2, 2005.

Kutsal, Yeşim Gökçe , **Yaşlanan dünyanın yaşlanan insanları,** http://www.geriatri.org.tr/SempozyumKitap2011/3.pdf

İlbuğa Uçar,Emine , **12 Eylul Askeri Darbesi'nin Günümüz Turk Sinemasına Yansımaları,** Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar, Ocak 2013.

Ledheath (Artist),**Beyaz Melek,** Http://Www.Sinemalar.Com/Film/1847/Beyaz-Melek#Comments (06 Kasım 2009)

Mann, A.H. **Social Support Deficits, Loneliness And Life Events As Risk Factors For Depression İn Old Age. Psychological Medicine**, 1997.Aktaranlar: Ünal, Gülseren, Bilge,Ayşegül, **İleri Yaş Grubunda Yalnızlık, Depresyon Ve Kognitif Fonksiyonların İncelenmesi,** Türk Geriatri Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 2,2005.

Morin, Edgar,**The Cinema Or The İmaginary Man**,Minneapolis:University Of Minnesota Press,2005. Aktaran:Diken, Bulent,Carsten ,B. Laustsen ,**Filimlerle Sosyolojisi.**Metis Yayınları. İstanbul**:** 2008**.**

Mullıns, C. L., Woodland, A, Putnam, J. **Emotional And Social Isolation Among Elderly Canadian Seasonal Migrants İn Florida: An Emprirical Analysis Of A Conceptual Typology,** Journal Of Gerontological Social Work, Volume 14, Number 3-4, 1989.Aktaran: Danış ,Mehmet Zafer **Yaşlılık, Yoksulluk Ve Yalnızlık,** http://www.gebam.hacettepe.edu.tr/sosyal_boyut/yaslilik_yoksuluk_yanlizlik.pdf

Özden , Zafer ,**Film Eleştirisi Film Eleştirisinde Temel Yaklaşımlar Ve Tür Filmi Eleştrisi**, İmge Kitabevi Yayınları, İstanbul:2. Baskı, Ocak, 2004.

Özer, Murat, **Büyük Adam Küçük Aşk,**Http://Www.Siyad.Org/Kunye.Php?İd=546

Pandora'nın Kutusu,Http://Www.Sinemalar.Com/Film/22120/Pandoranin-Kutusu

Pandora'nın Kutusu gişe,http://tsa.org.tr/film/filmgoster/2810/pandora-nin-kutusu

Pandora'nın Kutusu gişe (Fransavizyonu),http://www.antraktsinema.com/makale.php?id=549

Pierce Ll, Wilkinson Lk, Anderson J.,**Analysis Of The Concept Of Aloneness. As Applied To Older Women Being Treated For Depression**. J Gerontol Nurs. 2003.Aktaranlar: Ünal, Gülseren, Bilge, Ayşegül, **İleri Yaş Grubunda Yalnızlık, Depresyon Ve Kognitif Fonksiyonların İncelenmesi,** Türk Geriatri Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 2,2005.

Ramizdesica, **Fikret Bey,**http://Www.Beyazperde.Com/Filmler/Film-186687/Kullanici-Elestirileri/

Ranger333 **Çınar Ağacı,** Http://Www.Beyazperde.Com/Filmler/Film-187125/Kullanici-Elestirileri/

Rokach, A**. Loneliness And The Life Cycle**. Psychological Reports, 2000. Aktaranlar: Ünal, Gülseren, Bilge, Ayşegül, **İleri Yaş Grubunda Yalnızlık, Depresyon Ve Kognitif Fonksiyonların İncelenmesi,** Türk Geriatri Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 2, 2005.

Sevil, H. T ,**Yaşlılığın Sosyal Anatomisi**, Sabev Yay, Ankara: 2005.

Taşçiyan, Alin, **Kutudan İnsanlık Halleri Çıkıyor** , Star Gazetesi Pazar Eki , 18.01.2009

TDK Güncel Türkçe Sözlük,
http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5629950ba3d985.18569315

The Elderly inThe Movies ,Http://www.Lib.Berkeley.Edu/Mrc/Elderlypix.Html#Top

Tufan, İ,**Birinci Türkiye Yaşlılık Raporu,** Antalya: Gero yay., 2007.

Tufan, İ. **Antik Çağdan Günümüze Yaşlılık"**, Aykırı Yay ,İstanbul:2002.

Tufan, İ.**Yaşlılıkta Bakıma Muhtaçlık Ve Yeni Bir Bakım Kültürü**, Gero yay, Antalya: 2006.

Türk,İbrahim,**Halit Refiğ-Düşlerden Düşüncelere Söyleşiler,**Kabalcı Yayınevi,İstanbul:2001.

Türkiye'de Yaşlıların Durumu Ve Yaşlanma Ulusal Eylem Planı, DPT Sosyal Sektörler Ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü Yayın No 2741, 2007.

Unutulmayanlar Filmi Galerisi,

Http://Www.Sinemalar.Com/Film/211/Unutulmayanlar#Comments

Unutulmayanlar,http://arsiv.ntv.com.tr/news/391190.asp

Unutulmayanlar gişe,http://boxofficeturkiye.com

Ünal, Gülseren, Ayşegül Bilge, **İleri Yaş Grubunda Yalnızlık, Depresyon Ve Kognitif Fonksiyonların İncelenmesi,** Türk Geriatri Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 2, 2005.

Ünsalver, Barış Önen, **Yaşlılarda Yalnızlık Korkusu** http://www.hurriyet.com.tr/yaslilarda-yalnizlik-korkusu-12235914(14 Ağustos 2009)

Ünsoy,Ercüment**,Best Movies About Old Age,**Http://Www.İmdb.Com/List/Ls059549875/ (13 Ocak 2014)

Weiss, R.S. ,**Reşections On The Present State Of Loneliness Research.** Journal Of Social Behavior & Personality[Special Issue: Loneliness: Theory, Research, And Applications] 1987. .Aktaranlar: Ünal, Gülseren, Bilge, Ayşegül, **İleri Yaş Grubunda Yalnızlık, Depresyon Ve Kognitif Fonksiyonların İncelenmesi,** Türk Geriatri Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 2, 2005.

Wikipedia,**Aysan Sümercan**,Https://Tr.Wikipedia.Org/Wiki/Aysan_S%C3%Bcmercan

Wikipedia,**Can Kolukısa,**Https://Tr.Wikipedia.Org/Wiki/Can_Koluk%C4%B1sa

Wikipedia,**Erdoğan Aktaş**,Https://Tr.Wikipedia.Org/Wiki/Erdo%C4%9fan_Akta%C5%9f

Wikipedia,**Films About old Age**,Https://En.Wikipedia.Org/Wiki/Category:Films_About_Old_Age

Wikipedia,**Güle Güle,**Https://Tr.Wikipedia.Org/Wiki/G%C3%Bcle_G%C3%Bcle
Wikipedia,**Meltem Özlevent,**Https://Tr.Wikipedia.Org/Wiki/Meltem_%C3%96zlevent

Wikipedia,**Mustafa Turan,**Https://Tr.Wikipedia.Org/Wiki/Mustafa_Turan
www.Fikretbey.Com

www.Tugev.Net_(Türk Geriatri Vakfı Sitesi)

www.Ustaoglufilm.Com

Varolan Durumun Adını Koymak: Kültür Emperyalizmi, Yeni insan Yeni Sinema.Sayı: 4, Emir Ofset, İstanbul :1998.

Yaşlanmanın Psikolojisi ve Yaşlı Gözler,
Http://Www.Populerbilim.Com.Tr/Arsiv/0804/B04.Htm

Yaşlılar Ve Yaşlı Yakınları Acısından Yaşam Bicimi Tercihleri 2003, Türkiye Bilimler Akademisi Raporları Sayı: 5, Tübitak Matbaası, Ankara: 2003.

Yaşlılık,www.belgeler.com/blg/29j/yaslilik

Yaşlılık Ulusal Eylem Planı, Aile Ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
,2013,Http://Www.Memurlar.Net/Haber/498448/

Yüzyılın Sağlık Krizi:Bunama,
Http://Www.Radikal.Com.Tr/Yasam/Yuzyilin_Saglik_Krizi_Bunama-1020073 **(**21/09/2010)